

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

PA

3484

.R47

1894

v.11

NICOLAUS
PROGYMNASMATA

EDIDIT
J. FELTEN

L I P S I A E
I N A E D I B V S B . G . T E V B N E R I

THE
UNIVERSITY
OF CHICAGO
LIBRARY

RHETORES GRAECI · VOLUMEN XI

NICOLAI
PRÓGYMNASMATA

EDIDIT

IOSEPHUS FELTEN

LIPSIAE IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI MCMXIII

LIPSIÆ: TYPIS B. G. TEUBNERI

A. DE CODICIBUS

I. De codice 0

Nicolai Progymnasmatum librum Eb. Finckh a. 1856 in Spengelii Rhetorum graecorum vol. III p. 449—498 magno cum acumine restituit ex scholiis Aphthonianis a Walzio in Rhetorum graecorum vol. II p. 5—9 et 565 sq. editis. Observaverat enim ea, quae Ioannes Doxapatres in commentario ad Aphthonium scripto ex eo affert, congruere cum iis, quae in scholiis Aphthonianis II 565 sq. W. leguntur. Quadraginta annis post Graeven in Hermae vol. XXX p. 471 sq. monuit ipsa Nicolai *Προγυμνάσματα* adhuc servari Londinii in codice Musei Britannici addit. 11889 (Coxe *Additions to the British Museum Manuscripts* 1841—1845 p. 16).

Codex¹⁾ saeculo XV exaratus continet 59 folia chartacea (22×16 cm). Insunt f. 2^r—28^r *Φιλοστράτου Εικόνες*, f. 29^r—59^v *Νικολάου σοφιστοῦ Προγυμνάσματα* et *Ἀφθονίου σοφιστοῦ Προγυμνάσματα*. Harum duarum partium, f. 2—28 et f. 29—59, scripturam simillimam quidem neque vero prorsus eandem esse quondam iudicavit Rabe, certe chartam esse diversam. Aphthonii et Nicolai Progymnasmata hunc in modum se excipiunt: f. 30^rv (p. 1—6, 7) Nicolai praefatio binis columnis scripta est; sequuntur f. 31^rv Aphthonii *π. μύθου* et *π. διηγῆματος*, Nicolai *π. μύθου* ita, ut Aphthonii verba columnas interiores occupent, Nicolai autem litteris paulo minoribus exarata columnas exteriores. Scripta sunt f. 32^r Nicolai capituli *π. μύθου*, quae supererant (inde a p. 9, 1 *ἐπαινοῦντες*),

1) Descriptionem Hugoni Rabe debeo; idem librum Nicolai lucis ope excipiendum curavit.

sed lineis longis. Inde ab hoc folio singulae paginae non amplius columnis divisae sunt: singulis Aphthonii progymnasmatis absolutis subiecit librarius Nicolai quae respondent et ea quidem litteris paulo minoribus. Iam vero f. 29 duabus columnis scripta est eadem Progymnasmatum Nicolai pars, quam librarius f. 32^r lineis longis scripsit neglecto columnarum ordine (p. 9, 1 *ἐπαινοῦντες*—11, 10 *προλεπτέον*). Librario igitur primum in animo erat duorum illorum scriptorum Progymnasmata binis columnis continuis absolvere; sed cum scripsisset f. 30 et 31 et id, quod nunc est f. 29^{r1}), commutavit consilium: quae scripserat f. 29, ea denuo descripsit f. 32^{r2}); neque vero perire voluit f. 29⁸). — Explicit codex f. 59^v *γενήσεται πάθους* i. e. ultimis Aphthonii verbis (56, 32 Sp.); deest ergo caput Nicolai *π. νόμον εἰσφορᾶς*. — Hic illic Aphthonii Progymnasmatis alia scholia adscripta sunt ab ipso librario sive in margine sive in calce.

Iam Graeven animadvertit, multum interesse inter priora progymnasmata usque ad caput *π. ἐγκωμίου καὶ ψόγου* et posteriora inde a capite *π. συγκρίσεως*. Quod ut melius intellegatur, exponam, qua via et ratione Nicolaus in componendo libro usus sit.

In unoquoque capite complures partes distinguuntur. Exponit enim scriptor

I cur eo ipso loco progymnasma, de quo agitur, ponendum sit,

II quomodo definiendum sit, quae sit vis atque potestas verborum ad definiendum usurpatorum, quomodo differat ab aliis progymnasmatis aut quomodo congruat cum eis,

1) Manu alia, ut Rabe dubitanter scribit, adiuncta sunt *ἐγὼ βασιλείος ἐγὼ λελ? γ? ἐγὼ βασιλείος ἐγὼ φησὶ πσ σαβ? φ?* (hisce librarius novam pennam examinavisse videtur); tum textus manu *εὶ σεὶ* (sic) *ῥητορικῆς πόθος φίλος ἔμπειρε θυμῷ μὴ σε ἀφθονίω* *λάθει* (sic) *γυμνασίῃ*, cf. II 127, 9 W.

2) Textum f. 29 (= O¹) a f. 32^r (= O) paucis locis differre ex apparatu critico cognoscis.

3) Senionem efficiunt f. 29—40; sequuntur quaterniones f. 41—48 et 49—56; quomodo f. 57—59 inter se cohaereant, Rabe non perspexit.

III quot genera sint progymnasmatis,

IV quomodo conficiendum sit,

V ad quanam genera orationum et ad quas orationis partes praeparet,

VI utrum integram orationem exaequet an partem tantum orationis efficiat an utrumque.

Praeterea in cap. π. μύθου, π. κοινοῦ τόπου, π. ἔγκωμιου agitur de elocutione. Neque vero solum hae partes in unoquoque progymnasmate inveniuntur omnes, exceptis cap. π. μύθου et π. γνώμης¹⁾, sed etiam ordo raro immutatus est; velut in cap. π. χρείας et π. γνώμης pars IV posita est post partem V, praeterea in cap. π. ἔγκωμιου pars V una cum parte I tractatur²⁾. — Passim multis verbis de aliorum scriptorum rationibus disserit, sive eas comprobat sive refutat.

Longe diversa est alterius partis, qualis in codice O exstat, condicio. Quod ut cognoscas simulque intellegas, quanta negligentia librarius rem gesserit, totum caput π. συγκρίσεως primum describo.

Σύγκρισίς ἐστὶ λόγος τὸ βέλτιον ἐπὶ χεῖρον παριστάνων ἢ παρ-
άλληλος ἐξέτασις ἀγαθῶν ἢ φαύλων. Ἔστιν ἡ σύγκρισις καὶ τῶν
μερῶν καὶ ὅλων καὶ εἰ<δους> πανηγυρικοῦ.

Διαφέρει δὲ τοῦ ἔγκωμιου, ὅτι τὸ μὲν ἀπλᾶ ἔχει τὰ κεφάλαια,
5 ἢ δὲ διπλᾶ. διὰ τοῦτο καὶ ὑποτέτακται. χρηστὰ χρηστοῖς ὡς ἀν-
δρίαν, φρόνησιν, σωφροσύνην· φαῦλα δὲ φαύλοις ὡς κλοπὴν καὶ
ιεροσυλίαν· ἢ μικρὰ περιθεῖναι (sic O; παραθεῖναι Ac) μείζουσι.
τοῦτο γίνεται, ἵνα φανῆ ἐντεῦθεν τὸ χρηστότερον, ὕπτιον σημαί-
νει τὸ ἄτεχνον καὶ ἀφελές, ἀγωνιστικὸν δὲ τὸ μεθοδικῶς (sic mg.;
10 in textu μεθοδικὸν ex μεδικῶς corr.) προϊόν. συγκρίνοντες (sic)

1) Quod in cap. π. γνώμης nihil dicitur de ordine, non est mirum, cum hoc progymnasma artissime cohaereat cum antecedente i. e. cum chria. — Partem VI in cap. π. μύθου excidisse fortasse dices negligentia librarii, cum schol. Aphth. II 568, 4—8 W. eius mentionem fecerit. Sed haec scholiastam de suo addidisse inde effici videtur, quod in cap. π. διηγῆματος 17, 4 sq. Nicolaus de vi atque notione verborum μέρη καὶ ὅλα disserit et verba ποτὲ δὲ καὶ αὐτὸς ἰδίαν πληροῖ ὑπόθεσιν pugnant cum verbis ὁ μῦθος τῶν μερῶν ἂν εἴη.

2) Qua de causa hoc in capite ordinem mutaverit Nicolaus, facile ex eis intellegitur, quae p. 47, 12 disserit.

δὲ δεῖ παραθεῖναι ἢ χρηστὰ χρηστοῖς ἢ φαῦλα φαύλοις ἢ χρηστὰ πονηροῖς ἢ μικρὰ πρὸς μείζω.

Ἡ σύγκρισις τοῖς αὐτοῖς τῷ ἐγκωμίῳ διαιρεῖται κεφαλαίοις, πλὴν διπλᾶ ἔχει τὰ κεφάλαια· δύο γὰρ τὰ συγκρινόμενα πράγματα· καὶ χρησόμεθα ὡς κάκει τοῖς ἐμπέττουσι· καὶ συγκρίνομεν ἀλλήλοις, 5 ὅσα δὴ ἐγκωμιάζομεν ἢ ψέγομεν. δεῖ δὲ μὴ καθαιρέσει τῶν ἐξεταζομένων ἀΐξειν τὰ ἡμέτερα, οὕτω γὰρ οὐ μεγάλα δειχθήσεται, ἀλλὰ τὰ μεγάλα ἐπὶ τοῦ οἰκείου μεγέθους ἔδωτες τότε μείζονα τὰ ἡμέτερα ἀποδεικνύει πειρασόμεθα ὡς καὶ Ὅμηρος· πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφευγε (ex ἐσθλοῖ ἐφευγον corr.), δῖωκε δὲ μιν μέγ' ἀμεί- 10 νων. καὶ ἐπὶ τῶν κακῶν Δημοσθένης ἐν τῷ Κατὰ Ἀνδροτίωνος μείζων τὸ εἰς αὐτὸν ἀδίκημα ἔδειξε διὰ τὸ εἰς εὐκτῆριον (sic) μεγάλα ἀμαρτήσαντα Ἀνδροτίωνα κατασκευάσαι· μεγάλα γὰρ, φησί, παρ' αὐτῷ ἠδίκηται· πολλῶ δὲ μείζω ἐγώ.

Φράσει δὲ ἐνταῦθα πομπικὴν καὶ θεατρικὴν εἶναι δεῖ τοῦ 15 σεμνοῦ μὴ ἀφισταμένον.

Γυμνάσει δὲ ἡμᾶς τὸ παρὸν πρὸς πάντα τὰ εἶδη τοῦ μὲν ἐγκωμίου ἰσότημον φανείς (sic), συντελέσει δὲ τῷ συμβουλευτικῷ, ἐν οἷς τὰ ἡμέτερα κρείττω φανῆναι βουλόμεθα τῶν ἐφ' ἐτέρων λεγομένων· ἀλλὰ καὶ τῷ δικανικῷ, ἡνίκα κατατρέχοντος (sic) 20 ἀδικήματος καὶ αὐτὸ ἐργασόμεθα, καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖς μέρεσι τοῦ πολιτικοῦ λόγου. προοιμίῳ τε γὰρ εὐρέσεις διὰ τούτου ποιησόμεθα καὶ διηγῆματι μεταχειριζόμεθα, τὰ πλεονεκτήματα λέγοντες τοῦ ὑποκειμένου προσάπου, καὶ εἰς ἀγῶνων σφοδρότητας, ἐν οἷς οὐ (sic) ἴσα ἀποδεικνύει πειρασόμεθα ἢ μείζω, καὶ εἰς ἐπιλόγων 25 πάθη, ἐν οἷς καταπαυόμεθα τὰς ὑποθέσεις. εἰ δὲ περὶ ἀνθρώπων ὁ λόγος ἢ φυτῶν, ἔξεισι καὶ ἀνεμμένη χρῆσασθαι φράσει καὶ μὴ διὰ πάντων τῶν κεφαλαίων ἐξιέναι μηδὲ τῇ τεχνικῇ τῶν ἐγκωμίων ἔπεσθαι διαιρέσει.

Vel primo obtutu cognosces haec plane abhorrere a ratione atque via, qua Nicolaum in priore parte usum esse ostendi. Non solum desunt multa, de quibus Nicolaus ex ratione libri sui agere solet, sed adsunt etiam, quae ab illo omnino aliena sunt. Verba enim p. V 5 διὰ τοῦτο καὶ ὑποτέτακται—χρηστότερον et 8 ὕπτιον—10 προῖόν nihil aliud sunt nisi scholia ad verba Aphthonii 42, 22—24 et 43, 2 Sp.; quin etiam ipsa verba Aphthonii 42, 22 δεῖ δὲ συγκρίνοντας in O sequuntur. Itaque suspicio oritur hanc partem codicis O ex scholiis ad Aphthonium scriptis derivatam esse. Atque re vera scholia codicis Ambrosiani 523, de quibus p. VIII sq. agetur, omnia, quae

codex O, exhibent integra atque eodem ordine. Idem valet de ceteris, quae caput *π. συγκρίσεως* in codice O sequuntur.

Prior igitur pars codicis O (usque ad caput *π. ἐγκωμίου καὶ ψόγου*) exhibet ipsa Nicolai Progymnasmata, posterior autem deducta est ex scholiis Ac aut potius ex apographo eius codicis. Quin hoc ideo factum sit, quod posterior pars libri Nicolai illo tempore iam deperdita erat, dubium vix esse potest. Quae cum ita sint, in hac parte restituenda ad ea scripta refugiendum est, quae verba Nicolai praebent.

II. De fragmentis Monacensibus

In codicem Monacensem gr. 478 (= M) duo folia ex alio codice delata sunt, 290 et 291, exarata saec. XII vel XI. Continent Nicolai verba f. 290^r = p. 14, 18—15, 6; f. 291^v = p. 9, 2—12, 10; non omnia bene servata sunt. Folia 290^r scriptura antiqua deleta est; eius vestigia tam exigua exstant, ut Rabe ne unum quidem verbum Nicolai agnoscere potuerit.

III. Denique verba p. 1, 16—2, 9 in codice Ambrosiano 221 (= Ai) saec. XIV f. 7^r^v inter Hermogenis et Aphthonii Progymnasmata leguntur, quamquam paulum mutata; Nicolai nomen adscriptum non est.

B. DE SCRIPTORIBUS, QUI NICOLAI LIBRO USI ESSE VIDENTUR

I. De scholiis P et Ac

Scholia P¹) (II 5—9 et 565 sq. W.), ex quibus Finckh librum nostrum restituerat, non integra exhibent Progymnasmata Nicolai, sed et ordinem et verba ipsa mutaverunt, cum eis uterentur tamquam scholiis ad Aphthonii verba interpre-

1) Pa = Paris. 1983 saec. XI, Pc = Paris. 2977 saec. XI (Abraham *Jahrb. f. class. Philol.* 131 [1885] 759. Rabe *Rhein. Museum* 67 [1912] 325), quorum simulacra lucis ope excepta contuli inde a p. 602 W., alteram partem examinavit Rabe; Vh = Vat. Pal. 23 saec. XIII, cuius simulacra contuli. Pa Vh artius inter se cohaerent.

tanda. Sed si accuratius comparaveris scholia P cum textu Londinensi, intelleges verba Nicolai, quae in P leguntur, non magnopere differre ab auctoris libro genuino nisi in prioribus progymnasmatis, inde a capite *π. χρείας* autem magis magisque cum Nicolao consentire, in capite *π. ἐγκωμιου καὶ ψόγου* vix iam discrepare.

Quomodo hoc factum sit, facile explicari potest ex indole scholiorum P. Priorum enim capitum scholia ea ratione, qua pueri in scholis instruebantur, id est ratione catechetica, composita sunt (Rabe *Rhein. Mus.* 62, 559 sq.). Apparet verba Nicolai si hoc modo scholiasta eis uti volebat, mutanda fuisse. Inde vero a capite *π. χρείας* ille desiit hoc modo scholia componere. Atque a capite *π. κοινοῦ τόπου* eundem verborum ordinem exhibet atque O, nulla iam scholia, quae ad verba Aphthonii ipsa spectant, verbis Nicolai immixta inveniuntur. Concludendum igitur est eum, qui codicum Pa Pc Vh archetypum scripsit, codicis quo usus est verba mutasse, cum eis eo modo quem supra diximus uti voluisset; sed inde a capite *π. κοινοῦ τόπου* destitit consilio atque ideo nihil mutavit (Rabe *Rhein. Mus.* 62, 559 sq. 64, 565 a. 1). Illo in codice ergo, quem fontem scholiorum P nominabo, Nicolai verba integra legebantur.

Sententia haec confirmatur codice Ambrosiano 523 saec. XI (= Ac). Artissime enim cum scholiis P cohaeret pars scholiorum eius codicis¹⁾. Scholia ad Aphthonium scripta in Ac manibus tribus exarata esse videntur, scholia I: eadem manu, qua ipsa Aphthonii verba (Rabe *Rhein. Mus.* 67, 322 a. 3); II: saec. XII; III: saec. XIII—XIV. Scholia III nihil sunt nisi partes commentarii ab Ioanne episcopo Sardonio ad Aphthonium scripti. Scholia I et II cum scholiis P artissime cohaerent. Sed cum in perpauca illis scholiis II verba Nicolai nulla inveniantur, scholia I multa eius verba exhibent, quamvis concisa atque contracta. Afferam exemplum:

1) Rabe f. 1^v—9^v descripserat; cum codicem magni momenti esse viderem, totum lucis ope exprimendum curavit.

Nic. p. 12, 17: ἔτι τῶν διηγημάτων τὰ μὲν ἐστὶ μυθικά, τὰ δὲ ἱστορικά, τὰ δὲ πραγματικά, ἃ καὶ δικανικά καλοῦσι, τὰ δὲ πλασματικά. μυθικά μὲν οὖν ἐστὶ τὰ οὐκ ἀναμφισβητήτου πίστεως ἠξιωμένα, ἀλλ' ἔχοντα καὶ ψεύδους ὑπόνοιαν, οἷα τὰ περὶ Κυκλώπων καὶ Κενταύρων· ἱστορικά δὲ τὰ τῶν ὁμολογουμένως λεγομένων (sic O) παλαιῶν πραγμάτων, οἷα τὰ περὶ Ἐπιδάμνου· πραγματικά δὲ ἦτοι δικανικά τὰ ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἀγῶσι λεγόμενα· πλασματικά δὲ τὰ ἐν ταῖς κωμωδίαις καὶ ὄλως τὰ ἐν τοῖς ἄλλοις δράμασι.

Ac f. 3^v: τῶν διηγημάτων τὰ μὲν ἐστὶ μυθικά,

οἷα τὰ περὶ Κυκλώπων καὶ Κενταύρων, τὰ δὲ ἱστορικά τὰ τῶν ὁμολογουμένως γενομένων παλαιῶν πραγμάτων,

τὰ δὲ πραγματικά ἦτοι δικανικά τὰ ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἀγῶσι,

τὰ δὲ πλασματικά, οἷα τὰ ἐν κωμωδίαις καὶ τοῖς ἄλλοις δράμασιν.

Eodem modo cum plerumque Ac contrahat in brevius verba Nicolai, nonnullis locis plane cum eo congruit. Quaerendum igitur est, utrum Ac haec verba ex Nicolao ipso an ex scholiis P hauserit. Paucos sed gravissimos locos afferam.

Nic. p. 8, 14; P = II 568, 9 sq. W.

Ac f. 3^r: ὁ μῦθος τοῦ συμβουλευτικοῦ ἐστίν· ἢ γὰρ προτρέπομεν ἐπὶ¹ τὰ¹ ἀγαθὰ¹ ἢ τῶν ἀμαρτημάτων ἀποτρέπομεν. ἤδη δὲ τισιν ἔδοξε καὶ πρὸς τὴν τῶν ἄλλων² εἶναι μελέτην χρήσιμον· ἐν ᾧ μὲν γὰρ φησι προτρέπομεν ἢ ἀποτρέπομεν, τὸ τῆς συμβουλῆς ἴδιον φυλάττεται· ἐν ᾧ δὲ καταδρομῆν τῶν ἀμαρτημάτων³ ποιούμεθα⁴, τὸ δικανικὸν μέρος σώζεται· ἐν ᾧ δὲ καθαρῶ τῇ λέξει χρώμεθα καὶ μετὰ ἀφελείας⁵ προάγομεν ἐπαινοῦντες ἅμα, τῆς πανηγυρικῆς ιδέας οὐκ ἀφιστάμεθα.

1. 1 ὁ—ἐστίν al. PO 1. 2 ἢ—ἀποτρέπομεν = O, al. P

1 om. O; ἐπὶ τι P 2 τριῶν O; τριῶν εἰδῶν P 3 ἀμαρτημάτων O; ἀμαρτανόντων P 4 P add. καὶ τὰ ψευδῆ πιθανῶς διηγούμεθα 5 ἀφελείας P; εὐτελείας O

Nic. p. 15, 12; P = Π 583, 26 W.

Ac f. 3^v: γυμνάζει¹ τὸ¹ διήγημα¹ εἰς¹ πάντα τὰ τῆς ῥητορικῆς μέρη², τὸ³ τε³ συμβουλευτικὸν καὶ τὸ δικανικὸν καὶ τὸ πανηγυρικὸν λέγω⁴. ἔτι δὲ διαιρουμένου τοῦ πολιτικοῦ λόγου εἰς μέρη εἰ ἐν ἑστί τὸ διήγημα τῶν εἰ πολλάκις δὲ αὐτὸ (sic) καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ μάλιστα ἐν ταῖς παραδειγματικαῖς πλ⁵στεσι χρώμεθα⁵, ἥδη δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐπιλόγοις, ὅταν ἀναμιμνήσκωμεν τῶν λεχθέντων· διὸ καὶ ἀδιαφόρως⁶ αὐτῷ ἐγγυμνασόμεθα⁷.

1. 3. 4 ἔτι—αὐτὸ = O; al. P

1 γυμνάζει δὲ ἡμᾶς τὸ διήγημα ὁμοίως πρὸς O; γυμνάζει τὸ διήγημα καὶ εἰς P 2 μέρη O; εἶδη P 3 om. P 4 λέγω O (add.: ἐν ἅπασιν <γὰρ> αὐτοῦ δεόμεθα); om. sed φημί add. post συμβ. P 5 post ἀγῶσι P 6 διαφόρως OP 7 ἐγγυμνασόμεθα O

Quibus locis cum Ac plane cum O congruat, a P differat, exstant alii, quibus res aliter se habeat. Velut in verbis *ιστέον ὅτι ἐν τῇ ἀνασκευῇ καὶ κατασκευῇ οὐκ ἔστι τάξις τῶν κεφαλαίων <ᾠρισμένη>*· ἀλλ' οὕτως δεῖ τὸν λόγον προάγειν, ὡς ἂν ἡ τοῦ ὑποκειμένου διδῶσι φύσις χρῆσθαι τῇ τέχνῃ· ἀλλ' οὐδὲ πάντα δεῖ βιάζεσθαι τὰ κεφάλαια, ἂν μὴ χορηγῇ τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ τοῖς ἐμπιπτουσιν ἀρκεῖσθαι. Ac plane congruit cum P (597, 20—27), sed ab O magnopere dissentit (cf. p. 30, 17—31, 13).

Statuendum igitur est Ac verba Nicolai neque ex ipsius libro hausisse, cum maximam partem consentiat cum P, neque ex scholiis P, cum nonnullis locis congruat cum O. Atqui supra diximus scholia P fontem suum non integrum exhibere. Cum in hoc fonte verba Nicolai integriora quam in scholiis P exstitisse suspicari sane liceat, colligi posse puto Ac ex ipso hoc fonte verba Nicolai hausisse.

Quae sententia confirmatur ceteris codicis Ac scholiis. Horum enim genera sunt quinque:

I Scholia, quae etiam in scholiis P leguntur, ut Ac f. 5^r (P II 590, 17 W.): *τοῦτο κατὰ παράλειψιν· οὐ πάντοτε δὲ τούτῳ χρηστέον, ἐφ' ὧν καὶ ἄλλοις εὐπόρον κατορθώμασι τὸν ἔπαι-*

νον ἀΰξιν· ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ψιλῇ ἀπαριθμῆσει τοῦτο ἐργασό-
μεθα.

II Scholia, quae et cum Sardiano et cum scholiis P con-
sentiunt; cf. Ac f. 5^r (P II 590, 14 W.; Sard.): *θανμασίως*¹
*ἀντέστρεψεν ὡς οὐχ ἡ τέχνη τοῦτον, ἀλλὰ μᾶλλον*² *αὐτὸς τὴν*
*τέχνην*³ *ἑσέμνυνε.*

1 τοῦτο θανμασίως PAc 2 om. P 3 τέχνην πάνυ Ac

III Scholia, quae cum Sardiano plane congruunt, a scho-
liis P dissentiunt verbis, sententiis consentiunt¹); velut ad
Aphth. 45, 16 Sp. Sard.: *ἀνθηρῶ· ἰαμβοκρότω. ἀπολύτω· ἀντὶ*
τοῦ ἀφέτω ἐλευθέρω καθαρῶ . . . ἀπηλλαγμένος πάσης πλοκῆς
τε καὶ σχήματος· πλοκὴ τουτέστι τροπικῆ λέξει λέγων. — Ac:
ἀνθηρῶ· ἰαμβοκρότω. ἀπολύτω· ἀφέτω ἐλευθέρω καθαρῶ. πά-
σης πλοκῆς· ἀντὶ τοῦ τροπικῆς λέξεως. καὶ σχήματος· τουτέστι

1) Considerandi vero duo loci sunt, quibus Sardiani verba
leguntur, idcirco quod ex eis cognosci potest, quae ratio in
afferendis eius verbis inter scholia P et Ac intersit. Exscribam
verba Sardiani et indicabo, quae habeat scholia P, quae Ac:

Sard. ad Aphth. 21, 15 Sp.: *θέρους ἦν ἀκμῆ· ἀντὶ τοῦ θανατώ-*
τατον καὶ μεσάιτατον. καὶ οἱ μὲν τέτιγες . . . σύντονον· ἀντὶ τοῦ
ἀνέπεμπον, ἦδον ἢ ἀνεκρούοντο· ἀπὸ (ἐκ C; cf. p. XXXIV) μεταφορᾶς
τῶν κιθαριστῶν (κιθαρῶν C). σημαίνει δὲ τὸ ἀνεβάλλοντο καὶ τὸ
ὑπερεϊθέντο· ἀναβολὴ γὰρ ἡ ὑπέρθεις. σύντονον δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπι-
τεταμένον (τὸ πολλὴν add. Vω), ἢ ὅτι μέλος ἐστὶ μουσικὸν ἢ σύν-
τονος ὡς βάρβιτον καὶ ὄργανον καὶ ψαλτήριον. τοῖς μύρμηξι δὲ
πονεῖν ἐπιήει· ἠθικὸν ἐστὶ τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ μύθου. ἄδει τε γὰρ
ὁ τέτιξ τοῦ θέρους καὶ ὁ μύρμηξ ποιεῖ περὶ τὴν συλλογὴν τῶν
καρπῶν. ἐπιήει δὲ ἀντὶ τοῦ προθυμία ὑπήρχε. χειμῶνος δὲ ἐπι-
γεγονότος· καὶ γὰρ χειμῶνος ὁ μὲν τέτιξ τὴν ὁδὴν καταπαύων,
ὁ μύρμηξ δὲ ἀφανιζόμενος, ὃ μὲν ὑπείληπται τροφῆς ἀπορίᾳ τοῦτο
ποιεῖν, ὃ δὲ σχολὴν ποιεῖσθαι τῶν ἑαυτοῦ πρὸς ἀπόλαυσιν πόνων.
τὸ πιθανὸν οὖν τοῦ μύθου ἐκ τε τοῦ καιροῦ καὶ τῶν πραγμάτων
καὶ τοῦ ἐκάστον ἐπιτηδεύματος.

Sard. ad Aphth. 27, 27 Sp.: *ἀλλ' οὐ δεῖ ἀκράτω τῇ τραχύτητι*
χρησθαι ἀλλὰ πρὸς τὴν ποιότητα τῶν ὑποκειμένων προσώπων ποι-
εῖσθαι τοὺς λόγους. ἐπεὶ τυχὸν ἐὰν νέος ἦ ὁ λέγων, οὐκ ἔχει
παρησιας πολλὴν ἄδειαν· πλὴν κἂν πρεσβύτερος ἦ, ὀφείλει ὑφει-
μένως πως καὶ ἠθικῶς κατασκευάζειν τὸν λόγον.

Apparet scholia P totum scholium afferre quamvis mutatum,
Ac vero partem tantummodo.

cf. P
576, 26;
non ha-
bet Ac
= Ac
f. 3r;
cf. P577,
5-17

P 576,
20sq.;
non ha-
bet Ac

Ac + P
576, 18

Ac = P
599,
26-30
P 599,
30-600,
2; non
habet
Ac

διαφόρου. — P II 647, 3 W.: ἀπόλυτος δὲ λέγεται χαρακτηρὸς ὁ ἄφροτος καὶ ἐλεύθερος καὶ οἶον εἰπεῖν ἰαμβόκοτος καὶ περιόδων καὶ διλημμάτων καὶ κύκλων καὶ τῶν τοιούτων ἀπηλλαγμένος· πλοκὴν δὲ οὐ μόνον τὰ προειρημένα φησίν, ἀλλὰ καὶ τὰς τροπικὰς λέξεις.

IV Scholia, quae cum solo Sardonio congruunt.

V Scholia, quae nisi in Ac non leguntur. Quae cum per pauca sint, nullius momenti est, quod in scholiis P non inveniuntur. Nam cum scholia P fontem suum non integrum exhibeant, facile fieri potuit, ut in hoc fonte plura scholia invenirentur quam in P.

Maioris momenti videtur esse, quod multa scholia in Ac leguntur, quae cum solo Sardonio congruunt. Ex his enim fortasse concludes Ac haec scholia ex ipso Sardonio sumpsisse. Sed cum scholia II et III fere totidem sint quot IV, et scholia P ipsa quoque permulta exhibeant scholia, quae in solo Sardonio leguntur, colligendum esse puto, Sardonii illa scholia omnia in fonte scholiorum P infuisse et Ac ex hoc hausisse verba Sardonii.

Quae cum ita sint, Ac verba Nicolai ex fonte scholiorum P sumpsisse nemo negabit. Inde id quoque efficitur, ut ne Ac quidem nullius sit momenti ad emendanda verba Nicolai.

II. De Maximo Planuda

Corpori cuidam rhetorico, in quo Aphthonii Progymnasmata et Hermogenis quattuor scripta prolegomenis, commentariis, appendicibus instructa leguntur, Maximi Planudae nomen praefixum est in codicibus Laur. S. Marc. 294 (saec. XIV—XV) et Paris. 2920 (saec. XV)¹⁾; scholia Aphthoniana edita sunt in Rhetorum Walzianorum vol. II 9—68. Maximus scholia P et Doxapatrem sive eius auctorem compilavit²⁾. Ex

1) Rabe *Rhein. Mus.* 67, 332.

2) Hoc ut cognoscas, indicabo, quibus locis Max. cum Dox. aut P consentiat in cap. π. μύθου, π. διηγήματος, π. χρείας: 9, 12—10, 3 cf. Dox. 145 sq. 10, 3—10 = P 567, 10—17. 10, 10—12 cf. Dox. 147, 1. 10, 12 cf. Dox. 149, 5. 10, 12—17 cf. Dox. 152, 6 sq. 10, 18—23 cf. Dox. 157, 22 sq. 10, 23—12, 1 = P 572, 16—573, 8. 12, 1—7 = P 574, 9—16. 12, 9—13 = Dox. 159, 7—11. 12, 14—15 cf.

hoc loci hausti sunt, quibus Nicolai nomen legitur: Max. 60, 28 = Dox. 539, 14 et 540, 9; Max. 62, 29 = Dox. 548, 13 sq. Cetera, quae in his scholiis ad Nicolaum redeunt, hausta sunt ex scholiis P. Ut exemplum afferam, conferas quaeso:

scholia P II 576, 10 sq. W.	Max. II 12, 15 sq. W.	Nic. 10, 11 sq.
<p>εἰ γὰρ ὁ μῦθος διὰ τοὺς νέους εὔροηται, ἵνα τῇ ἀφ' ἑαυτοῦ ἡδονῇ τὰς τῶν νέων προμαλάξας ψυχὰς οὕτως εὐπαράδεκτον τὴν παραίνεσιν ἀπεργάσῃται, τῶν νέων ὡς ἐλίπαν πεφυκότων τὰς φανεράς ἀποστρέφασθαι νοουθετήσεις, δῆλον πάντως ὅτι μετὰ τὸν μῦθον τὸ ἀπ' αὐτοῦ προστεθήσεται χρήσιμον· ἐπεὶ εἰ πρόταττο καὶ δρᾷ τι τὰς τῶν νέων ψυχὰς, περιττὴ ἢ τοῦ μύθου χρήσις</p>	<p>τῶν γὰρ νέων ὡς ἐλίπαν πεφυκότων τὰς φανεράς ἀποστρέφασθαι νοουθετήσεις, δῆλον πάντως, ὅτι μετὰ τὸν μῦθον εὐπαράδεκτότερον τὸ ἀπ' αὐτοῦ γενήσεται χρήσιμον· ἐπεὶ εἰ προταττόμενον δρᾷ τι ταῖς τῶν νέων ψυχαῖς, περιττὴ ἢ τοῦ μύθου χρήσις</p>	<p>εἰ καὶ διὰ τοῦτο τὸν μῦθον εὔρομεν διὰ τὸ τοὺς νέους μὴ ἡδέως δέχεσθαι τὰς φανεράς νοουθετήσεις, ἵνα ψυχαγωγούμενοι καὶ ἀπατώμενοι παρὰ τῆς ἡδονῆς τῆς ἐν τῷ μύθῳ οὕτως ἀκούσιν ἡδὴ τῆς παραινήσεως, πῶς οὐ δεῖ τάττειν μετὰ τὸν μῦθον τὸ ἐξ αὐτοῦ χρήσιμον; ἐπεὶ, εἰ προσδέχοντο τὴν παραίνεσιν, περιττὴ ἔστιν ἢ τοῦ μύθου χρήσις</p>

Dox. 173, 24 sq. 12, 15—20 = P 576, 13 sq. 13, 1—5 cf. Dox. 198, 4—8. 13, 6—10 = P 578, 9 sq. (cf. Dox. 198, 23). 13, 10—17 = Dox. 199, 10—21. 13, 16—24 cf. P 578, 19. 13, 24—14, 1 = P 579, 19 sq. 14, 1—16 = P 580, 18 sq. 14, 16—21 = P 583, 30 sq. 14, 21—25 cf. P 583, 1—5. 14, 26—15, 2 cf. 583, 18—22. 15, 2—5 cf. Dox. 246, 8 sq. 15, 7—16 cf. Dox. 247. 248. 15, 17—21 = Dox. 249, 14 sq. 15, 22—25 cf. Dox. 250, 5—25. 15, 26—16, 5 cf. Dox. 251, 10—22. 16, 5—9 = 252, 24—26. 16, 10—12 = 253, 22 sq. 16, 12—19, 4 cf. Dox. 256, 3—259, 10 (Theo. 97, 16 sq.). 19, 5—9 = P 587 25—30. 19, 10—11 cf. Dox. 262, 5—12. 19, 12 = Dox. 262, 13. 19, 13—20 = Dox. 263, 10. Consulto dixi 'Dox. sive eius auctorem compilavit'; nam raro scholiasta hic ad verbum cum Dox. consentit et non-

Item ex scholiis P deducta sunt perpauca illa verba Nicolai, quae in scholiis II leguntur, de quibus Rabe *Rhein. Mus.* 62, 559 sq. dixit¹⁾.

III. De Ioanne episcopo Sardonio

Ioannes episcopus Sardonius, quem medio saec. X floruisse probabile est²⁾, vetustissimus videtur esse scriptorum, qui Nicolai libro usi sunt. In commentario enim, quo Aphthonium instruxit³⁾, verbis Aphth. 34, 28 Sp. adscripsit: τοῦτο Νικόλαος τὸ κεφάλαιον πρὸ τοῦ πράγματος καλεῖ, ὅπερ ἐκεῖνος οὐ στοχαστικῶς εἰσάγεσθαι φησιν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἀναμιμνήσκειν τοὺς δικαστάς, ὧν ἴσασιν· ἐνθα λέγει ἀναγκαίαν εἶναι καὶ τὴν τῶν ὁμοιογενῶν παράληψιν ὡς ἔμψυχον τὸν λόγον ποιούσαν. ὁμοιογενῆ δὲ λέγεται τὰ ἐπὶ τῶν ὁμολῶν πραγμάτων λαμβανόμενα⁴⁾. στοχαζόμενοι γὰρ φησι τὰ προγεγενημένα καὶ λέγοντες μετὰ πολλὰ ἕτερα καὶ τὰ νῦν τὸν κρινόμενον διαπεπραχθαι ὀφείλομεν τὸ πιθανὸν προσάγειν τοῖς λόγοις ἐκ τοῦ ὅμοια τοῖς νῦν κρινόμενοις ἐπιζητεῖν πράγματα· οἷον κρινόμενου ἐπὶ τυμβω-

nullis locis Dox. (157, 22sq.; 159, 7sq.; 198, 4sq.; 251, 10—22 al.) ipse profitetur se haec ex aliis scholiis hausisse. Sed quinam hic auctor sit, inquirere non est huius libelli, cum verba Nicolai, quae apud eum scholiastam leguntur, plane consentiant cum P.

1) Codicem R = Rehdigeranum 13 saec. XIII—XIV contuli; quae verba Nicolai in eo exstant, ex apparatu critico cognoscas.

2) C. a. 900 eum fuisse putavit Ehrhard *Byz. Lit.-Gesch.* 2 199; Rabe *Berl. phil. Wochenschr.* 1909, 1019. Postea Rabe mecum communicavit eum, cum epigrammatis in imperatorem Romanum I (920—944; *Rhein. Mus.* 62, 571 sq.) scripti mentionem fecerit, c. a. 950 scripsisse verisimile esse.

3) Hoc commentarium in Vat. 1408 et Vindob. 130 adhuc servatum — pars prior etiam in Coisl. 387 legitur — Rabe descripsit; cf. *Rhein. Mus.* 63, 525. *Berl. phil. Wochenschr.* 1909, 1018. Eidem Sardonio vindicantur a Rabio Ἀθλησις τῆς ἀγίας μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας καὶ Ἰουλιανῆς τῆς συνάθλου αὐτῆς, συγγραφεῖσα παρὰ Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Σάρδεων (Paris. gr. 1458 f. 46^r—48^v) et Μετάφρασις τοῦ ἀγίου μάρτυρος Νικηφόρου, συγγραφεὴν παρὰ Ἰωάννου ἐπισκόπου Σάρδεων (Paris. gr. 1452 saec. X f. 77^v); cf. Ehrhard l. c.; Lequien, *Oriens Christianus*, I col. 863 XII.

4) Definitio non consentit cum Nicolao (43, 9), sed cum ea, quam Sardonius ipse alio loco profert.

ρουχία τινὸς λέξομεν, ὅτι ὡς εἰκὸς πολλὰς πρότερον κλοπὰς ἐργασάμενος καὶ ἐπὶ ταύτην ἦλθε τὴν ἀφορμὴν τοῦ κέρδους (cf. Nic. 43, 22—44, 8). Quae sequuntur apud Sardonium, non exstant apud Nicolaum; nihil sunt nisi interpretatio horum verborum. In fine scholii leguntur: καὶ ταῦτα μὲν ὁ Νικόλαος εἰκότα λέγων τῷ Ἀφθονίῳ.

Ex hoc scholio cognoscitur, quomodo Sardonius usus sit Nicolai libro: partim ipsa verba affert, partim summam tantum sententiarum ex eo sumit. Quin etiam verbis (p. 12, 9), quibus Nicolaus definit, quid sit διήγημα ἀφηγηματικόν, utitur ad verba Aphthonii 22, 7 Sp. interpretanda «πολιτικὸν ... κέχρηται»: ὅσα ἀπὸ μόνου τοῦ ἀπαγγέλλοντος προσώπου ἐκφέρεται.

Integra Nicolai verba praeterea afferuntur a Sardonio ad Aphth. 21, 20 Sp. (= Nic. 9, 16), ad 26, 1 (= Nic. 24, 14); denique ad 27, 30 (= Nic. 32, 6): πρὸς δὲ τούτῳ κάκεινο γνωστέον, ὅτι οὐδὲν κωλύει καὶ ἐν μέρος (= P; ἐν μ^ε O) τοῦ διηγήματος ὑπὸ κεφάλαια ἀνάγεσθαι πλείονα, οἷον εἰ τύχοι ὑπὸ τὸ (= P; τὸ om. O) ἀσύμφορον καὶ ὑπὸ τὸ ἀπίθανον καὶ ὑπὸ ἕτερα (= P; ἕτερον O). καὶ χρησόμεθα μὲν αὐτῶ ἐν ἅπασιν, τῇ δὲ (= P; δὲ om. O) περὶ τὴν ἐργασίαν διαφορᾶ τὴν ἐξαλλαγὴν μηχανησόμεθα (= P; μαθησόμεθα O).

Ne quis autem putet Sardonium verba Nicolai ex scholiis P hausisse — neque enim constat, quo tempore scholia P conscripta sint¹⁾, et Sardonius multis locis cum eis congruit (cf. p. XI) —, cum aliis tum his prohibetur locis. Verba ad Aphth. 27, 30 Sp. adscripta οὔτε ὠρισμένην ἔχουσι τὴν τάξιν τὰ κεφάλαια ταῦτα οὔτε πάντα ἐν ἀπάσαις ταῖς ἀνασκευαῖς τε καὶ κατασκευαῖς ἐμπεσεῖται, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐστὶν ἐξ ὧν ἀνασκευάζομεν καὶ (ἢ Wc pro καὶ) κατασκευάζομεν consentiunt cum Nic. p. 31, 3 sq., magnopere dissentiunt a P et Ac (cf. p. XI). Praeterea Sardonius ad Aphth. 28, 3 Sp. affert Nicolai verba p. 34, 22 sq. καὶ γὰρ ἐναγωνιωτέροις ἐν τούτοις ἢ κατὰ τὰς χρείας — λεγομένων (sic Sard.) δεόμεθα, quae in scholiis P desunt.

1) Rabe *Rhein. Mus.* 67, 330 ex variis lectionibus, quae ad accentus et interpunctiones spectant, colligit corpus P non ante saeculum nonum ortum esse.

Ergo Sardonius Nicolai libro ipso usus est. Et quamquam in universum meliorem memoriam praebet quam O, tamen tribus locis iisdem mendis inquinatus est atque O: p. 7, 17 ἐκ — φιλεῖ om. cum O; p. 44, 1 στοχαζόμενοι γὰρ τὰ προγεννημένα, 58, 4 τὰ ἐνδεχόμενα δεῖ στοχαζέσθαι praebet sicut O. Apparet igitur Nicolai codicem, quo Sardonius usus est, artiore vinculo cum archetypo codicis O coniunctum esse quam cum eo, ex quo P Ac hauserunt¹⁾.

IV. De Ioanne Doxapatre

Ioannes Doxapatres, qui saec. XI commentarium in Aphthonium conscripsit, bis Nicolai Progymnasmatum mentionem facit, II 199, 1 et 539, 14 W; Nicolai nomen commemorat II 540, 9. 540, 17. 548, 13. Quos locos si consideraveris, miraberis sane, quod nihil nisi definitiones (199, 1; 539, 14 = 540, 9, 17) vel sententias ab aliis diversas (548, 13) Doxapatres affert, cum aliis locis, quibus verba Nicolai exhibet, aut eius mentionem omnino non faciat aut nihil dicat nisi τινές vel ἔτεροι²⁾. Hoc eo magis notandum est, quod aliorum scriptorum nomina ut Sardonius, Geometrae, Hermogenis saepius affert. Quomodo hoc explicandum est?

Summi momenti ad quaestionem solvendam sunt verba II 199, 1 W.: ὧς καὶ Νικόλαος ἐν τῇ (περὶ add. W II, cf. p. XXXIV; om. Wc V δ) τῶν προγυμνασμάτων αὐτοῦ (αὐτῶ V δ) πραγματεία διέξεισι καὶ τις (τις W II; om. Wc V δ) τῶν τὰ (τοῦ Wc pro τὰ) Ἀφθονίου ἐξηγησαμένων. Nam his verbis efficitur aut Doxapatrem et Nicolao et scholiis usum esse, in quibus eadem atque apud Nicolaum inveniebantur³⁾, aut eum Nicolai testi-

1) In villibus istis quae dicuntur Theoneis scholiis verba Nicolai perpauca leguntur I 257, 14 sq. 259, 25 sq. W.: ex Sardoniano petita sunt. In Coisliniano ea exstare animadvertenter Rabe *Rhein. Mus.* 62, 564 a. 1; postea demum vidit Sardonianum eius commentarii auctorem esse *Rhein. Mus.* 64, 553 a. 2 - 10.

2) Cf. W II 120, 6; 121, 20; 122, 6; 123, 19 + 119, 26; 123, 25; 124, 3; 124, 19; 138/9; 143, 10; 159, 20 + 161, 29; 174, 16; 205, 1; 207, 1; 356, 7; 376, 22; 389, 4; 389, 9; τινές: 136, 9; 157, 17; 164, 3; 203, 14; 319, 4; 390, 25; ἔτεροι: 198, 26; 249, 20; 288, 26; 376, 14; 371, 11 al.

3) Ita Graeven *Hermae* vol. XXX 471, 5.

monia in ipsis scholiis invenisse. Iam vero Rabe *Rhein. Mus.* 62, 577 sq. ostendit Doxapatrem scholiis P usum esse; contuli igitur verba Nicolai, quae Doxapatres affert, et cum Nicolao et cum scholiis P: verba Nicolai, quae non sint in scholiis P, a Doxapatre afferuntur nulla. Praeterea duobus locis dissentit a Nicolao, congruit cum scholiis P:

scholia P, II 607,
30—608, 10 W.

ὅσοι δὲ καὶ ἀνδρα-
γαθήματος αὐτὸν εἶ-
ναι ἀΐξῃσιν ὠρίσαν-
το, οὐκ ἐπέστησαν τὸ
ἐγκώμιον τῆς οἰκειας
ἐκβάλλοντες χρείας.
εἰ γὰρ ὁ κοινὸς τό-
πος τὸ τοῦ ἐγκωμίου
ἐργάσαιτο, περιττὸν
καὶ ἄλλως ὄχλος ἢ
τοῦ ἐγκωμίου μάθη-
σις, ἄλλως τε εἰ πρό-
κειται ἐν κοινῷ τό-
πῳ ὑπὲρ τινῶν λέ-
γειν, πάντως ἢ ὑπὲρ
αὐτῶν ἐροῦμεν, καθ'
ᾧν ἤδη εἰρήκαμεν, ἢ
ὑπὲρ ἐτέρων· ἀλλ' εἰ
μὲν ὑπὲρ τούτων,
καθ' ᾧν καὶ προ-
εἰρήκαμεν, οἷον κατὰ
φρονέως ἢ ὑπὲρ φρο-
νέως, οὐκέτι τὸ
πρᾶγμα ὁμολόγηται,

εἰ δὲ ὑπὲρ ἐτέ-
ρων τῶν τὰ ὁμολο-

Dox. II 390, 25 W.

τινὲς μέντοι τὸ τῆς
συνηγορίας μέρος
τοῦ κοινοῦ τόπου ἐκ-
τέμνοντες φασὶ τὸ
ὑπὲρ τινος τὸν κοι-
νὸν τόπον μὴ ἔχειν
μηδὲ ἀΐξῃσιν ἐν αὐ-
τῷ ἀνδραγαθήματος
γίνεσθαι. τοῦτο γὰρ
φασιν ἐγκωμίων ἔρ-
γον· εἰ δὲ πρόκειται,
φασίν, ὑπὲρ τινῶν
ἐν κοινῷ τόπῳ λέ-
γειν, πάντως ἢ ὑπὲρ
αὐτῶν ἐροῦμεν, καθ'
ᾧν ἤδη εἰρήκαμεν, ἢ
ὑπὲρ ἐτέρων· ἀλλ' εἰ
μὲν ὑπὲρ τούτων,
καθ' ᾧν καὶ προ-
εἰρήται, οἷον κατὰ
φρονέως καὶ ὑπὲρ φρο-
νέως, οὐκέτι τὸ
πρᾶγμα ὁμολόγηται,
τοῦ κοινοῦ τόπου
ὁμολογούμενα πράγ-
ματα ὀφείλοντος ἀΐ-
ξῃσιν. εἰ δὲ ὑπὲρ ἐτέ-
ρων τῶν τὰ ὁμολο-

Nicol. p. 37, 12

λεκτέον οὖν πρὸς
τοὺς λέγοντας δεῖν
ὑπὲρ τινῶν ἐν κοι-
νῷ τόπῳ ποιεῖσθαι
τοὺς λόγους· πότε-
ρον

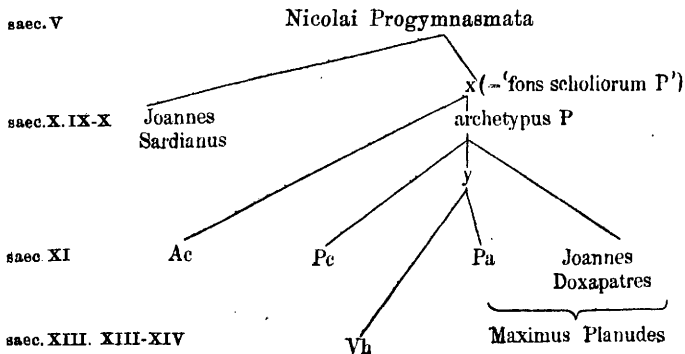
ὑπὲρ
αὐτῶν ἐροῦμεν, καθ'
ᾧν ἤδη εἰρήκαμεν,
ἢ ὑπὲρ ἐτέρων; εἰ
μὲν γὰρ ὑπὲρ αὐ-
τῶν, καθ' ᾧν καὶ ἡ
κατηγορία γεγένη-
ται, οἷον κατὰ τοῦ
φρονέως καὶ ὑπὲρ τοῦ
φρονέως, οὐκέτι τὸ
πρᾶγμα ὁμολογεῖται·

εἰ δὲ ὑπὲρ ἐτέ-
ρων τῶν τὰ ὁμολο-

scholia P	Dox.	Nicol.
γούμενα ἀγαθὰ δια- πεπραγμένων, τῷ ἐγ- κωμίῳ μᾶλλον ἀρ- μόζων ὁ τοιοῦτος φανεῖται λόγος.	γούμενα ἀγαθὰ δια- πεπραγμένων, τῷ ἐγ- κωμίῳ μᾶλλον ὁ τοι- οῦτος ἀρμόζων λό- γος φανεῖται.	γούμενα ἀγαθὰ δια- πεπραγμένων, τῷ ἐγ- κωμίῳ μᾶλλον ἀρ- μόζων ὁ τοιοῦτος λό- γος φαίνεται (sic O).

Altero loco (II 193, 4 sq. W.; cf. Nic. 18, 1 sq.; scholia P II 585, 17. 24 sq. W.) Doxapatres eodem modo quo scholia P de exercitatione chriae κατὰ πτώσεις facienda disputat; de exercitatione κατὰ ἀριθμούς, quam Nicolaus profert, nihil dicit aequè atque scholia P. Ceteris ex locis, quibus verba Nicolai inveniuntur, nihil colligi potest, cum Doxapatres aut consentiat cum Nicolao et scholiis P aut differat ab utroque libro. Quae cum ita sint, apparet Doxapatrem non libro Nicolai ipso usum esse, sed quae eius affert verba ex scholiis P hausisse. Quod nomen Nicolai affert l. l., inde explicandum videtur, quod hoc in suo scholiorum P exemplo invenit adscriptum (Rabe *Rhein. Mus.* 62, 585).

Ut paucis comprehendam, quae de scriptoribus, qui Nicolai verba afferunt, enucleasse mihi videor, Ioannes Sardinus solus Nicolai libro ipso usus est; ceteri commentatores Aphthoniani ex alio fonte verba eius hauserunt: P et Ac ex codice, quem fontem scholiorum P nominavi; Doxapatres ex scholiis P; Maximus Planudes ex Doxapatre et scholiis P.

Restat, ut dicam de iis locis, quibus scholia P, cum in univ-
 ersum congruant cum O, plura tamen exhibent quam hic
 codex. Quae num ad Nicolaum referenda sint, quaeritur. At-
 que verba quidem II 568, 4—8 W. Nicolai non esse p. V
 ann. 1 demonstratum est. Eiusdem capituli verba II 577,
 22—30 W., quae Finckh Nicolai esse putavit, repugnant eis,
 quae Nicolaus p. 21, 19 sq. exponit. — Verba II 578, 8. 9 *ἀλλὰ*
τί μὲν—ἐδίδαξεν Ἀφθόνιος et 10 *ἦν καὶ ὁ τεχνικός*, quae ad
 eundem Aphthonium spectant, Nicolai non esse ex eo appa-
 ret, quod Nicolaus Aphthonii libro usus non est, cf. p. XXX.
 Eadem de causa reicienda sunt verba II 588, 25. 26; 597, 21;
 598, 30—599, 2. Verba II 588, 27 *ὁ πάλιν διπλὸν—29 λέγε-*
ται scholiasta addit eo consilio, ut Nicolai doctrina congruat
 cum Aphthonio. — Verba II 589, 8 *ἴσμεν ὅτι—590, 1 χρῆ* quin
 recte excludantur, dubium esse dixeris, cum haec consentiant
 cum iis, quae Nicolaus exponit p. 41, 11 sq. 24, 5 sq. Sed alie-
 num est a Nicolai scribendi genere vocabulo *ἴσμεν* novam
 sententiam adiungere. Accedit quod, cum similia p. 41, 11
 dicantur, hoc loco ad illa non refertur, id quod moris est
 Nicolao (cf. 8, 12; 34, 4; 47, 21; 54, 11 al.). — Idem valet
 de verbis scholiorum P II 593, 8 *ἀλλὰ καὶ αὐταὶ—14 ἀγαθόν*.
 Nam licet Nicolaus saepius de veriloquio disserat, haec tamen
 verba p. 25, 16 nexum sententiarum et verborum Nicolai
 perturbant, qui disserere pergat, quomodo *ἀπομνημόνευμα*
 differat a chria sententiaque. Praeterea verba 593, 11 spec-
 tant ad exemplum Aphthonii. — Maiore iure verba scholio-
 rum P II 599, 26 *δεῖ—600, 2 λόγον* et 633, 2 *καὶ—5 μελέτης*
 ad Nicolaum referenda esse suspiceris. Atque illa quidem
 in O intercidisse coniecieris, quod etiam verbum *δεόμεθα* ante-
 cedens in O deest (p. 35, 4). Item facile fieri potuit, ut verba
καὶ—μελέτης una cum tota parte posteriore libri Nicolai de-
 perirent. Sed cum ceteris locis verba, quibus scholia P co-
 dicem O superant, non esse Nicolai cognoverimus, cautius
 visum est haec in textum non recipere.

C. DE ALTERA LIBRI NICOLAI PARTE RESTITUENDA

Cum in codice O inde a cap. π. συγκρίσεως non integra verba Nicolai exstent, sed ea tantum quae Ac exhibet, haec pars ex scholiis P restituenda est. Et revera etiam in hac parte scholiorum P verba Nicolai servari pluribus argumentis probatur: hic quoque passim de rationibus aliorum scriptorum disputatur; eadem capita distingui possunt, quae in unoquoque progymnasmate prioris partis inveniuntur; permulti loci cum Theone et Hermogene consentiunt; Sardianus et Doxapatres nonnulla afferunt, quae in his progymnasmatis leguntur. Denique scholia P inde a cap. π. κοινοῦ τόπου Nicolai verba fere integra exhibent (cf. p. VIII), ut verisimile sit idem cadere in haec progymnasmata.

Nonnullis tamen locis verba Nicolai paululum videntur mutata esse. — Capita enim π. ἡθοποιίας et π. ἐκφράσεως incipiunt a voce τινές. Sed non dubito, quin scholia P non recte verba Nicolai exhibeant. Nam etiam in initio cap. π. κοινοῦ τόπου in scholiis P haec vox exstat, cum apud Nicolaum legatur τὸν κοινὸν τόπον οἱ μὲν μετὰ τὴν ἐκφρασίην ἔταξαν κτλ. — Item in eisdem capitibus verba φαρὲν 64, 1 et καὶ φαρμεν 68, 7. 8 scholiastae videntur esse. Eodem enim modo in cap. π. χρείας scholia inseruerunt verba δρίζονται δὲ αὐτὴν οὕτως· χρεία ἐστὶ κτλ. (II 586, 4 sq.), cum apud Nicolaum haec verba desint. Scribendum igitur fortasse est 63, 22 ἐπόμενοι τὴν ἡθοποιίαν . . . τίθεμεν. ἡθοποιία δὲ ἐστὶ et 68, 7 τὴν ἐκφρασίην. ἔκφρασις δὲ ἐστὶ. — In cap. π. θέσεως verba 76, 18 sq. non recte posita sunt in fine capitis, cum Nicolaus de partitione plurumque tertio loco agat. — Denique in cap. π. νόμου εἰσφορᾶς verba 77, 13; 16; 78, 2; 79, 13 excludenda esse puto, cum haec ad Aphthonium spectare videantur, cf. Aphth. 53, 29 Sp., aut ad Herm. 26, 12 R. Omnino autem hoc in capite verba Nicolai videntur magnopere mutata esse; paene suspiceris excerpta tantum adesse.

Etsi igitur his locis scholia P verba Nicolai non integra praebere videntur, tamen ponere licet in universum etiam hac in parte scholia P ipsa verba Nicolai servare.

D. DE VITA ET SCRIPTIS NICOLAI

De vita Nicolai haec praebet Suidas: *Νικόλαος ῥήτωρ, γνώριμος Πλουτάρχου καὶ Πρόκλου· Πλουτάρχου δὲ λέγω τοῦ ἐπίκλην Νεστορίου. ἔγραψε Προγυμνάσματα καὶ Μελέτας ῥητορικὰς καὶ ἄλλα τινά. ἤκμαζεν ἐπὶ Λέοντος βασιλείας τοῦ πρεσβυτ(έρι)ου καὶ ἕως Ζήνωνος καὶ Ἀναστασίου. — Νικόλαος, Μύρων τῆς Λυκίας, ἀδελφὸς Διοσκορίου (cod. Διοσκορίδου; corr. Bernhardy) γραμματικοῦ καὶ ὑπάρχου καὶ ὑπάτου καὶ πατρικίου, σοφιστεύσας καὶ αὐτὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει, μαθητὴς γεγωνὸς Λαχάρους. ἔγραψε Τέχνην ῥητορικὴν καὶ Μελέτας.*

Utrumque Suidae testimonium ad unum eundemque Nicolaum pertinere iam animadverterunt Bernhardy (ad Suidae l. c.), Boissonade (ad Marini Vit. Procli 10 p. 87), Walz (Rhet. gr. I 263 sq.), C. E. Finckh (Aphthonii et Nicolai sophistarum progymnasmata, Heilbronn. 1865). Uterque enim fuit Lycius; quod cum de altero Suidas ipse testetur, alterum Plutarchi discipulum ipsum quoque e Lycia oriundum fuisse docet Marinus Vit. Procli 10: *Λύκιος γὰρ καὶ ὁ Νικόλαος*. Praeterea utrumque eodem tempore Athenis studiis incubuisse inde apparet, quod Plutarchus et Lachares eodem tempore fuerunt. Denique uterque artem rhetoricam professus est. Quod autem distinguitur apud Suidam Nicolaus rhetor, *γνώριμος Πλουτάρχου*, a Nicolao Myrensi, qui erat *μαθητὴς Λαχάρους*, ex eo ortum esse verisimile est, quod haec capita ex diversis fontibus fluxerunt¹⁾.

Quae de Nicolao Myrensi tradit Suidas, ea Hesychii esse concludi potest, quod haec vita eodem modo quo Hesychii vitae composita est. Qui post nomen scriptoris primum tra-

1) Eadem suspicatus est Daub (*Studien zu den Biographika des Suidas, Freiburg 1882, p. 68*): *Hesychius fand in seinen Quellen den Rhetor Nicolaus zweimal erwähnt, und zwar einmal bei einem die Philosophen behandelnden Autor (man vgl. γνώριμος Πλουτάρχου καὶ Πρόκλου· Πλουτάρχου δὲ λέγω τοῦ ἐπίκλην Νεστορίου), zum andern in einer die Sophisten resp. die Grammatiker in Leons Zeitalter umfassenden Quelle (ἀδελφὸς Διοσκορίου γραμματικοῦ ... Λαχάρους)*. Sed non plane recte eum statuisset ex eis, quae disseram, apparebit.

dere solet, unde originem duxerit; deinde quo in genere litterarum versatus sit, qui parentes, liberi, magistri, discipuli fuerint, ubi quandoque fuerit, ubi quandoque mortuus sit; agmen claudit librorum index (cf. Wentzel *Texte und Untersuchungen*, hrsg. v. Gebhardt u. Harnack XIII 3; Hermae 33, 275).

Ea autem, quae leguntur i. v. *Νικόλαος ῥήτωρ*, ex verbis Marini c. 10 videntur manasse: ὡς γὰρ εἰς τὸν Πειραιᾶ κατήγε (Proclus) καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει κατεμηνύθη τοῦτο, Νικόλαος ὁ ὕστερον μὲν περιφανῆς ἐπὶ σοφιστικῇ γενόμενος, τηνικαῦτα δὲ σχολάζων τοῖς ἐν Ἀθήναις διδασκάλοις κατέβη εἰς τὸν λιμένα ὡς πρὸς γνώριμον, ὑποδεξόμενός τε αὐτὸν καὶ ξεναγῆσων ὡς πολίτην· Ἀνίκιος γὰρ καὶ ὁ Νικόλαος. Quae ad verba exstat scholium in Coisliniano: τούτου τὰ φερόμενα ῥητορικὰ προγυμνάσματα (cf. Boissonade, Marini Vit. Procli p. 87).

Ex his verbis orta esse ea, quae Suidas de Nicolao rhetore tradit, praecipue eo confirmatur, quod Nicolai rhetoris commemorantur magistri non Lachares rhetor ut i. v. *Νικόλαος Μύρων* et *Λαχάρης*, sed Plutarchus et Proclus philosophi, de quibus Marinus l. c. verba facit. Utrum vero ad eum haec vita redeat, qui saec. IX Hesychii librum in epitomam redegit, an ad Suidam ipsum, et difficilius est diiudicatu nec magni momenti. Certe Suidam Marini libro usum esse constat; cf. Bernhardt ad verba ἀρχή, ἡγμένοσ, θράπτειν, μητρωακά, Λεωνᾶσ, Ὀλυμπιόδωροσ, Μελάμπουσ, Πρόκλοσ, σύμβολον. Puto igitur Suidam prius testimonium ex Marini Vita Procli deprompsisse, posterius ex Hesychii libro.

Natus igitur est Nicolaus Myrae, in oppido Lyciae. Quo tempore natus sit, ex Marini l. c. aliquo modo definiri potest. Nam cum hoc loco appareat Nicolaum Athenis iam studiis incubuisse, cum Proclus eo venit, Nicolaum Procli aequalem fuisse necesse est statuamus. Ex eodem Marino cognoscitur Proclum natum esse a. 412 vel 410 p. Chr. n. (cf. Freudenthal *Rhein. Mus.* 43, 486), ut concludendum sit etiam Nicolaum esse natum c. a. 410. Id eo confirmatur, quod Dioscorium, fratrem eius, praeceptorem filiarum imperatoris Leonis a. 442 consulem fuisse constat. Itaque recte Suidas dicit

ἤκμαζεν ἐπὶ Λέοντος βασιλείῳ τοῦ πρεσβυτέρου Utrum Suidas sive Hesychii epitomator haec verba et ea, quae sequuntur καὶ ἕως Ζήνωνος καὶ Ἀναστασίου, suo Marte addiderit an ex libris historicis illius temporis hauserit, diiudicari non potest. Quae si vera sunt, dicendum est Nicolaum, natum c. a. 410, mortuum esse post initium imperii Anastasii, i. e. post a. 491.

Christianis parentibus videtur fuisse, cum ei Myrensi nomen datum sit Nicolao. Nam in hoc oppido episcopus fuisse traditur Nicolaus, qui tum inter clarissimos ecclesiae sanctos numerabatur. Accedit, quod frater Nicolai imperatoris Leonis filiarum erat praeceptor.

Athenas Nicolaus venit ante annum 430, cum Proclum eo venisse hoc ipso anno ex Marini verbis appareat. Magistro utebatur artis rhetoricae Lachare (cf. Suid. i. v. Λαχάρης et Νικόλαος Μύρων). Etiam philosophis studiis eum incubuisse ex narratione Marini c. 10 efficitur. Tum Athenis scholae praeerat Plutarchus, Nestorii filius, cui successit duobus annis (cf. Marin. 12), postquam Proclus eo venit, Syrianus, ut vix dubium possit esse, quin utrumque Nicolaus audiverit.

Dixerit quispiam ex eo, quod Suidas dicit γνώριμος Πλουτάρχου καὶ Προκλου, concludi posse, Nicolaum etiam Procli discipulum fuisse. Tamen haec vox rarissime apud Suidam discipulum significat, cum plerumque hoc sensu Suidas utatur voce μαθητής, et apparet vocem γνώριμος ex Marini verbis ortam esse, quo in loco vertenda est 'notus familiarisque'. Fieri sane potest, ut Nicolaus non solum familiaritate, sed etiam disciplina Procli usus sit, cum ex Marini c. 9 cognoscamus Proclum fuisse condiscipulorum quasi magistrum. Etiam rhetores, qui propriae iam scholae praeerant, aliorum rhetorum scholis interfuisse constat (cf. Sievers *Leben des Libanius*, p. 20).

Re vera Nicolaum doctrina Platonicorum philosophorum imbutum fuisse compluribus locis libri ipsius evincitur. Plato p. 50, 3 nominatur ὁ θειότατος, cum Aristoteles p. 55, 11 ὁ ἀνὴρ γὰρ ἐκεῖνος <αἰδέσιμος ὢν P; om. O> vocetur. — Nicolaus 7, 4 sq. mentionem facit interpretationis fabularum allegoricae, cui Platonicos illius aetatis quam maxime operam

dedisse constat. — Maioris momenti est, quod eodem loco *μύθους ἐκ θεῶν συγκειμένους* nisi a philosophis tractandos esse negat et ab his discernit ceteras fabulas, quarum in instituendis pueris usus erat. Eodem enim modo Proclus in Remp. I p. 76 sq. Kroll distinguit inter *μύθους παιδευτικούς* et *ἐνθεαστικωτέρους*: τὸ μὲν μήτε πρὸς παιδείαν συντελεῖν τοὺς μύθους τούτους (i. e. τοὺς ἐνθεαστικωτέρους), οὓς Ὅμηρός τε καὶ Ἡσίοδος ἐγραψάτην, μήτε τοῖς νέοις προσήκειν αὐτῶν τὴν ἀκρόασιν συγχωρῶμεν τοῖς λέγουσιν et 84, 2: οἱ μὲν γὰρ εἰς τὴν τῶν νέων παιδείαν συντείνοντες . . ., οἱ δὲ ἐνθεαστικωτέρας στοχαζόμενοι ἕξως καὶ δι' ἀναλογίας μόνης τὰ ἔσχατα τοῖς πρωτίστοις συναρμόζοντες κτλ. Accedit, quod exemplum Iunonis ex Homero petatum Ξ 153—351, quod hoc loco Nicolaus affert, ab ipso Proclo p. 132—140 fusius tractatur. — Quod praeterea in capite π. ἐγκωμίου dicit 51, 7: αἰὶ δὲ δεῖ σπεύδειν καὶ ἐπελγεσθαι ἐπὶ τὰ ἴδια καὶ μόνῳ αὐτῷ ὑπάρχοντα, οἷον λέγω ἐκ τῶν ἀνωτάτω προγόνων εἰκὸς πολλοὺς κατάγεσθαι καὶ πολλὰς οἷον σειρὰς εἶναι κτλ., eodem modo hanc vocem *σειρὰ* ad seriem maiorum significandam Platonicos usurpasse demonstrant Fabricius et Boissonade ad Marini V. Procli c. 26 (*τῆς ἀπὸ Σόλωνος χρυσῆς ὄντως τοῦ γένους σειρᾶς*) p. 121; Wyttenbach ad Eunap. p. 38; Jacobs Anthol. X p. 127; Couvreur ad Hermiae comm. in Phaedrum p. 26.

Denique non neglegendum videtur, quod Nicolaus nonnullis locis cum Syriani doctrina rhetorica consentit, quantum ex eius commentario in Herm. II. *στάσεων* scripto cognosci potest. Summi momenti mihi videtur esse, quod Syriani II 25, 9 R. eosdem locos laudativos affert, quos Nicolaus p. 50, 14 sq.: *γένος, ἀνατροφή, ἐπιτηδεύματα, πράξεις*, propterea quod Nicolaus l. l. pronuntiat se non sequi *τὴν διαίρεσιν τῶν ἀρχαίων*, sed *τὴν κρατοῦσαν*. Quoniam apud Syrianum easdem partes tractationis legimus, concludi potest verba illa Nicolai ad Syrianum vel Platonicos spectare. Haec me non temere affirmare evincitur duobus locis II 39, 17 *ἔγνωσται πολλάκις ἡμῖν* (*ἡμῖν om. W IV 164, 10*) καὶ ἐν προγυμνάσμασιν et 171, 3 *ὡς καὶ ἐν προγυμνάσμασιν ἡμῖν* (*ἡμῖν om. W IV 713, 4*) *εἴρηται*: itaque etiam Syriani *Προγυμνάσματα* aut peculiari

libro illustravit aut in scholis suis tractavit¹). Atque priore loco (39, 17) eadem *περιστατικά μόρια* enumerat quae Nicolaus p. 13, 14; posteriore loco (171, 3) quamquam Syrianus non plane eadem *τελικὰ κεφάλαια* affert quae Nicolaus, tamen Nicolaus magis cum Syriani doctrina congruit, quam cum ea, quae apud alios scriptores invenitur (cf. Nicol. 44, 21). — Accedit quod Nicolaus non solum in eo cum Syriano consentit, quod tria genera dicendi esse affirmat (cf. Syr. II 16, 21), sed etiam easdem partes orationis, *προοίμιον, διήγησιν, ἀντίθεσιν, λύσιν, ἐπίλογον*, affert, cf. Syr. II 12, 5: τοῦ γὰρ πολιτικοῦ λόγου ὅλου τινὸς ὄντος οἱ μὲν τέσσαρά φασιν εἶναι μέρη, προοίμιον, διήγησιν, πίστιν ἢτοι ἀπόδειξιν, ἐπίλογον, οἱ δὲ πέντε, προοίμιον, διήγησιν, ἀντίθεσιν, λύσιν καὶ ἐπίλογον, οἱ δὲ καὶ πλείονα τούτων, ὀνόματα μὲν καινότερα προσεπινοοῦντες, ἅπαντες δὲ πρὸς τὰ πέντε μέρη καταντῶντες, ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν συστέλλοντες τὴν ποσότητα, οἱ δὲ ἐκτείνοντες (cf. II 45, 22). Et ipsa illa vituperatio rhetorum *καινότερα ὀνόματα* excogitantium (cf. II 162, 16) apud Nicolaum reperitur p. 72, 12: *καινὰ αὐτοῖς ὀνόματα περιτιθέντες* et 78, 1. — Quod praeterea Nicolaus 40, 10 dicit perorationes etiam *ἐν μέσοις τοῖς λόγοις* adhiberi posse auctore Demosthene, eadem leguntur apud Syrianum II 111, 12: *ἔστι δὲ τὸ κεφάλαιον ἐπιλογικὸν καὶ θαυμάζειν οὐ χροῖ, εἰ καὶ ἐν μέσοις τοῖς ἀγῶσιν ἐπιλογίζεσθαι δεῖ· καὶ γὰρ ὁ Δημοσθένης κτλ.* — Denique Nicolaus 48, 11. 13 Demosthenis orationem De corona una cum Isocratis Panegyrico eadem de causa commemorat atque Syrianus II 10, 5sq. et 44, 21.

Iam apparet opinor Nicolaum ex schola Platonicorum profectum esse. Haec sententia non pugnat cum eo, quod eum Christianis parentibus fuisse dixi p. XXIII; illo enim tempore Christianos magistris paganis usos esse nemo est quin sciat. Neque abhorret ab aliorum Christianorum loquendi usu, quod p. 7, 5; 49, 15; 73, 20 de deis loquitur; cf. Rohde *Der griech.*

1) Glöckner Quaest. rhet. p. 70 dicit verba 171, 3 spectare ad eius Praeexercitamenta, quem exscribit Syrianus, i. e. Euagorae; quod non pugnat cum sententia prolata, cum etiam Euagoras Platonicorum sectae addictus fuerit (Glöckner p. 63, 1. 64).

Roman 475 sq. Norden *Beiträge zur Geschichte der griechischen Philosophie* 388 sq.

Sub imperio Leonis Nicolaus artem rhetoricam Constanti-
nopoly professus est (cf. Suid. i. v. *Νικόλαος Μύρων*). Cum
eadem in urbe Lacharem c. a. 450 artem rhetoricam in scholis
docuisse constet (cf. Studemund, Pseudo-Castoris excerpt. rhet.
p. 7), concludi fortasse potest Nicolaum huic successisse. Non
parvae auctoritatis in hac arte eum fuisse testes sunt Suidas
(i. v. *Λαχάρης*: διδάσκαλος δὲ πλείστων, ἐνδόξων δὲ Εὐστεφίου
καὶ Νικολάου καὶ Ἀστερίου) et Marinus c. 10 (ὁ ὕστερον μὲν
περιφανῆς ἐπὶ σοφιστικῇ γενόμενος).

De scriptis Nicolai Suidas i. v. *Νικόλαος ῥήτωρ* haec tradit:
ἔγραψε Προγυμνάσματα καὶ Μελέτας ῥητορικὰς καὶ ἄλλα τινά;
i. v. *Νικόλαος Μύρων*: *ἔγραψε Τέχνην ῥητορικὴν καὶ Μελέτας*.
Scripsisse igitur Nicolaus fertur *Τέχνην ῥητορικὴν, Προγυ-
μνάσματα, Μελέτας*; nam illud *ἄλλα τινά* Suidae merito non
curamus. Atque Finckhius quidem Artem et Progymnasmata
unum eundemque librum fuisse iudicavit. Sed obstat et quod
Hesychius, cuius verba illa *ἔγραψε Τέχνην* esse p. XXI sq. vi-
dimus, alibi distinguit inter *Προγυμνάσματα* et *Τέχνην ῥητορι-
κὴν* (cf. i. v. *Μινουκιανός*: . . . *Τέχνην ῥητορικὴν καὶ Προγυ-
μνάσματα καὶ λόγους διαφόρους* et i. v. *Παῦλος*: *ἔγραψε Τέχ-
νην ῥητορικὴν, Προγυμνάσματα, Μελέτας*), et quod Nicolaus
ipse Progymnasmata sua non *τέχνην*, sed *εἰσαγωγὴν* esse iden-
titem profitetur (cf. 1, 8 sq. 15, 1 sq. 47, 11).

Praeterea in Progymnasmatum libello saepius ita loquitur,
ut qui postea *τέχνην* tractaturus sit. Dicit enim p. 46, 17:
*τίνα δὲ ἔστι τὰ τοῦ ἐπιλόγου ἴδια καὶ κατὰ τί τοῦ κοινοῦ τό-
που διαφέρει, ἐν ἑτέρῳ καιρῷ μαθησόμεθα*. De hac re in Arti-
bus agi solitum esse docent ea, quae leguntur in Anonymi
Segueriani Arte § 198—240, quacum Nicolaum artissime co-
haerere p. XXXII videbimus. — Item ad Artem spectare viden-
tur verba p. 24, 19: *πῶς δὲ δεῖ χρῆσθαι ταῖς ἀποδείξεσιν, ἐν
ταῖς τελειοτέραις ὑποθέσεσι μαθησόμεθα*, i. e. si haec in Arte
tractabuntur (cf. An. Seg. § 154 sq.). — Eodem modo intelle-
genda sunt verba p. 44, 19: *τὰ τελικὰ καλούμενα κεφάλαια,*

ἃ διὰ τί . . . μαθησόμεθα, cum Syrianus II 171 sq. R. fusius de capitibus finalibus disserat.

Sed Nicolai Ars deperdita videtur esse, aetatem tulerunt *Προγυμνάσματα*, i. e. praecepta progymnasmatica. Praeterea in codicibus Nicolao tribuuntur exempla, *Μελέται* Suidae, quae praecepta illa illustrant et ipsa quoque *Προγυμνάσματα* nominantur¹⁾ (ed. Walz I 266 sq.). Sed quae necessitudo Nicolao cum iis intercedat, nondum constat; prius opus erit codices eorum examinare.

E. DE INDOLE ATQUE FONTIBUS NICOLAI PROGYMNASMATUM

Cum p. IV sq. ostenderimus, quae partes in unoquoque progymnasmate distingui possint, nunc inquirendum est, quomodo Nicolaus rationes atque doctrinas aliorum scriptorum in librum suum coegerit, id quod se sibi proposuisse in praefatione ipse dicit 1, 7: ὅσα συνειδὸν δεῖν μαθεῖν τοὺς εἰσαγωγῆς τινος δεομένους, ταῦτα ἐκ διαφόρων συλλέξας εἰς ἓν τοῦτο <τὸ> σύνταγμα ἤθροισα. Et compluribus locis velut in capite π. μύθου disertis verbis pronuntiat se aliorum rationes proferre aut ab eis dissentire, cf. 6, 1; 18; 7, 8. Quin etiam ipsa aliorum argumenta ad verbum videtur exscripsisse 8, 18 sq. 10, 11 sq. (cf. οἱ δὲ ἐμφρονέστερον . . . διαιροῦντες ᾧήθησαν . . . λέγοντες ὅτι, εἰ . . . εὔρομεν κτλ.). Confirmatur haec sententia eo, quod Nicolaus ipse dicit se aliorum verbis usum

1) Incertum est, utrum ad hunc librum an ad alterum spectet scholiasta Coislinianus (p. XXII). Idem cadit in ea, quae Ianus Lascaris refert (cf. *Centralblatt für Bibliothekswesen* I [1884] 397 et 400) cod. Vat. gr. 1412 f. 76^v: ἐν τῷ Σημαινοντος («Σιμένον [Aithos]?» K. K. Müller) ζήτ(ει) Νικολάου σοφιστοῦ προγυμνάσματα ἀτελῆ καὶ μηδαμινά, βλον τοῦ ἀγίου Παριωνος et f. 78^v: ἐκ τῶν προγυμνασμάτων Νικολάου τοῦ εἰρητορος. Eiusdem verba f. 79^v: Νικολάου σοφιστοῦ εἰς τὰ τοῦ Ἀφθονίου προγυμνάσματα, ἡ ἀρχή: διὰ τί ἐποίησε διήγημα δραματικὸν fortasse ad archetypum scholiorum P (cf. p. VIII) spectant. Bene ad hanc sententiam quadrat, quod Doxapatres, quem scholiis P usum esse p. XVII vidimus, eadem fere exhibet p. 242, 19 W.: ζητητέον τολύνη, διὰ τί οὐκ ἐξέθετο ὁ Ἀφθόνιος ἱστορικὸν διήγημα ἢ πολιτικόν, ἀλλὰ μᾶλλον δραματικόν.

esse p. 1, 10 ὡστ' οὐ δεῖ θαυμάζειν, εἰ ἕκαστον αὐτῶν παρὰ τινι πάντως καὶ αὐταῖς οἷα εἰκὸς λέξεσιν εὐρεθῆσεται.

Sed non solum his locis, quibus ipse hoc pronuntiat, sed ubique aliorum rationes eum proferre vides Theone, Hermogene¹⁾, Aphthonio²⁾ comparatis. Primum igitur inquirendum est, num eorum libris usus sit. In hac tamen quaestione solvenda obliviscendum non est praeter hos scriptores fuisse multos alios progymnasticos³⁾, facile igitur fieri posse, ut Nicolaus rationes ipsas ex aliis hauserit.

Initio capituli π. *χρείας* Nicolaus vituperat eos, qui tirones κατὰ πτώσεις καὶ ἀριθμούς exercendos esse in hoc progymnasmate putent ideoque chriam primo loco ponant. Quae ad Theonem spectare cum inde efficitur, quod plane cum eo consentit, quin etiam idem exemplum affert, tum eo, quod etiam aliarum eius rationum mentionem facit. Velut

Theon. 74, 7: ἔτι δὲ πρὸς τοῦτοις ἀνασκευάζομεν (sc. τὸν μῦθον) καὶ κατασκευάζομεν, cf. 76, 15. 101, 5

Theon. 96, 29: ἔτι δὲ τῷ χαριεντίζεσθαι τὴν χρεῖαν ἐνίστε μηδὲν ἔχουσαν βιωφελές, τὴν δὲ γνώμην αἰεὶ περὶ τῶν ἐν τῷ βίῳ χρησίμων εἶναι, cf. 99, 13. 24

Nic. 21, 19: εἰσὶ γὰρ τινες, οἳ καὶ ταύτας καὶ τοὺς μῦθους ἀνασκευάζουσι

Nic. 21, 1: ἔτι τῶν χρεῖων φασὶ τὰς μὲν χρησίμου τινὸς ἕνεκα παραλαμβάνεσθαι, (τὰς δὲ) χαριεντισμοῦ μόνου

1) Iam antiquis temporibus dubium erat, num Progymnasmatum libellus ab Hermogene confectus esset; cf. Hermogenes, ed. Rabe, p. IV.

2) Cf. Hoppichler, De Theone Hermogene Aphthonioque progymnasmatum scriptoribus, Virceb. 1884. Schaefer, De Aphthonio sophista, Vratisl. 1854. Reichel, Quaestiones progymnasticae, Lips. 1909.

3) Cf. Theon. p. 59; Nic. p. 1. Quattuor tantum apud Suidam nominantur i. v. Ἐπιφάνιος, Μινουκιανός (cf. i. v. Μέλανδρος ἔγραψεν ὑπόμνημα εἰς . . . Μινουκιανοῦ προγυμνάσματα), Παῦλος, Σιρίκιος. Huius Siricii nomen Nicolaus affert 28, 7. Eum sub imperio Constantini Magni fuisse cogi potest ex Suida (i. v. Σιρίκιος et Ἄνδρόμαχος, cuius dicipulus fuit Siricius); cf. Glöckner, Quaest. rhet. p. 98 sq.

Deinde Nic. 21, 7 eodem exemplo (de matre Alexandri) utitur atque Theo 99, 24; cf. etiam Theon. 97, 7 cum Nic. 20, 2sq. Accedit, quod Theonem inter ultimos progymnasmatum scriptores fuisse verisimile est, qui pueros in chria κατὰ πτώσεις καὶ ἀριθμούς exercendos esse docuerunt. Ex Quintiliano enim discimus eo tempore pueros non in scholis rhetoricis sed in grammaticis id exercuisse¹). Hermogenem eius exercitationis mentionem non facere, verbo moneo. — Verbis 14, 17 πῶς μὲν οὖν ἂν γένοιτο συντομία ἢ πῶς προστεθήσεται τῷ λόγῳ τὸ πιθανόν, μείζον ἢ κατ' εἰσαγωγὴν τὸ ἔργον τῷ πειρωμένῳ διδάσκειν Nicolaus Theonem videtur vituperare, qui fusius de hac re egerit (83, 14—84, 17 Sp. περὶ συντομίας, 84, 18—85, 27 Sp. περὶ πιθανότητος). Nam quae Nicolaus antea de συντομίᾳ et σαφηνείᾳ dicit, ea cohaerent cum Theonis doctrina. Sed cum Theonem vituperat, sibi ipse non satis constat. Ipse enim de eo q. e. πιθανόν egit in capite π. μύθου p. 7, 15 Theonis rationem secutus. — Etiam sibi ipse contradicere videtur p. 25, 13sq. Nam verba ἡ δὲ χρεία καὶ χαριεντισμοῦ ἔνεκα μόνου παραλαμβάνεται ex Theone sumpta sunt, cf. 96, 28 Sp. Sed haec pugnant cum eis, quae de chria protulit p. 23, 17sq. — Theonis de simplici et duplici communi loco rationem Nicolaum 38, 23 reiecisit cum eo apparet, quod exempla eadem sunt, tum quod Nicolai verba 39, 13 ἄλλως γὰρ κατὰ ἀπλῶς προδότου καὶ ἄλλως κατὰ στρατηγοῦ προδότου τὸν λόγον εὐπορήσομεν respondent eis, quae Theo dicit 109, 11 ἐν δὲ τοῖς οὐχ ἀπλοῖς τόποις . . . , πλειόνων δὲ λόγων εὐπορήσομεν διὰ τὸ προσκείμενον τοῖς ἀπλοῖς. — His si addideris locos, quos in editione adnotavi (cf. imprimis p. 30sq.), concedes Nicolaum Theonis libro usum esse.

Itidem Hermogenis librum Nicolao praesto fuisse compluribus locis probari puto. Quae Nicolaus 16, 1—17, 3 de narrationis exercitatione dicit, eadem leguntur apud Herm. 4, 21sq., quamquam uterque alio exemplo hanc rem explanat.

1) Brinkmann *Rhein. Mus.* 65, 149 sq.; idem addit testimonium Suetonii De rhet. 1. Etiam Sardianum affero: εἰ μὲν γὰρ περὶ τὰς πτώσεις καὶ τοὺς ἀριθμούς ὡς παρὰ τοῖς γραμματικοῖς τὴν γυμνασίαν ἐλάμβανε κτλ.

— Item cum Hermogene consentit 29, 20 οὔτε τὰ ὁμολογούμενα ἀληθῆ ἀνασκευάσομεν οὔτε τὰ ὁμολογούμενα ψευδῆ, ἀλλὰ τὰ δεχόμενα τοὺς ἐφ' ἑκάτερα λόγους πιθανῶς, cf. Herm. 11, 4 τὰ δὲ πάνυ ψευδῆ οὔτε ἀνασκευαστέον οὔτε κατασκευαστέον ὥσπερ τοὺς μύθους, ἀλλὰ δεῖ δήπου τὰς ἀνασκευὰς καὶ τὰς κατασκευὰς τῶν ἐφ' ἑκάτερα τὴν ἐπιχειρήσιν δεχομένων ποιέσθαι. — Quod in exponenda chriae exercitatione Nicolaus dicit 24, 13 τινὲς μετὰ τὸ εἰκὸς τὸ ἀπὸ παραβολῆς τάττουσιν, quadrat ad Herm. 8, 1. — Nullius momenti est, quod Hermogenes tertio loco ponit αἰτίαν et ἐναντίον, cum apud Nicolaum legatur τὸ εἰκὸς καὶ ἀληθές; haec enim eadem esse recte monuit iam Sardinianus, qui ad Aphth. 23, 15 τῷ τῆς αἰτίας, ἐκ τοῦ ἐναντίου adscripsit: ταῦτα ἐκ τοῦ εἰκότος καὶ ἀληθοῦς ἕτεροι λέγουσιν. — In laudatione tractanda Nicolaus 52, 8 eodem exemplo partem ἀνατροφήν illustrat atque Hermogenes 16, 1 et cum hoc consentit, quod dicit 53, 3 πανταχοῦ δεῖ τὰς συγκρίσεις ἐπάγειν, cf. Herm. 17, 3 μεγίστη . . . ἀφορμὴ ἢ ἀπὸ τῶν συγκρίσεων, ἃς τάξεις ὡς ἂν ὁ καιρὸς ἀφηγηται. — Iam apparere puto necessitudinem quandam inter Nicolai et Hermogenis Progymnasmata. Quamquam non firmis argumentis demonstrari potest ipsum Hermogenis librum illi praesto fuisse, tamen rem ita se habere satis probabile esse puto.

Aphthonio autem usus non esse videtur. Is enim primus ἀνασκευῆς progymnasma a κατασκευῆς et progymnasma ψόγον ab ἐγκωμίου dividit et singillatim de eis disputavit (cf. Schaefer, De Aphth. p. 12). Hanc rationem Nicolaus non solum non suam facit, sed ne mentionem quidem eius facit¹⁾. Inde effici, ut Nicolaus Aphthonio usus non sit, idcirco persuasum habeo, quod quam maxime id agit, ut aliorum rationes com-

1) Cum Nicolaus destructionem atque confirmationem uno capite tractaverit, verisimile est eum etiam laudationem et vituperationem uno capite exposuisse. Sed in codice O haec duo progymnasmata divisa sunt eodem modo, quo in scholiis P: verba 47, 5 ἔστι μὲν—53, 19 ποιήσουσιν (= 618, 10—622, 27 W.) sequitur ψόγος, Aphthonii caput. Post verba Aphthonii leguntur Nicolai verba 53, 20 καὶ ὁ ψόγος δὲ—58, 18 ἀρκούτως <εἰρηται> (= II 629, 22—633, 2 W.). Sed hoc non a Nicolao profectum esse sed arbitrio librarii, facile ostendi potest. Nicolaus si vituperationem

memoret. — Hac cum sententia non pugnat, quod Nicolaus 38, 2 (= Aphth. 32, 24) et 38, 15 (= Aphth. 40, 8) cum Aphthonio solo¹⁾ consentit, contra 30, 18 (cf. Aphth. 27, 30) rationem, quam Aphthonius proponit, vituperat. Nam facile fieri poterat, ut Nicolaus aliorum scriptorum rationes etiam his locis spectaret (cf. p. XXVIII).

Absoluta de progymnasticis scriptoribus quaestione restat ut disseram, quibus auctoribus Nicolaus usus sit in eis partibus, quae non ad *προγυμνάσματα* sed ad universam artem rhetoricam pertinent, ut p. 1—5; 54, 22 sq.

Praeter Platonem (5, 9; 50, 3; cf. 3, 13; 40, 16) Aristotelis mentionem facit 55, 10; sed non recte eum de huius doctrina rettulisse animadvertit Angermann, De Aristotele rhetorum auctore, Lipsiae 1904, p. 70. Haec igitur Nicolaus ex alio libro²⁾ hausit. Quinam hic liber fuerit, p. XXXII videbimus.

Eodem loco Nicolaus Cornuti et Porphyrii mentionem facit. Cornuti vero doctrinam non ex eius libro, qui inscribebatur *Τέχνη ῥητορικὴ*, petivisse eum, sed ex Porphyrio recte mihi ostendisse videntur Graeven (Cornuti Artis epit. p. XXVIII) et Reppe (De L. Annaeo Cornuto, Lipsiae 1906, p. 59).

De Porphyrii doctrina Nicolaus recte rettulit: cf. W IV 35, 22 *καὶ φησὶ Πορφύριος, ὅτι τριῶν ὄντων τῶν τῆς ῥητο-*

proprio capite exposuisset, quin definitionem prolaturus fuerit, dubium esse non potest, cum etiam destructionem definiverit, quam cum confirmatione coniunxit. Sed de vituperatione nihil dicit nisi haec: *τοῖς αὐτοῖς κεφαλαίοις διαιρεῖται πλ. 53, 20*. Verbis 54, 1 *τῶν γὰρ ἐγκωμίων τὸ μὲν ἐστὶν ἔπαινος, τὸ δὲ φόβος* 54, 2 ipse profitetur se vituperationem nihil esse nisi partem vel genus laudationis putare, ut de ea singillatim agere necesse non sit. Praeterea, quod summi momenti est, p. 57, 9—58, 18 non de vituperatione sed de laudatione agit. Denique in fine progymnasticis dicit: *περὶ ἐγκωμίων ἀρκούντως εἴρηται*.

1) Ceteros locos, quibus Nicolao cum Aphthonio convenit, argumento esse non posse apparet, cum in his Aphthonius consentiat cum Theone vel Hermogene, quibuscum Nicolaum cohaerere supra ostendimus.

2) Contra Syrianus, quocum saepe consentire Nicolaum p. XXIV sq. vidimus, recte de Aristotelis doctrina rettulit II 11, 17 R.

ρικῆς εἰδῶν συμβουλευτικοῦ καὶ δικανικοῦ καὶ πανηγυρικοῦ κτλ. — In Porphyrium ea quoque cadunt, quae Nicolaus dicit 13, 19: εἰσὶ δὲ τινες, οἳ τὴν ὕλην ἑβδομον στοιχεῖον προσέθηκαν κτέ.; legimus enim VII 921, 2 W.: ὁ φιλόσοφος Πορφύριος ἐν τῇ περὶ τῶν στάσεων τέχνῃ περιστατικά φησιν ἐπτά, πρόσωπον . . . αἰτίαν, ὕλην. Neque obstat, quod in Hermog. q. f. II. εὑρ. 140, 19 R. similia leguntur; nam hic liber Hermogene recentior est.

Aliorum scriptorum nomina Nicolaus non affert; neque si libros, qui aetatem tulerunt rhetoricos perquisieris, in tanta multitudine invenies ullum, quo Nicolaus usus esse putandus sit, nisi unum¹⁾ Anonymum Seguerianum. Non solum sententiis (p. 14, 6 cf. § 103; p. 36, 23sq. cf. § 169; p. 40, 7sq. cf. § 211, 236, 239; p. 40, 16 cf. § 26; p. 46, 12 cf. § 243) sed etiam ipsis verbis (p. 4, 10sq. = § 9 [cf. § 28]²⁾; p. 4, 11 = § 48; p. 5, 6 = § 198; p. 5, 9 = § 207; p. 14, 13sq. = § 102; p. 41, 22 = § 7) cum eo consentit. Praeterea Nicolaus definitione *πίστεως* (§ 143) usus est ad *κατασκευὴν* definiendam p. 29, 17. Sed Graeven p. XIX (cf. supra p. XXXI) ostendit Nicolaum non Anonymo Seg. sed ipsa Arte, cuius epitome est An. Seg., usum esse. Eius argumentis unum addam. Scriptor §§ 99, 100 de virtutibus narrationis, quae nominantur *ἡδονή* et *μεγαλοπρέπεια*, disserit, quamquam § 63 tres tantum virtutes attulit. Ergo in epitome ea exciderunt, quibus docebatur alios scriptores quinque *ἀρετάς* posuisse, id quod Nicolaus dicit (p. 14, 4).

Quae cum ita sint, suspicio oritur Nicolaum, cum tantopere cum illa Arte cohaereat, etiam ea, quae de tribus generibus disserit (p. 3, 16sq.; 55, 4sq.), ex eadem Arte hausisse. Haec vel similia in Arte exstitisse ut censeam, ipso initio epitomae commoveor: ὁ πολιτικός ἦτοι δικανικός λόγος εἰς τέσσαρα μέρη διαιρεῖται τὰ προκείμενα. Cum verba τὰ προκείμενα ad rationes antea propositas pertinere appareat, recte Spengel (cf. Rhet.

1) Praeterea cum Rufi libello (I 2 p. 399—407 Sp.-H.) his locis consentit: p. 399, 4—13; 399, 17—400, 3; 402, 13; cf. p. XXXIII.

2) Ex his locis recte Graeven collegit etiam prooemii definitionem, quam Nicolaus profert, in hoc libro exstitisse.

gr. I 2 p. 352, 6 Sp.-H., adnot.) et Egenolff (*Berl. phil. Wochenschr.* 1894, col. 391) concluderunt antea scriptorem de orationis partibus disseruisse. Facile igitur fieri poterat, ut etiam de tribus orationis generibus scriptor ageret. Confirmatur haec sententia eo, quod Rufus quoque, quem arte cum epitome illa cohaerere constat¹⁾, p. 399, 1 sq. de his generibus disserit, quin etiam quartum genus *ἱστορικόν*, cuius mentionem facit Nicolaus 55, 12, commemorat. Omnia igitur, quae ad universam artem rhetoricam spectant, Nicolaus ex Arte, cuius epitomen servavit Anonymus Seguerianus, hausisse putandus est.

1) Non solum definitiones nonnullae (cf. *προσίμιον, διήγησις* al.), sed etiam exempla congruunt (400, 10 sq. = 353, 21 sq.; 400, 15 sq. = 354, 3 al.). Praeterea tota indoles huius libelli eadem est atque Anonymi Segueriani.

- Ac = Ambrosianus 523 saec. XI
 Ai = Ambrosianus 221 saec. XIV (p. 1, 16—2, 9)
 M = Monacensis 478 saec. XII vel XI (p. 9, 2—12, 10. 14, 18—15, 6)
 O = Musei Britannici codex addit. 11889 saec. XV (p. 1—58)
 OI = eius codicis folium 29: p. 9, 1—11, 10
 P = consensus codicum Pa Pc Vh (scholia Aphthoniana, Rhet. graec. II 5—9. 565 sq. Walz)
 Pa = Parisinus 1983 saec. XI
 Pc = Parisinus 2977 saec. XI
 Vh = Vat. Pal. 23 saec. XIII
 R = Rehdigeranus 13 saec. XIII—XIV

- An. Seg. = 'Anonymi Segueriani' *Τέχνη τοῦ πολιτικοῦ λόγου*, Rhet. graec. I 2 p. 352—398 Sp.-H.
 Aphth. = Aphthonii Progymnasmata, Rhet. graec. II 21—56 Spengel
 Dox. = Ioannes Doxapatres, Rhet. graec. II 81—564 Walz (Vδ = Vat. 2228; Wc = Vindob. phil. et theol. gr. 130. Walz codicem Vindob. 15 secutus est)
 Herm. = Hermogenes, ed. Rabe
 Max. = Maximus Planudes, Rhet. graec. II 9—68 Walz
 Sard. = Ioannes Sardonius (C = Coisl. 387; Vω = Vat. 1408; Wc = Vindob. 130)
 Theo. = Theonis Progymnasmata, Rhet. graec. II 59—130 Spengel

Rettuli ad p. 1—58 de variis lectionibus codicis O (et M) et ad p. 59—79 codicum Pa Pc Vh praeter pleraque menda orthographica.

Ex codice Ai, ex scholiis P (ad p. 1—58) et Ac, ex commentariis Sardonii, Doxapatris, Maximi Planudae non omnia, quaecumque discrepant, enotanda censebam.

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΠΡΟΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

Οὐχ ὡς τέχνην ἐπαγγελλόμενος ὑμῖν γράφειν, ὃ φίλ-
 τατοι παῖδες, ἐπὶ τοῦτο ἦλθον τὸ βιβλίον — πολλῶν γὰρ
 5 ὄντων τῶν συντεθηκότων τέχνας οὐδὲν <ἔτ'> ἔστιν εὐ-
 ρεῖν ὡς εἰπεῖν —, ἀλλ' ὡς ἐθέλων συνεθίζειν ὑμᾶς καὶ
 ταῖς μείζοσι πραγματείαις ἐντυγχάνειν, ὅσα συνείδον
 δεῖν μαθεῖν τοὺς εἰσαγωγῆς τινος δεομένους, ταῦτα ἐκ
 διαφόρων συλλέξας εἰς ἓν τοῦτο <τὸ> σύνταγμα ἤθροι-
 10 σα. ὥστ' οὐ δεῖ θαυμάζειν, εἰ ἕκαστον αὐτῶν παρὰ τινι
 πάντως καὶ αὐταῖς οἷα εἰκὸς λέξεσιν εὐρεθῆσεται, οὐ μὴν
 οὐδὲ καταφρονεῖν, εἰ εὐρίσκονται τινα καὶ παρ' ἑτέροις
 οἱ γὰρ ταῦτα ὑμῶν μαθόντες δυνήσονται συνιέναι καὶ
 τὰ δυσχερέστερα.

15 Πρῶτον τοίνυν σκοπητέον, διὰ τί ἀπὸ τῶν προγυμνα-
 σμάτων ἀρχόμεθα. ἐροῦμεν οὖν, ὅτι ἡ ῥητορικὴ τοῖς ἀν-
 θρώποις φύσει μὲν ἀεὶ παρῆν, ἣν δὲ δύσληπτος καὶ οὐ
 ῥαδίαν ἑαυτῆς τὴν χρῆσιν παρεχομένη· διὸ οὐδὲ πᾶσιν

15 — p. 2, 10 = P 9, 7—20

15 — p. 2, 10 cf. Dox. II 136, 9—22 W.

16 — p. 2, 9: Ai = Ambr. 221 (cf. Praef. cap. A III)

1 — p. 5, 20 ed. Rabe *Rheinisches Museum* 64, 558—561 5 ἔτ'
 add. Rabe 9 τὸ add. Rabe 10 ὥστ' Rabe; ὡς O 12 τινα
 i. e. quae in hoc libro non dicuntur 16. 17 τοῖς ἀνθρώποις post 17
 ἀεὶ P

ἦν κατάδηλος. ἕκαστος τοίνυν μέρος τι ταύτης τῆς τέχνης παραλαμβάνων τοῖς μετ' αὐτὸν παρεδίδου καὶ οὕτω κατὰ βραχὺ προῆλθεν εἰς διαιρέσεις τινὰς καὶ μεθόδους· τούτων δὲ ἐξ ἀρχῆς καταληφθεῖσων ἦν μὲν ἤδη σαφέστερα τὰ ἐκ τῆς ῥητορικῆς καλὰ, τοῖς δὲ νέοις ὁμως δυσμεταχειριστον τὸ πρᾶγμα ἐφαίνετο· οὐ γὰρ εἶναι ῥάδιον ἐδόκει τοῖς ἀπτομένοις αὐτοῦ πρῶτον εὐθύς ἀθρόα τὰ ἐν αὐτῷ πάντα καθορᾶν. διὸ καὶ παρῆλθεν ἡ τῶν προγυμνασμάτων χρεία· οὐ γὰρ πρὸς τὸ ὅλον ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ πρὸς ἕκαστον τῶν μερῶν ἰδίᾳ γυμναζόμεθα. 10

Καὶ φέρε πρῶτον τί ἐστι ῥητορικὴ μάθωμεν. τὴν γὰρ ῥητορικὴν ἄλλοι μὲν ἄλλως ὥρῳσαντο, Θεόδωρος <δὲ> οὕτω· ῥητορικὴ ἐστὶ δύναμις εὐρετικὴ καὶ ἐρμηνευτικὴ μετὰ κόσμον τῶν ἐνδεχομένων πιθανῶν ἐν παντὶ λόγῳ· τί ἐστὶ δύναμις; πρᾶγμα ἐν μεσότητι, ᾧ ἕξει καὶ καλῶς καὶ κακῶς χρῆσασθαι, οἷον πλοῦτος, ἰσχύς, μάχαιρα· τούτοις γὰρ χρῆσαιτο ἂν τις καὶ πρὸς τὰ καλὰ καὶ πρὸς τὰ ἐναντία. καὶ τοίνυν <καὶ> τὴν ῥητορικὴν διὰ τοῦτο ἐκάλεσε δύναμιν, ἐπειδὴ χρῆσαιτο ἂν τις αὐτῇ καὶ πρὸς τὰ καλὰ καὶ πρὸς τὰ μὴ τοιαῦτα· εὐρετικὴν δὲ <καὶ> 20

12 — p. 3, 3 = P 7, 20—8, 4 (incip. ῥητορικὴ τοίνυν ἐστίν, ὡς Διόδωρος φησι, δύναμις)

12 cf. Dox. 104, 26 sq. 106 adn. 79 15 cf. Aristot. Rhet. A 1 p. 1355 b 2 sq.; Anon. VII 12, 14 W., IV 25, 11 W.; Dox. (= Trophonius) II 106, 18 W.

1. 2 τῆς τέχνης O Ai Dox. 136, 13; (τῆς om.) τέχνη P 3 προῆλθεν Ai Dox. 136, 14; προῆλθον O; διῆλθεν P (cf. etiam 567, 2) 4 καταληφθεῖσων Ai, (-θησῶν) O; καταληφθέντων P Dox. 7 εὐθύς om. Ai Pc ἀθρόως Ai 8 πάντα ante 7 τὰ P καὶ O Ai; om. P Dox. 12 Θεόδωρος scripsi coll. Quint. II 15, 16 (v. l. Eudorus); Διόδωρος O P δὲ add. Rabe 15 μεσότητι P; μεσότητι κείμενον Ac; νῶσθητι O 17. 18 καὶ πρὸς τὰ ἐναντία καὶ πρὸς τὰ καλὰ O; καὶ (καὶ om. Pa Vh) καλῶς καὶ πρὸς τὰ ἐναντία P; corr. Rabe 18 καὶ add. P 20 μὴ add. ante καλὰ P πρὸς om. P καὶ add. P

ἐρμηνευτικήν, ἐπειδὴ τοῦτο ἔργον τοῦ ῥήτορος, τὸ ἐν
 παντὶ τῷ προτεθέντι προβλήματι νοῆσαι τε ἂ χρῆ εἰπεῖν
 καὶ οἰκονομῆσαι ταῦτα καὶ ἐρμηνεῦσαι ἄριστα. πρόσκει-
 ται <δὲ> 'τῶν ἐνδεχομένων πιθανῶν ἐν παντὶ λόγῳ' διὰ
 5 τὸ τέλος τῆς ῥητορικῆς, ἐπειδὴ τοῦτο αὐτῆς τέλος τὸ
 πειστικῶς εἰπεῖν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον. οὐκοῦν οὗτος μὲν
 ὁ ὅρος· 'δύναμις εὐρετική καὶ ἐρμηνευτική μετὰ κόσμον
 τῶν ἐνδεχομένων πιθανῶν ἐν παντὶ λόγῳ'. ἔργον δὲ τὸ
 ἐν <παντὶ> τῷ προτεθέντι προβλήματι νοῆσαι τε ἂ χρῆ
 10 εἰπεῖν καὶ οἰκονομῆσαι ταῦτα καὶ ἐρμηνεῦσαι ἄριστα. τέ-
 λος δὲ οὐ τὸ πείσαι πάντως, ἀλλὰ τὸ πειστικῶς εἰπεῖν
 κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον· διὰ τοῦτο γὰρ αὐτὴν καὶ πειθοῦς
 δημιουργὸν ὁ Γοργίας ὠρίσατο. — Ῥητορική δὲ ὀνομά-
 ζεται ἢ ἀπὸ τοῦ ῥύθου λέγειν ἢ ἀπὸ τοῦ συνηγορεῖν τὸν
 15 ῥήτορα τῷ νόμῳ· ῥήτρα γὰρ κατὰ Δωριέας ὁ νόμος.

Διήρηται δὲ ἡ ῥητορική εἰς τρία τὰ ἀνωτάτω ταῦτα·
 δικανικόν, συμβουλευτικόν, πανηγυρικόν. χαρακτηρίζε-
 ται δὲ ἕκαστον τούτων [ἦ] ἀπὸ τῶν ὑποκειμένων προσώ-
 πων· οἱ γὰρ ἀκροαταὶ συνεληλύθησαν ἢ ὡς δικασόμενοι
 20 ἢ ὡς συμβουλευσόμενοι ἢ ὡς πανηγυρίζοντες. καὶ ἔστι

10—15 ~ P 8, 4—10 16—20 ~ P 6, 1—3 20—p. 4, 5 =
 P 6, 4—8

5 cf. Dox. 107, 20 11 Athanas. *Rhein. Mus.* 64, 549 l. 19;
 Ruf. I 2 p. 399, 2 Sp.-H.; Dox. 120, 2 18sq. cf. Etym. Magn.
 s. v. ῥήτωρ; P VII 108 ann. 17 W.; Dox. 120, 7; Anon *Rhein.*
Mus. 64, 545 l. 28—31 16 cf. Dox. 121, 19 17sq. Anon.
Rhein. Mus. 64, 570 l. 27; Troil. VI 53, 28 W. 20 cf. Dox. 122, 5

1 τὸ P; τῷ O 2. 8 νοῆσαι τὰ δέοντα καὶ P 3 ταῦτα O (cf.
 l. 10); καλῶς P 4 δὲ add. Rabe 6 πιστικῶς O 9 παντὶ
 add. Rabe coll. l. 2 10 ἐρμηνεῦσαι ἄριστα καὶ οἰκονομῆσαι
 ταῦτα O; corr. Rabe coll. l. 3 11 πιστικῶς O 18 τούτων
 ex τοῦτο O ἢ del. Rabe coll. Aristot. *Rhet.* A 3 19 συνελη-
 λύθησαν, mg. γρ' λύθη m. 1, O δικασόμενοι P; διδάσκοντες O

τοῦ μὲν δικανικοῦ ἴδιον πᾶν τὸ ἐν κατηγορίᾳ καὶ ἀπο-
λογίᾳ, τέλος δὲ αὐτοῦ τὸ δίκαιον· τοῦ δὲ συμβουλευτι-
κοῦ προτροπή καὶ ἀποτροπή, τέλος δὲ <αὐτοῦ> τὸ συμ-
φέρον· τοῦ δὲ πανηγυρικοῦ τὸ ἐγκωμιαστικὸν <καὶ
ψεκτικόν>, τὸ καὶ ἐπιδεικτικόν, τέλος δὲ αὐτοῦ τὸ καλόν. 5

Μέρη δὲ τοῦ λόγου πέντε· προοίμιον, διήγησις, ἀντί-
θεσις, λύσις καὶ ἐπίλογος. προοίμιον μὲν οὖν ἔστι λόγος
παρασκευάζων τὸν ἀκροατὴν καὶ οἰκείως διατιθεὶς εἰς
τὸν ὑποκειμένον λόγον· ἔργον δὲ τοῦ προοιμίου καὶ τέ-
λος — τὸ γὰρ αὐτὸ τινες ἐβουλήθησαν — τὸ προσοχὴν 10
καὶ εὐμάθειαν καὶ εὐνοίαν ἐργάσασθαι. διήγησις δὲ ἔστι
τῶν ἐν τῇ ὑποθέσει πραγμάτων ἔκθεσις εἰς τὸ ὑπὲρ τοῦ
λέγοντος μέρος ῥέπουσα ἤγουν πρὸς <τὸ> τοῦ λέγοντος
συμφέρον γινομένη· εἴρηται δὲ τοῦτο διὰ <τὸ> τὴν διή-
γησιν εἶναι μόνην τῶν ἐν δικαστηρίοις ἀμφισβητήσεων. 15
ἢ οὕτως· ἔκθεσις πραγμάτων γεγονότων ἢ ὡς γεγονό-
των· ἔργον δὲ [καὶ] αὐτῆς καὶ τέλος τὸ παράδοσιν καὶ
δήλωσιν ποιῆσαι τῷ ἀκροατῇ τοῦ πράγματος. ἀντίθεσις

7— p. 5, 10 = P 6, 17—7, 18 18 ἤγουν — 15 ἀμφισβητήσεων
om. P (13—16. 17 γεγονότων om. Ac)

6— p. 5, 10 Ac cf. Syrian. I 9, 22; II 12, 5; 45, 24 R.; cf. Dox.
123, 19; 119, 26 7 Ruf. I 2 p. 399, 16 Sp.-H.; Anon. VII 52, 16;
697, 5 W. 10 Longin. (Pselli epitome) I 2 p. 208, 8 Sp.-H.
An. Seg. § 9 10sq. Dox. 123, 24 sq. 11 An. Seg. § 48; Ruf.
402, 12 18— p. 5, 6 Sard.; Dox. 124, 3—9; 545, 27—31

2 αὐτοῦ om. P 3 τε καὶ P αὐτοῦ add. Rabe 4. 5 καὶ
ψεκτικόν add. P 5 τὸ καὶ ἐπιδεικτικόν om. P αὐτοῦ om. P
9 ἔργον P Ac; ἔργα O τοῦ προοιμίου O Ac; αὐτοῦ P 10 pr.
τὸ—ἐβουλήθησαν om. Ac ἐβουλήθησαν O; ὠλήθησαν P 11 εὐ-
νοίαν P Ac; εὐνοίαν O ἐργάσασθαι O Ac; ἀπεργάσασθαι P δέ
om. Ac ἔστι hic et p. 5, 1. 3 om. P 11—14 cf. p. 11, 17sq. 18 et
14 τὸ add. Rabe 15 exsp. μόνων 16 οὕτως om. P πράγμα-
τος γεγονότος ἢ ὡς γεγονότος P, ut Herm. 4, 6 R. Aphth. II
22, 2 Sp.; at cf. p. 11, 16 17 καὶ om. P Ac

δέ ἐστὶν ἢ παρὰ τοῦ ἀντικειμένου προσώπου ἔνστασις, τὸ ἐν ἡμῖν πιθανὸν διαλύουσα καὶ εἰς εὐλογωτέραν ἔννοιαν τὸν ἀκροατὴν μετάγουσα. λύσις δέ ἐστὶν ἢ τὴν ἐκ τῆς ἐνστάσεως βλάβην ἀφαιρουμένη καὶ εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς τὸν ἀκροατὴν ἐπανάγουσα καὶ εἰς συγκατάθεσιν λέναι
 5 πείθουσα τοῦ προκειμένου ζητήματος. ἐπίλογος δέ ἐστὶ λόγος ἐπὶ προειρημέναις ταῖς ἀποδείξεσιν ἐπαγόμενος, ἀθροισμὸν πραγμάτων καὶ ἡθῶν καὶ παθῶν περιέχων· ἔργον δὲ καὶ τούτου, φησὶν ὁ Πλάτων, τὸ ἐπὶ τελευτῆς
 10 τοὺς ἀκούοντας ὑπομῆσαι τῶν εἰρημένων.

Αὕτη δὲ ἢ διαίρεσις ἡμῖν γέγρονε διὰ τὸ δηλωθῆναι τὸ ἐκ τῶν προγυμνασμάτων ὄφελος. τὰ μὲν γὰρ ἡμᾶς πρὸς τὸ δικανικὸν γυμνάζει, τὰ δὲ πρὸς τὸ <συμ>βουλευτικόν, τὰ δὲ καὶ πρὸς τὸ τρίτον, τὸ πανηγυρικόν. καὶ
 15 αὖ πάλιν τῶν γυμνασμάτων τὰ μὲν τὴν τῶν προοιμίῶν διδάσκει χρεῖαν, τὰ δὲ τὴν τῶν διηγήσεων, ἕτερα τὴν τῶν ἀγώνων ἐν ταῖς ἀντιθέσεσιν τε καὶ λύσεσιν, ἔστι δὲ ἄ καὶ τὴν τῶν ἐπιλόγων.

Περὶ ἐκάστου δὲ ἐν μέρει λεκτέον· καὶ πρῶτον μὲν
 20 περὶ τοῦ μύθου. ὡσπερ γὰρ τὸ ἐν <ταῖς> τελείαις ὑποθέσεσι δυσχερὲς φεύγοντες εὗρον τὴν τῶν προγυμνα-

12—14 ~ P 5, 14—18 15—18 = P 6, 12—14 19 ~ P 8, 11—13 19 — p. 6, 6 = P 8, 13—20

6 An. Seg. § 198 9 An. Seg. § 207 11sq. cf. Theo. p. 60 12sq. cf. Dox. 125, 4sq.

1 δέ om. Ac 2 διαλύουσα P Ac Sard.; δηλοῦσα O 3 δέ om. Ac 4 ἐνστάσεως Pa Vh Ac; στάσεως Pc Sard.; ἀντιθέσεως O 5 ἐπανάγουσα O Ac Sard.; μετάγουσα P 6 προκειμένου P Ac Sard.; ὑποκειμένου O 7 λόγος om. Ac 8 ἀθροισμὸν P Ac; ἀθροισμῶν O περιέχων P; παρέχων O Ac 9 δὲ καὶ τούτου Ac; δὲ καὶ τοῦτο O; δέ ἐστὶ καὶ τούτου P; δέ ἐστὶ τούτου καὶ τέλος Rabe φησὶν ὁ Πλάτων om. Ac Plat. Phaedr. 267 D 17 τε om. P 18 τὴν τῶν ἐπιλόγων scripsi; ἐν τοῖς ἐπιλόγοις O, (ἐν om.) P 20 ταῖς add. P 21 εὗρον ante p. 6, 1 χρεῖαν P

σμάτων χρεῖαν οἱ ταῦτα διατάξαντες, οὕτω καὶ τούτων τὸν μῦθον προέταξαν ὡς φύσει τε ὄντα ἀφελῆ καὶ τῶν ἄλλων ἀπλούστερον καὶ ὡς συγγενεῖα τινὲ χρώμενον πρὸς τὰ ποιήματα, ἀφ' ὧν μεταβαίνοντας τοὺς νέους ἐπὶ τὴν ῥητορικὴν οὐκ ἀθρόως ἔδει ξένους τε καὶ μη-⁵ δαμῶς συνήθεσιν ἐντυγχάνειν. περὶ τούτου οὖν πρῶτον λεκτέον.

Περὶ μύθου.

Μῦθος τοίνυν ἐστὶ λόγος ψευδῆς τῷ πιθανῶς συγκεῖσθαι εἰκονίζων τὴν ἀλήθειαν. λόγος μὲν ψευδῆς,¹⁰ ἐπειδὴ ὁμολογουμένως ἐκ ψεύδους σύγκειται· εἰκονίζων δὲ τὴν ἀλήθειαν, ἐπειδὴ οὐκ ἂν ἐργάσασαιτο τὸ ἑαυτοῦ, μὴ ἔχων τινὰ πρὸς τὸ ἀληθὲς ὁμοιότητα. γένοιτο δὲ ἂν πρὸς τὸ ἀληθὲς ὅμοιος ἐκ τοῦ πιθανοῦ τοῦ περὶ τὴν πλάσιν. — Εἰρηται δὲ μῦθος ἀπὸ τοῦ μυθεῖσθαι, ὅπερ¹⁵ ἐστὶ λέγειν, οὐχ ὅτι καὶ ἐν <τοῖς> ἄλλοις οὐ λέγομεν, ἀλλ' ὅτι ἐν αὐτῷ πρῶτον τὸ λέγειν πολιτικῶς μανθάνομεν. τινὲς δὲ αὐτὸν καὶ αἶνον ἐκάλεσαν ἀπὸ τῆς δι' αὐτοῦ παραινέσεως.

Τῶν δὲ μύθων οἱ μὲν ὀνομαζέσθωσαν Αἰσώπειοι, οἱ²⁰ δὲ Συβαριτικοί, οἱ δὲ Λύδιοι, οἱ δὲ Φρύγιοι, ἀπὸ τόπων

9—13 = P 572, 12—17 18—16 ~ P 572, 10sq. 15—19 =
P 573, 16—20 20 — p. 7, 4 ~ P 8, 20—27

9 cf. Priscian., Rhet. lat. min. 551, 2 H.; cf. Dox. 157, 16; Ac 10—15 Sard. 15sq. Ac 15 cf. Theo. 73, 30 18 cf. Theo. 73, 25; 31 20 cf. Theo. p. 73; Herm 1, 9sq.; Aphth. 21, 3sq.

1. 2 τάξαντες οὕτω καὶ τὸν μῦθον τῶν ἄλλων προοργανασμάτων ἔταξαν πρῶτον, φύσει P 4 πρὸς P; περὶ O 5 ἐπὶ τὴν ῥητορικὴν om. P 5. 6 ἀθρόως ἔδοξεν οἷς... συνήθεες ἐντυγχάνειν O; ἀθρόως ξένους... συνήθεσιν ἐντυγχάνειν ἐχρῆν P; ἔδει corr. Brinkmann 10 τὴν mg. suppl. O; om. Pc Ac, cf. Aphth. 11 ψεύδους O Sard.; ψευδῶν P 12 οὐκ ἂν P Sard.; μὴ O 15 ὅπερ O; ὅ P Ac 16 τοῖς add. P 20 ὀνομαζέσθωσαν O

τινῶν ἢ προσώπων τὰς προσηγορίας ἔχοντες. εἰσὶ δὲ οἱ
 <μὲν> Συβαριτικοὶ <οἱ ἐκ μόνων λογικῶν ζώων, Αἰσώ-
 πειοὶ δὲ> οἱ ἔξ ἀλόγων καὶ λογικῶν συγκείμενοι, Ἀύδιοι
 δὲ καὶ Φρύγιοι οἱ ἐκ μόνων ἀλόγων. εἰσὶ δὲ τινες μῦθοι
 5 καὶ ἐκ θεῶν συγκείμενοι, οἷόν ἐστιν ἡ Ἥρα συνώκει τῷ
 Διῷ, οὗς φιλοσοφία μᾶλλον προσήκειν οἶομαι· ἐκείνης
 γὰρ ἐστὶν εὐκρινεῖν τὰς ἀλληγορίας τὰς ἐν αὐτοῖς. ἰστέον
 δὲ καὶ ὅτι τοὺς περὶ θεῶν μύθους τινὲς οὐ μύθους ἀλλὰ
 μυθικὰ ἐκάλεσαν διηγήματα, ἀναμιγνύντες αὐτὰ τοῖς
 10 περὶ τῶν μεταμορφώσεων λόγοις καὶ τῶν ἐκείναις παρα-
 πλησίων. ὁποτέρως δ' ἂν ἔχοι, τὰς ἐν αὐτοῖς ἀλληγορίας
 ἀναπτύξουσιν οἱ φιλόσοφοι. ἡμεῖς δὲ ἢ πιθανὸν ἢ ἀπι-
 θανον ὡς ἐν πολιτικῷ λόγῳ παραληψόμεθα.

Ἐπειδὴ δὲ εἴρηται, ὅτι δεῖ πιθανῶς συγκείσθαι τὸν
 15 μῦθον, πόθεν ἂν γένοιτο πιθανὸς σκοπητέον. πολλαχόθεν
 δὲ τοῦτο· ἐκ τόπων, περὶ οὓς τὰ ὑποκείμενα <τῷ λόγῳ> ζῶα
 διατρέβειν εἶωθεν· <ἐκ καιρῶν, ἐν οἷς φαίνεσθαι φιλεῖ·>
 ἐκ λόγων τῶν τῇ φύσει <ἐκάστου> ἄρμοζόντων· ἐκ πραγ-
 μάτων, ἃ μὴ ὑπερβαίνει τὴν ἐκάστου ποιότητα, ἵνα μὴ
 20 λέγωμεν, ὅτι ὁ μῦς περὶ βασιλείας τῶν ζώων ἐβουλεύετο

4—12 ~ P 8, 27—9, 6 (cf. 574, 18—22) 15 — p. 8, 11 ~ P
 572, 16—573, 15

4 sq. cf. Theo. 95, 3 sq. 15 — p. 8, 6 Sard.; Ac; cf. Dox.
 159, 20 sq. 161, 29 sq.; Max. 10, 23 sq. 15 cf. Theo. 84, 18 sq.

2 μὲν addidi coll. P 2—8 addidi coll. P 5 ἐστὶν ἡ om.
 P 6 ἐκείνη O; αὐτῆς P (sed p. 574, 21 ἐκείνης) 7 αὐτῇ O
 8 δὲ ὅτι καὶ O 10 μεταφύσεων O, mg. γὰρ' μεταμορφώσεων
 ἐκείνοις O P 11 πλὴν ὁποτέρως ἂν ἔχοι P; ὁποτέρων δ' ἂν
 εἴη O αὐτοῖς P; αὐτῇ O ἀλληγορίας, ἢ καὶ προεῖρηται P
 12 fort. δὲ τὸ πιθανόν 16 τῷ λόγῳ ante ζῶα add. P, post
 ζῶα Ac 17 διατρέβειν εἶωθεν (ἔοικε Pc) post 16 οὗς P Ac Sard.
 Dox. 162, 3 ἐκ — φιλεῖ add. P Ac 18 ἐκάστου add. P Ac
 Sard. 19 ὑπερβαίνει Ac Sard. Dox.; ὑπερβαίνειν O; ὑπερβαί-
 νοι P ἐκάστου O Ac; ἐκείνου P

ἢ ὅτι ὁ λέων ἐξωγρήθη ὑπὸ τυροῦ [καί] κνίσσης, κὰν λό-
 γους τινὰς δεήσῃ περιθεῖναι, [καί] ἵνα ἡ μὲν ἀλώπηξ
 ποικίλα φθέγγηται, τὰ δὲ πρόβατα εὐθήθη καὶ μεστὰ
 ἀνοίας· τοιαύτη γάρ τις ἡ ἐκατέρων φύσις· καὶ ἵνα ὁ μὲν
 ἀετὸς ἀρπακτικὸς καὶ νεβρῶν καὶ ἀρνίων εἰσάγῃται, ὁ 5
 δὲ κολοῖδὸς μηδὲν τοιοῦτον μηδὲ ἐννοῶν. εἰ δὲ ἄρα ποτὲ
 γένοιτο χρεῖα τοῦ καὶ παρὰ τὴν φύσιν τι συμπλάσαι,
 δεῖ τοῦτο προοικονομῆσαι καὶ παρασχεῖν αὐτῷ τὴν ἐκ
 τοῦ μύθου διάνοιαν· οἶον εἰ διαλέγοιτο τὰ πρόβατα πρὸς
 τοὺς λύκους φιλικῶς, προοικονομῆσαι δεῖ τὴν φιλίαν καὶ 10
 ὅσα ἄλλα τοιαῦτα.

Εἰρήκαμεν δέ, ὅτι τῶν προοικονομῶν τὰ <μὲν> τοῦ
 συμβουλευτικοῦ ἐστὶ, τὰ δὲ τοῦ δικανικοῦ, τὰ δὲ τοῦ
 πανηγυρικοῦ. ὁ τοίνυν μῦθός ἐστι μὲν προδήλως τοῦ
 συμβουλευτικοῦ· ἢ γὰρ προτρέπομεν <ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ> ἢ 15
 τῶν ἀμαρτημάτων ἀποτρέπομεν. ἤδη δὲ τισιν ἔδοξε καὶ
 πρὸς τὴν τῶν τριῶν <εἰδῶν> μελέτην <εἶναι> χρήσιμος·
 'ἐν ᾧ μὲν γάρ' φασὶ 'προτρέπομεν ἢ ἀποτρέπομεν, τὸ
 τῆς συμβουλῆς ἴδιον φυλάττεται, ἐν ᾧ δὲ καταδρομῆν
 τῶν ἀμαρτημάτων ποιούμεθα, τὸ δικανικὸν μέρος σφύ- 20
 ζεται, ἐν ᾧ δὲ καθαρᾷ τῇ λέξει χρῶμεθα καὶ μετὰ ἀφε-

14—16 ~ P 568, 9—12 16 — p. 9, 15 = P 568, 12—569, 3

4 τοιαύτη—φύσις om. Sard. 14 — p. 9, 2 Ac; cf. Sard.

1 καὶ om. P Sard. Dox. 161, 31 κνίσσης P ac Sard.; κνίσσης
 O Vh Dox. 2 δεήσῃ Sard. Dox.; δεήσοι O καὶ om. Sard.
 Dox. 3 μεστὰ Sard. (Wc); μετὰ O (Sard. C Vw) 4 καὶ
 αὐτὸ ἵνα P 5 ἀρνίων O; ἀρνειῶν P Sard. Dox. 7 παρὰ Pa;
 περὶ O P c Vh τὴν φύσιν O P c; τῆ φύσει Pa Vh 10 προοι-
 κονομεῖσθαι, om. δεῖ, P 15 ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ add. Ac, ἐπὶ τι P
 17 τριῶν O; ἄλλων Ac; τριῶν εἰδῶν P εἶναι add. P, (ante με-
 λέτην) Ac χρήσιμος P; χρήσιμον O Ac 18 φησι P Ac τῷ
 (pro τῷ) O 20 ἀμαρτανόντων P post ποιούμεθα add. P: καὶ
 τὰ ψευδῆ πιθανῶς διηγούμεθα 21 — p. 9, 1 ἀφελείας προάγο-
 μεν P Ac; εὐτελείας προσάγομεν O

λείας προάγομεν ἐπαινοῦντες ἅμα, τῆς πανηγυρικῆς ἰδέας οὐκ ἀφιστάμεθα. ἔτι δὲ καὶ ἔθος' φασὶν 'ἐν ταῖς πανηγυρικαῖς ὑποθέσεσι καὶ μύθους παραλαμβάνειν.' καὶ οἱ τοῦτον δοξάζοντες τὸν τρόπον διὰ τοῦτο καὶ τὴν πρώ-
 5 τὴν αὐτῷ τάξιν ἀποδεδώκασιν, 'ἐπειδὴ πρὸς τὰ τρία ἡμᾶς' φασὶ 'γυμνάζει τὰ τῆς ἑητορικῆς μέρη.' ὅτι δὲ τοῦ συμβουλευτικοῦ προδήλως ἐστὶ, [καὶ] οὐδεὶς <ἂν> ἀμφισβητήσειεν· μετὰ γὰρ τῆς ψυχαγωγίας ὠφελεῖ τοὺς πειθομένους, ἀποτρέπων μὲν τῶν φαύλων, τῶν δὲ ἀγα-
 10 θῶν ἐφίεσθαι παραινῶν καὶ μετὰ ἡδύτητος ἐθίζων τῆς ὠφελείας ἀντέχεσθαι.

Συντελέσειε δ' ἂν καὶ — πέντε μερῶν τοῦ λόγου ἔτι ὄντων—εἰς διδασκαλίαν τῆς διηγήσεως· καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ τῷ πλάττειν μανθάνομεν, ὅπως δεῖ τὰ γινόμενα διηγεί-
 15 σθαι.

Ἐπιμύθιον δὲ ἐστὶ λόγος ὁ πρὸς τὸν μῦθον ἐκφερό-

6—8 ~ P 568, 23—25 12. 13 ~ P 568, 29—569, 2 16 — p. 10, 8 = P 576, 1—9

1 ἐπαινοῦντες — p. 11, 10 προλεκτέον in O etiam f. 29 leguntur (= OI); cf. Praef. cap. A I init.

2 ἔτι — p. 12, 10 προσώπων: M = Monac. graec. 478 f. 291 v (cf. Praef. cap. A 2)

8sq. cf. Plat. Reip. II 377; Strabon. I 2, 8

16—p. 10, 1 Ac; Dox. 174, 17 16—p. 10, 7 Sard. 16—p. 11, 2 R

2 ἔτι δὲ O O I M; ἄλλως τε P 3 pr. καὶ om. P 4 τούτων O I δόξαντες P 5 αὐτῷ P; αὐτοῦ O O I; ?M ἀποδεδώκασιν M P; ἀποδίδωσι O O I 6 ἡμᾶς γυμνάζει φασὶν εἶδη P; γυμνάζει ἡμᾶς τῆς ἑητορικῆς μέρη M δὲ M; καὶ O O I 7 καὶ O O I; abesse videtur M 8 ψυχαγωγίας M P; παρηγορίας O, (mg. ἢ ψυχαγωγίας) O I 9 ἀποτρέπων μὲν ex omni] O I 10. 11 ἐθίζων τῆς ὠφελείας O; ἐθίζωντος ὠφελείας O I; ἐθίζει τῆς ὠφελείας M 12 συντελέσει δ' ἂν O O I, (ἔση evan.) M; συντελέσει δ' ἂν Pa Vh; συντελέσει δὲ Pc ἔτι: cf. p. 15, 16; 23, 18 al. 16 ὁ πρὸς τὸν μῦθον P Sard., (ὁ om.) Ac; [IV evan.] ἀ? |' μῦθον (= ὁ μετὰ τὸν μ.) M; om. O O I ἐκφερόμενος O O I M P; εἰσφερόμενος Sard.; φερόμενος Ac

μενος καὶ δηλῶν τὸ ἐν αὐτῷ χρήσιμον. τοῦτο δὲ τριχῶς ἐκφέρουσιν, ἢ παραδειγματικῶς ἢ ἐνθυμηματικῶς ἢ προσφωνητικῶς. παραδειγματικῶς μὲν οἶον· οὗτος ἡμᾶς ὁ μῦθος διδάσκει τόδε τι ποιεῖν ἢ μὴ ποιεῖν. ἐνθυμηματικῶς δέ, ὅταν λέγωμεν οὕτως· ὁ γὰρ μὴ τόδε τι ποιῶν 5 κατηγορίας ἄξιός. προσφωνητικῶς δὲ οἶον· καὶ σὺ δέ, ὦ παῖ, τῶνδε ἢ τῶνδε ἀπέχου. τινὲς δὲ καὶ τὸ ἐπιμύθιον τοῦτο προτάττουσι καὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸ προμύθιον. οἱ δὲ ἐμφρονέστερον καὶ ἀκολουθότερον διαιροῦντες ᾤθησαν δεῖν πάντως αὐτὸ τάττειν ἐπὶ τῷ μύθῳ, λέγοντες 10 ὅτι 'εἰ καὶ διὰ τοῦτο τὸν μῦθον εὔρομεν διὰ τὸ τοὺς νέους μὴ ἠδέως δέχεσθαι τὰς φανεράς νουθετήσεις, ἵνα ψυχαγωγούμενοι καὶ ἀπατώμενοι παρὰ τῆς ἡδονῆς τῆς ἐν τῷ μύθῳ οὕτως ἀκούσιν ἤδη τῆς παραινέσεως, πῶς οὐ δεῖ τάττειν μετὰ τὸν μῦθον τὸ ἐξ αὐτοῦ χρήσιμον; 15

8 — p. 11, 2 ~ P 576, 9—17

1—6 cf. Ac 7 cf. Herm. 4, 1; Aphth. 21, 10sq. 11 — p. 11, 2 cf. Sard. = Dox. 173, 26sq.; Max. 12, 15sq. = P

1 δὲ M P Sard.; om. O O I 2 pr. ἢ — προσφωνητικῶς om. P
 2. 3 προσφωνητικῶς Ac Sard., (πρ^ὸ O I), (ἦτι evan.) M; προσφωνητικῶς O 3 μὲν M Sard.; δὲ O I; om. O P οἶον ante
 παραδειγματικῶς M Sard. οὗτος Pc; οὕτως Pa Vh; οὗτος^{ως}
 O O I (Sard.: οὗτος Vw; οὕτως Wc; οὗτος ex οὕτως C) 3. 4 ἡμᾶς
 ὁ μῦθος O Pa Sard., (ἡμᾶς evan.) M; ὁ μῦθος ἡμᾶς Pc Vh, (mg.
 ἢ οὕτως ἡμᾶς ὁ μῦθος) O I 4 τι M P Sard.; om. O O I (ποι
 εῖν ἢ om.) μὴ ποιεῖν, tum add. (ex Aphth.) καὶ οὕτω νεότης
 ποιεῖν οὐκ ἐθέλουσα παρὰ τὸ γῆρας κακοπραγεῖ P Sard. 5 τι
 P; om. O O I; ? M (Sard.: τι C Wc; om. Vw) 6 προσφωνητι
 κῶς O I Ac, (ι pro η) M; προσφωνητικῶς O; προσφωνηματικῶς
 Pa Vh, (-κός) Pc οἶον om. Sard. alt. δὲ M Pa Vh; om. O O I
 Pc, cf. Ac 7 ἢ τῶνδε om. O I καὶ O O I; om. P; ? M 8 ἀ
 τὸ M P; om. O O I 9 δὲ M P; om. O O I ἐμφρονέστεροι M
 12 νέους om. M μὴ M; om. O O I 13 <καὶ absciss. ?> ἀπατώ
 μενοι mg. suppl. M παρὰ O; πρὸς O I; πρὸ M

ἐπέε, εἰ προσδέχονται τὴν παραινέσιν, περιττὴ ἔστιν ἡ τοῦ μύθου χρῆσις.'

Δεῖ δὲ τὴν φράσιν ἀπλουστέραν τε εἶναι καὶ ἀνεπιβούλευτον καὶ δεινότητος ἀπάσης καὶ περιοδικῆς ἀπαγγελίας ἀπηλλαγμένην, ὥστε καὶ τὸ βούλημα εἶναι σαφές καὶ τὰ λεγόμενα μὴ μελίζω τῆς τῶν ὑποκειμένων προσώπων ποιότητος φαίνεσθαι, καὶ μάλιστα ὅταν ἐξ ἀλόγων ζώων ὁ μῦθος ὑπάρχῃ συγκείμενος. καθόλου δὲ [ἀπλῶς] ἐπὶ τὸ ἀπλούστερον καὶ ὀλίγον τῆς ἐν τῇ συνηθείᾳ
10 ὀμιλίας ἐξαλλάττον τὰ τῆς φράσεως προακτέον.

Περὶ διηγήματος.

Μετὰ τὸν μῦθον τακτέον τὸ διήγημα ὡς τοῦ μύθου ἤδη ἐναγωνιώτερον, τῶν δὲ ἄλλων ἀπάντων ἀπλουστέρον. διήγημα δὲ ἔστιν, ὡς εἴρηται καὶ μικρὸν ἔμπροσθεν,
15 ἕκθεσις πραγμάτων γεγονότων ἢ ὡς γεγονότων.

Διαφέρειν δὲ τὸ διήγημα τῆς διηγέσεως οἱ μὲν κατὰ τοῦτο ἔφασαν, 'ὅτι διήγησις μὲν' φασὶν 'ἔστιν ἡ τῶν ἐν δικαστηρίοις ἀμφισβητήσεων ἕκθεσις πρὸς τὸ τοῦ λέγοντος συμφέρον γινομένη, διήγημα δὲ ἡ τῶν ἱστορου-
20 μένων καὶ γεγονότων ἀπαγγελία.' ἕτεροι δὲ διήγησιν

8—10 = P 573, 21—28 12 — p. 12, 6 ~ P 578, 6—17

8 cf. Theo. 74, 9; Herm. 3, 15 8 cf. Theo. 74, 10 12 sq. R
= P 13 cf. Herm. 4, 7 14 sq. cf. Theo. 78, 15; Herm. 4, 6;
Aphth. 22, 1; Dox. 196, 6sq. 16 sq. cf. Dox. 198, 26sq.; R et
Max. 13, 5sq. = P

1 περιττὴ O I, mg. O; περιττεῖ O ἔστιν O I; ἔστι O 3 τε
om. P 5 τὸ om. O I 6 τῆς ante 7 ποιότητος P 8 ἀπλῶς
M; ἀπλοῦς O O I; del. Brinkmann 10 ἐξαλλά (om. ττων) O O I
φύσεως O I προακτέον M; προλεκτέον O O I 8—10 ταύτη τοι
ἀπλούστερον αὐτὸν εἶναι δεῖ, ὀλίγον τῆς ἐν τῇ συνηθείᾳ ὀμιλίας
ἐξαλλάττοντα P 11 περὶ διηγήματος M; om. O 12 τῷ μύθῳ O
14 p. 4, 16 16 διαφέρει M O; cr. Brinkmann δὲ M; om. O
17 φασὶν M; φράσις O 17—19 cf. 4, 11—14 20 ἀπαγγελία
M P Dox.; ἐπαγγελία O

μὲν τὴν τῶν ἀληθῶν πραγμάτων ἔκθεσιν ἐκάλεσαν, διήγημα δὲ τὴν τῶν ὡς γεγονότων. οἱ δὲ πλείονες διήγημα μὲν τὸ περὶ ἓν πρᾶγμα, διήγησιν δὲ τὴν τῶν πολλῶν περιληπτικὴν πραγμάτων, ὡς ποιήσιν καὶ ποιήματα, ποιήσιν μὲν τυχὸν τὴν πᾶσαν Ὀμήρου πραγματείαν, ποιήματα δὲ τὸ περὶ τὴν μῆριν τοῦ Ἀχιλλέως ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. 5

Τῶν δὲ διηγημάτων εἰσὶ διαφοραὶ πρὸς ἄλληλα τρεῖς· τὰ μὲν γὰρ ἔστιν ἀφηγηματικά, τὰ δὲ δραματικά, τὰ δὲ μικτά. ἀφηγηματικά μὲν οὖν ἔστιν, ὅσα ἀπὸ μόνου λέγεται τοῦ προσώπου τοῦ ἀπαγγέλλοντος αὐτά, οἷά ἐστι 10 τὰ παρὰ Πινδάρου· δραματικά δέ, ὅσα οὐκ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ συντιθέντος, ἀπὸ δὲ τῶν ὑποκειμένων προσώπων λέγεται, οἷα τὰ ἐν τοῖς κωμικοῖς καὶ τραγικοῖς δράμασι· μικτά δὲ τὰ ἐξ ἀμφοτέρων συγκεείμενα, οἷα τὰ Ὀμήρου καὶ Ἡροδότου καὶ εἴ τινα ἄλλα τοιαῦτα, πῆ μὲν ἀπ' 15 αὐτοῦ τοῦ ἀπαγγέλλοντος ἐκφερόμενα, πῆ δὲ ἐξ ἐτέρων προσώπων. ἔτι τῶν διηγημάτων τὰ μὲν ἔστι μυθικά, τὰ δὲ ἱστορικά, τὰ δὲ πραγματικά, ἃ καὶ δικανικά καλοῦσι, τὰ δὲ πλασματικά. μυθικά μὲν οὖν ἔστι τὰ οὐκ ἀναμφισβητήτου πίστεως ἠξιωμένα, ἀλλ' ἔχοντα καὶ ψεύδους 20 ὑπόνοιαν, οἷα τὰ περὶ Κυκλώπων καὶ Κενταύρων· ἱστορικά δὲ <τὰ> τῶν ὁμολογουμένως γενομένων παλαιῶν

7 — 17 ~ P 578, 18 — 28
— 579, 13

17 — p. 13, 13 ~ P 578, 29

2 cf. Herm. 4, 9; Marx ad Lucil. v. 338 2sq. Sard. 8sq. Ac; Dox. 207, 1sq.; Max. 13, 16sq.; R = P 9sq. cf. Plat. Reip. III 394 BC et Procl. I p. 14, 20 Kroll 17sq. cf. Herm. 4, 16sq.; Aphth. 22, 4sq.; R = P; Ac; cf. Sard.

1 τῶν ἀληθῶν P Dox., (om. τῶν) O; τῶν ἀληθινῶν M 8 τῶν M; om. O 6 ἄλλο τι O; εἴ τι[evan.] M 9 λέγεται M; λῶ, mg. λῆ, O 11. 12 αὐτοῦ ἐξαγγέλλεται τοῦ Sard. 16 ἐτέρων P; ἀμφοτέρων O 22 τὰ add. PAc γενομένων PAc; λεγομένων O

πραγμάτων, οἷα τὰ περὶ Ἐπιδάμνου· πραγματικά δὲ ἦτοι
δικανικά τὰ ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἀγῶσι λεγόμενα· πλα-
σματικά δὲ τὰ ἐν ταῖς κωμωδίαις καὶ ὅλως τὰ ἐν τοῖς
ἄλλοις δράμασι. κοινωνεῖ δὲ τὰ μυθικά διηγήματα τοῖς
5 μύθοις [ἐν] τῷ ἀμφοτέρω δεισθαι πίστεως, διαφέρει δέ,
ὅτι οἱ μὲν μῦθοι ὁμολογουμένως εἰσὶ ψευδεῖς καὶ πε-
πλασμένοι, τὰ δὲ μυθικά διηγήματα καὶ παρ' ἄλλων ὡς
γεγονότα ἰστόρηται καὶ τῶν ἐνδεχομένων ἐστὶ γενέσθαι
καὶ μὴ γενέσθαι. ἔτι κοινωνεῖ τὰ πλασματικά διηγῆ-
10 ματα τοῖς μύθοις τῷ ἀμφοτέρω πεπλάσθαι, διαφέρει δὲ
καὶ ταῦτα ἀλλήλων, ὅτι τὰ μὲν πλασματικά διηγήματα,
εἰ καὶ μὴ ἐγένετο, ἀλλ' ἔχει φύσιν γενέσθαι, οἱ δὲ μῦθοι
οὔτε ἐγένοντο οὔτε φύσιν ἔχουσι γενέσθαι.

Στοιχεῖα δὲ διηγήσεως ἕξ· πρόσωπον, πρᾶγμα, τόπος,
15 χρόνος, αἰτία, τρόπος. πρόσωπον μὲν οἷον τὸ ποιοῦν, τὸ
τοῦ Δημοσθένους, Μειδίου· πρᾶγμα δὲ τὸ ἀποτελούμενον,
οἷον ὕβρις· τόπος δὲ ἐν ᾧ ἐγένετο, οἷον τὸ θέατρον· χρόνος
δὲ πότε, οἷον ἐν ἑορτῇ· αἰτία δὲ δι' ἣν, οἷον [ἡ] ἔχθρα·
τρόπος δὲ καθ' ὃν, οἷον λόγοις, χερσίν. εἰσὶ δὲ τινες, οἱ
20 τὴν ὕλην ἑβδομον στοιχεῖον προσέθησαν, διαιροῦντες

14 — p. 14, 3 ~ P 579, 13—24

4 sq. Dox. 205, 1 sq.; R = P 14 sq. cf. Theo. 78, 16; Aphth. 22, 8; An. Seg. § 90; Athanas. VII 921, 10 W.; Troil. VI 48, 23 W.; P VII 859 ann. W.; Dox. 234, 7 sq.; R 20 cf. Herm. 140, 19 R.; Porphyr. VII 921, 10 W.; Anon. VII 21, 3 W.; Max. 13, 24 sq.

1 οἷα τυχὸν τὰ P cf. Thucyd. 1, 24 sq.; Dox. 203, 27 2 λε-
γόμενα om. Ac 3 ταῖς om. Ac 4 ὅλως τὰ ἐν om. P Ac 4 τὰ
μὲν P διηγήματα om. P 5 ἐν om. P; cf. l. 10. p. 25, 5 7 διη-
γήματα om. P 9. 10 διηγήματα om. P 15 πῶν (corr.?) O
15. 16 οἷον τὸ ποιοῦν· ὡς δημοσθένους ἢ μειδίας P 16 μῆ' O
τελούμενον P 18 ἡ om. P 19 λό' O τινες om. P 20 προσ-
έθησαν P; προσέθησαν O

αὐτὴν ἀπὸ τοῦ τρόπου καὶ τῷ μὲν τρόπῳ ἀπονέμοντες τὸ παρανόμως καὶ βιαίως πράξει, τῇ δὲ ὕλῃ τὸ ξίφει τυχόν ἢ λίθῳ ἢ παλτῷ ἢ καὶ ἄλλῳ τινὶ χρῆσασθαι τοιοῦτῳ.

Ἄρεται δὲ διηγῆσεως κατὰ μὲν τινὰς πέντε· συντομία, σαφήνεια, πιθανότης, ἡδονή, μεγαλοπρέπεια [καὶ ὁ τῶν ὀνομάτων ἑλληνισμός]· κατὰ δὲ ἑτέρους μόνῃ ἢ πιθανότης· τὰς γὰρ ἄλλας τέσσαρας κοινὰς παντὸς λόγου ἐνόμισαν ὡς δὲ <τοῖς> ἀκριβεστέροις δοκεῖ, τρεῖς εἰσι μόναι, σαφήνεια, συντομία, πιθανότης. χρῆ <δὲ> εἰδέναι, ὅτι σφόδρα δυσχερές ἐστί τοῖς σαφηνείας ἐπιμελουμένοις καὶ συν-
τομίας ποιεῖσθαι φροντίδα· πολλάκις γὰρ ἢ διὰ συντομίαν εἰς ἀσάφειαν προάγομεν τὸν λόγον ἢ διὰ τὸ σαφῶς εἰπεῖν μήκους δεόμεθα. χρῆ τοίνυν τὴν συντομίαν σκοπεῖν, εἰ σύμμετρος ἐστί, μήτε παραλιμπάνουσά τι τῶν ἀναγκαίων μήτε πλεονάζουσα· τότε γὰρ ἀρετὴ γενήσεται λόγου· εἰ
γὰρ φανερὴ παραλιμπάνουσά τι τῶν χρησίμων, ἐν κακίαις μᾶλλον ταχθήσεται. πῶς μὲν οὖν ἂν γένοιτο συντομία ἢ πῶς προστεθήσεται τῷ λόγῳ τὸ πιθανόν, μεῖζον ἢ κατ'

4 — p. 16, 2 = P 583, 1—584, 1

4 cf. Aphth. 22, 10; An. Seg. § 63 6sq. An. Seg. § 103; Ruf. I 2 p. 402, 26 Sp.-H.; Quint. IV 2, 31; Theo. 79, 20; Max. 14, 22sq. 8 cf. Ruf. I 2 p. 402, 15 Sp.-H. 11sq. cf. Theo. 84, 16 18sq. cf. Theo. 83, 5sq.; An. Seg. § 102

18 πιθανόν — p. 15, 6 ἀσαφείας: M = Monac. graec. 478 f. 290v (cf. Praef. cap. A II)

2 alt. τὸ P; τῷ O 3 ἢ καὶ παλτῷ ἢ καὶ P; ἢ πλοῦτῳ· καὶ ἢ O χρῆσασθαι τούτῳ O; χρῆσθαι τοιοῦτῳ P 5 καὶ — 6 ἑλληνισμός om. P; Aphthonii sunt verba 22, 12 Sp.; cf. Max. 14, 21: τινὲς ἀντὶ τοῦ τῶν ὀνομάτων ἑλληνισμοῦ ἡδονὴν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἔθηναν 6 καθ' ἑτέρους δὲ P ἢ om. P 8 τοῖς add. P 9 δεῖ δὲ P σφόδρα P; σφοδρον O 12 προάγομεν P; προεισάγομεν O σαφῶς P; σαφές O 14 σύμμετρος P; σύμμετρόν O 15 γένηται, mg. σεται, O; γίνεται Pac; κατὰ Vh 16 φανῆ O P ἐν κακίαις An. Seg. § 102; ἐν κακία O (P: κακία γίνεται) 18 folium incipit | πιθανόν τῷ λόγῳ μεῖζον M

εἰσαγωγὴν τὸ ἔργον τῷ πειρωμένῳ διδάσκειν. δεῖ δὲ τὸν κρίνειν μέλλοντα καλῶς, ὅταν σαφηνείας τε ὁμοῦ καὶ συντομίας φροντίζειν ἀναγκάζεται, εἰ μὲν ἀμφοτέρω συμβαίνοι, χρῆσασθαι αὐτοῖς ἀμφοτέροις, εἰ δὲ μὴ, τῷ
 5 κατεπείγοντι, τὸ δὲ ἔστι μᾶλλον τῆς σαφηνείας γίνεσθαι· οὐ γὰρ τοσαῦτα ἐκ <τοῦ> μήκους, ὅσα ἐκ τῆς ἀσαφείας ὁ λόγος βλαβήσεται. συντελοῖ δ' ἂν πρὸς σαφήνειαν ἐν τοῖς διηγήμασι μετὰ πολλῶν ἐτέρων καὶ ἢ κατ' εὐθείαν πτώ-
 10 σεσι ποιεῖ τὸν λόγον, ὅπερ οὐκ ἔστι <ῥαδίως> εὐρεῖν <ἐν> ταῖς πλαγαῖς πτώσεσι.

Γυμνάζει δὲ ἡμᾶς τὸ διήγημα ὁμοίως πρὸς πάντα τὰ τῆς ῥητορικῆς μέρη, τό τε συμβουλευτικὸν καὶ <τὸ> δικανικὸν καὶ <τὸ> πανηγυρικὸν λέγω· ἐν ἅσασιν <γὰρ> αὐτοῦ
 15 δεόμεθα.

Ἔτι δὲ διαιρουμένου τοῦ πολιτικοῦ λόγου εἰς πέντε μέρη, ἐν μὲν ἔστι τὸ διήγημα τῶν πέντε· πολλάκις δὲ αὐτῷ καὶ ἐν τοῖς ἀρχαῖσι καὶ μάλιστα ἐν ταῖς παραδειγματικαῖς πίστεσι χρώμεθα, ἥδη δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐπιλόγοις,

1—15 ~ P 583, 15—29 16. 17 al. P

1 R = P 12 — p. 16, 2 Ac 17sq. Max. 14, 16sq.

1 τὸ ex τῶν M 2 ὁμοῦ om. P 3 φροντίζειν ἀναγκάζε-
 ται O; ἀναγκάζεται φροντίζειν M 4 συμβαίνοι M; συμβαί^v O
 χρῆσθαι (om. αὐτοῖς) P 5 τὸ δὲ ἔστι MP; ὅτι ἔστι O
 γ[ί] ex ἡ]νεσθαι M; fort. ἔχεσθαι, cf. Theo. 79, 28 6 τοσοῦ-
 τον ἐκ τοῦ μήκους ὅσον P 6. 7 ὁ λόγος βλαβήσεται P; τοῦ λό-
 γου γενήσεται O 8 ἐτέρων καὶ O; καὶ ἄλλων P 9 ἀπαγγελία
 P Ac; ἐπαγγελία O ἐν om. P ταῖς P; τοῖς O 10 ἔστι ῥα-
 δίως εὐρεῖν ἐν P 12 ὁμοίως O; om. Ac; καὶ P πρὸς O P;
 εἰς ut vid. Ac 18 μέρη O Ac; εἶδη P τό τε O Ac; om. P
 συμβουλευτικὸν φημι P 18 et 14 τὸ Ac; om. O P 14 λέγω
 O Ac; om. P ἐν — 15 δεόμεθα om. Ac γὰρ add. P 16. 17 εἰς
 μέρη ε' Ac 17 μὲν om. Ac 18 αὐτῷ P; αὐτὸ O Ac

ὅταν ἀναμιμνήσκωμεν τῶν λεχθέντων. διὸ καὶ διαφόρως αὐτῶ ἐγγυμναζόμεθα, οἷον κατὰ <τὸ> ὀρθὸν ἀποφαντικόν, κατὰ τὸ ἀποφαντικὸν ἐγκεκλιμένον, κατὰ τὸ ἐλεγκτικόν, κατὰ τὸ συγκριτικόν, κατὰ τὸ ἀσύνδετον. κατὰ τὸ ὀρθὸν μὲν, οἷον Φαέθων Ἴλλου παῖς καὶ τὰ ἐξῆς, ὀρθὸν δὲ 5 λέγεται διὰ τὴν ὀνομαστικὴν πτώσιν. κατὰ <δὲ> τὸ ἐγκεκλιμένον, ὃ καὶ οὕτως ὀνομάζεται διὰ τὰς πλαγίας πτώσεις, οἷον Φαέθοντα τὸν Ἴλλου λόγος. κατὰ <δὲ> τὸ ἐλεγκτικόν, ὅταν ὡς ἐλέγχοντες λέγωμεν· τί δαί; οὐ τὸ καὶ τὸ ἐγένετο περὶ τοῦ Φαέθοντος; κατὰ <δὲ> τὸ συγκριτικόν, [καί] 10 ὅταν λέγωμεν, ὅτι ἀντὶ τοῦ σωφρονεῖν ἠράσθη ἀτόπων, ἀντὶ δὲ τοῦ καρτερῆσαι τὸν ἔρωτα ἐπέβη τῶν ἵππων καὶ τὰ ἐξῆς. κατὰ δὲ τὸ ἀσύνδετον, ὅταν διεξιῶμεν· ἠράσθη Φαέθων ἐπιβῆναι τῶν ἵππων, ἔπεισε τὸν πατέρα, ἐδέξατο τὰς ἡνίας. οὕτω δὲ οὔσης διαφόρου τῆς ἀπαγγελίας τῇ 15 μὲν κατ' ὀρθὸν διὰ τὴν σαφήνειαν ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ἢ ἐν οἷς δεόμεθα σαφηνείας χρησόμεθα, τῇ δὲ κατὰ τὸ ἐγκεκλιμένον καὶ τὸ ἐλεγκτικόν ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ τοῖς ἐλέγχοις, τῇ δὲ κατὰ τὸ ἀσύνδετον ἐν τοῖς ἐπιλόγοις, τῇ δὲ κατὰ τὸ συγκριτικόν, ὅπου ὁ καιρὸς δίδωσι· πολλα- 20

1—15 ~ P 580, 18—581, 1 15—18 ~ P 584, 1—4 18 — p. 17, 3 ~ P 581, 1—8

2 Herm. 4, 21 sq.; cf. Theo. 87, 12 2 — p. 17, 3 cf. Max. 14, 1—16; R; Ac brevius 11 Herm. 5, 16. 17 15 sq. Herm. 5, 19 sq.

1 διαφόρως P; διαφόροις O; ἀδιαφόρως Ac 2 ἐγγυμναζόμεθα P Ac; ἐγγυμνασόμεθα O τὸ add. P 3 λέγειεν O 6. 8. 10 δὲ add. P 7 ὃ — πτώσεις om. P; ἤγουν διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων Ac 9 τί δαι O; τί δὲ P Ac 10 exsp. περὶ τὸν Φαέθοντα αὐτ' ἐπὶ τοῦ Φ. καὶ om. P 11 φαέθων ἀντὶ τοῦ μὲν σώφρονος Ac 15 ἐπαγγελίας O 17 τοῖς O, mg. ἢ ἐν οἷς² 19 post ἀσύνδετον add. P: καθὸ προείπομεν (καθὼς εἶπομεν Pc), i. e. II 581, 1—8 W. 20 δίδωσι P; δέδωκε O πανταχοῦ P

χοῦ γὰρ καὶ ἐν ἅπασι τοῖς τῆς ῥητορικῆς <εἶδеси καὶ τοῖς τοῦ πολιτικοῦ λόγου> μέρεσι τῆς ἐργασίας <ταύτης> δεόμεθα.

Τῶν δὲ προγυμνασμάτων τὰ μὲν ἐστὶ μέρη, τὰ δὲ ὅλα
 5 καὶ μέρη· καὶ μέρη μὲν, ἅτινα ἐν ἄλλαις ὑποθέσεσι πάντως
 συμπαραλαμβάνεται, μέρη δὲ καὶ ὅλα, ἃ ποτὲ μὲν ὡς ἄλλων
 μέρη ἐργάζεται, ποτὲ δὲ καὶ αὐτὰ ἰδίαν ὑπόθεσιν <πλη-
 ροῖ>. τὸ τοίνυν διήγημα τῶν μερῶν ἐστὶ μόνων· [καὶ]
 10 μέρους <γὰρ> ἀεὶ χρεῖαν πληροῖ καὶ οὐδέποτε ἀρκεῖ πρὸς
 ὅλην ὑπόθεσιν ἐν τοῖς πολιτικοῖς λόγοις, εἰ μὴ τις οὐκ
 ὀρθῶς λέγων εἴποι ἐν ταῖς ἐκφράσεσιν, αἵτινες αὐτῶν
 εἰσι τῶν διηγημάτων ὡς εἰπεῖν μέρη, ὡς ἐν τῷ περὶ
 ἐκφράσεως ῥηθήσεται.

<Περὶ χρείας.>

15 Μετὰ τὸ διήγημα τακτέον τὴν χρεῖαν· αὕτη γὰρ ἂν
 ἀρίστη τάξις γένοιτο· εἰσὶ γὰρ τινες, οἳ καὶ πρὸ τοῦ μύθου
 καὶ πρὸ τοῦ διηγήματος αὐτὴν ἔταξαν καὶ λέγουσι διὰ
 τοῦτο δεῖν αὐτὴν προτάττειν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ χρηστοῦ
 καθήγησιν ἔχει ἢ πονηροῦ φυγὴν· ‘δεῖ δέ’ φασὶ ‘τούς
 20 νέους περὶ τούτων πρῶτον διδάσκεσθαι.’ πρὸς οὓς λεκτέον·
 τοῦτο μὲν οὐκ ἔξω λόγου, διὰ <δὲ> τὸ διαίρεσεως δεῖσθαι
 πλείονος ἢ κατὰ τὸν μῦθον καὶ τὸ διήγημα μετὰ ταῦτα

4—8 ~ P 581, 8—11 (5—6 = P 579, 31—580, 3) 8—13 = P
 579, 26—31 15 — p. 18, 4 = P 585, 11—18

8 cf. Ac 16 cf. Herm. 4, 9; Theo. 64, 29

1 εἶδеси — 2 λόγον add. P 7 ἐργάζεται O Vh; ἐξεργάζεται
 P ac 7. 8 πληροῖ add. Pa Vh, (ante ὑπόθεσιν) Pc 8. 9 μόνων· μέ-
 ρους γὰρ ἀεὶ χρεῖαν P; μόνων καὶ μ' ἃ χροῖαν O 11 ὀρθῶς
 εἴποι P; ὀρθῶν λέγων εἴπη O 12 εἰσι post διηγημάτων P
 εἰπεῖν P; εἴπ O 13 ῥηθήσεται O; δειχθήσεται P cf. 68, 10;
 19. 70, 2

δεῖ αὐτὴν τάττεσθαι. ἕτεροι δὲ τάξαντες αὐτὴν πρώτην
 οὐ τὴν νῦν ταύτην αὐτῇ διαίρεσιν ἀποδεδώκασιν, ἀλλὰ
 τὴν κατὰ πάσας τὰς πτώσεις καὶ πάντας τοὺς ἀριθμοὺς
 προφορὰν μόνην ἐνόμισαν τοῖς νέοις (ἄρτι) τῶν ποιητῶν
 ἀφισταμένοις καὶ ἐπὶ τὴν ῥητορικὴν λουῖσιν ἀρκεῖν πρὸς 5
 τὴν τοῦ πολιτικοῦ λόγου μελέτην καὶ ἐχρῶντο αὐτῇ οὕτως·
 οἷον Πιττακὸς ὁ Μιτυληναῖος ἐρωτηθεὶς, εἰ λανθάνει
 τις τοὺς θεοὺς φαῦλόν τι ποιῶν, ἔφη· ἀλλ' οὐδὲ δια-
 νοοῦμενος. καὶ πρῶτον μὲν κατ' εὐθεΐαν προέφερον, τὸ
 δ' ἐντεῦθεν καὶ κατὰ τὰς ἐφεξῆς. οἷον (κατὰ) γενικὴν· 10
 Πιττακοῦ (τοῦ) Μιτυληναίου ἐρωτηθέντος, εἰ λανθάνει
 τις τοὺς θεοὺς φαῦλόν τι ποιῶν, λόγος ἀπομνημονεύεται·
 ἀλλ' οὐδὲ διανοοῦμενος. κατὰ δοτικὴν· Πιττακῷ τῷ Μι-
 τυληναίῳ ἐρωτηθέντι, εἰ λανθάνει τις τοὺς θεοὺς φαῦλόν
 τι ποιῶν, ἐπῆλθεν εἰπεῖν· ἀλλ' οὐ(δὲ) διανοοῦμενος. 15
 κατὰ αἰτιατικὴν· Πιττακὸν τὸν Μιτυληναῖον ἐρωτηθέντα,
 εἰ τοὺς θεοὺς λανθάνει τις φαῦλόν τι ποιῶν, εἰρηκέναι
 φασίν· ἀλλ' οὐδὲ διανοοῦμενος. ἡ δὲ κλητικὴ σαφῆς ἐστίν
 αὐτόθι· πρὸς γὰρ αὐτὸν τὸν εἰπόντα (τὸν) λόγον ποιη-
 σόμεθα· σύ, ὦ Πιττακὲ Μιτυληναῖε, ἐρωτηθεὶς, εἰ λανθάνει 20
 τις τοὺς θεοὺς φαῦλόν τι ποιῶν, εἶπας· ἀλλ' οὐδὲ δια-
 νοοῦμενος. καὶ οὕτω κατὰ τὸν δυικὸν ἀριθμὸν καὶ πλη-
 θυντικόν, εἰ ἐνδέχοιτο τυχὸν διὰ μελέτην δευτέρῳ Πιττακῷ

4—6 ~ P 585, 25—27 6 — p. 19, 1 ~ P 585, 19—24

1 sq. cf. Theo. 101, 9 sq.; cf. Dox. 192, 16 sq.; Max. 21, 6; R
 = P 4—6 Dox. 193, 5—8 7 cf. Theo. 97, 30. 102, 5

1 — p. 19, 6 ed. Brinkmann *Rhein. Mus.* 65, 154 sq. 4 ἄρτι
 add. P Dox. ποιητικῆς P; ποιητικῶν Dox. 9 προσέφερον O;
 corr. Brinkmann 10 κατὰ add. P 11 τοῦ add. Brinkmann
 13 κατὰ δοτικὴν P; καὶ δοτικῆ O 14 φαῦλον mg. suppl. O
 15 οὐδὲ P; οὐ O 16 κατὰ αἰτιατικὴν P; καὶ αἰτιατικῆ O
 17. 18 φασιν εἰπεῖν P 19 αὐτόθεν Brinkmann τὸν add.
 Brinkmann

ἢ καὶ πλείοσιν ἀνατιθέναι τὸν λόγον. ἀλλὰ νῦν διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν οὐ τακτέον πρώτην τὴν χρεῖαν· ἕως μὲν γὰρ οὐ διήρητό τισι κεφαλαίοις, καλῶς εἶχεν ἐγγυμνάζεσθαι τῷ λόγῳ διὰ τὴν ἐξαλλαγὴν τὴν κατὰ τὰς πτώσεις· ἐπειδὴ
5 δὲ ἤδη κεφαλαίοις πη διήρηται, καλῶς ἂν ἔχοι τάττειν αὐτὴν μετὰ τὸ διήρημα.

Χρεία δὲ ἐστὶ λόγος ἢ πρᾶξις εὖστοχος καὶ σύντομος, εἰς τι πρόσωπον ὠρισμένον ἔχουσα τὴν ἀναφοράν, πρὸς ἐπανόρθωσίν τινος τῶν ἐν τῷ βίῳ παραλαμβανομένη.
10 λόγος δὲ ἢ πρᾶξις, ἐπειδὴ καὶ ἐν λόγοις εὐρίσκειται καὶ ἐν πρᾶξεσιν. εὖστοχος δέ, ἐπειδὴ ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἰσχὺς τῆς χρείας ἐν τῷ εὖστόχως εἰρησθαι. σύντομος δέ, ὡς διὰ τὰ ἀπομνημονεύματα. εἰς τι δὲ πρόσωπον ἔχουσα τὴν ἀναφοράν, ὡς διὰ τὴν γνώμην· ἐκεῖνη γὰρ οὐκ εἰς πρόσωπον πάντως ἀναφέρεται. τὸ δὲ πρὸς ἐπανόρθωσίν
15 τινος τῶν ἐν τῷ βίῳ παραλαμβανομένη, ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀγαθὴ τις παραλνεσις ἔπεται. ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς διαφορᾶς αὐτῶν ἐν τῷ περὶ γνώμης λεχθήσεται.

1—6 ~ P 585, 27—586, 4 7 — p. 22, 3 = P 586, 5—587, 22
17—18 om. P, sed cf. adn. ad l. 13 et 15

7 cf. Theo. 96, 19 7—9 Ac; Dox. 249, 20 11 sq. cf. Sard.

1 καὶ Brinkmann; κατὰ O 2 πρώτην Brinkmann; πρῶτον O 3 διήρη(fin. lin.)ετό O 5 ἔχει, η supr., O 8 ὠρισμένον O Ac Dox.; om. P 10 πρόσκειται λόγος ἢ P fort. μὲν pro δὲ 12 ὡς om. P 13 post ἀπομνημονεύματα add. P: τὰ μὲν γὰρ ἀπομνημονεύματα (τὰ — ἀπομνημονεύματα om. Pa Vh) καὶ ἐν συντόμῳ ἂν γένοιτο· αἱ δὲ χρεῖαι διὰ βραχυτέρων ἀεὶ 14 ὡς om. P 14. 15 γὰρ οὐ πάντως εἰς ὠρισμένον ἀναφέρεται πρόσωπον· καὶ καθὰ δὲ ἄλλα γνώμη καὶ χρεία διαφέρουσιν· ἐν τῷ περὶ χρείας εἰρήσεται P 15 τὸ P; ἢ O 16 (παραλαμβανομένη om.) διὰ τὸ ὡς ἐπίπαν ἀγαθὴν τινα παραλνεσιν τῆι χρεία ἔπεσθαι πρόσκειται P 17 ἀγαθὸ τις O 18 αὐτῶν i. e. χρείας, γνώμης, ἀπομνημονεύματος, cf. 25, 4 sq. 26, 5 sq.

Εἴρηται δὲ χρεία, οὐχ ὅτι καὶ τᾶλλα προγυμνάσματα οὐκ ἐκπληροῖ τινα χρείαν, ἀλλ' ὅτι ἢ τῷ κοινῷ ὀνόματι κατ' ἐξοχὴν ὡς ἰδίῳ τετίμηται ὥσπερ Ὀμηρος ὁ ποιητὴς καὶ Δημοσθένης ὁ ρήτωρ, ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἐκ περιστάσεώς τινος καὶ χρείας τὴν ἀρχὴν αὐτῇ τις ἐχρήσατο. ⁵

Τῶν δὲ χρεῶν αἱ ἀνωτάτω διαφοραὶ τρεῖς· αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν εἰσι λογικαί, αἱ δὲ πρακτικαί, αἱ δὲ μικταί. πρόσκειται τὸ ἀνωτάτω, ἐπειδὴ καὶ αὐταὶ πολλὰς διαφορὰς πρὸς ἀλλήλας ἔχουσιν, ἃς δεῖ μανθάνειν ἐκ παρασκευῆς τῆς περὶ τὴν τέχνην ἢ ὕλην πλείονος. λογικαὶ μὲν <οὖν> ¹⁰ εἰσιν αἱ διὰ λόγων μόνων, οἷον· Ἰσοκράτης ἔφη τῆς παιδείας τὴν ῥίζαν εἶναι πικράν, τοὺς δὲ καρποὺς γλυκεῖς. πρακτικαὶ δὲ αἱ διὰ ἔργων μόνων, οἷον· Διογένης ἰδὼν μειράκιον ἀκοσμοῦν κατὰ τὴν ἀγορὰν τῇ βακτηρίᾳ τὸν παιδαγωγὸν ἔτυψε. μικταὶ δὲ <αἱ> ¹⁵ ἔξ ἀμφοτέρων, οἷον· Λάκων ἐρωτηθεὶς, ποῦ τὰ τεῖχη τῆς Σπάρτης, ἀνατείνας τὸ δόρυ ἔφη· ἐνταῦθα.

1 sq. Ac; cf. Dox. 253, 24 sq.; R 2 cf. Theo. 97, 7 6 cf. Theo. 97, 1; Herm. 6, 7; Aphth. 23 11 cf. Herm. 7, 13; Dox. 254, 13 sq.; Aphth. 23, 19 13 cf. Theo. 97, 20; Herm. 6, 10; Aphth. 23, 11 16 cf. Theo. 97, 9; Dox. 261, 9 sq.

1 χρεία δὲ εἴρηται P, (om. δὲ) Ac γὰρ (pro δὲ) O 2 οὐ πληροῖ P Ac τινα om. Ac ὅτι — ὀνόματι O Ac; om. P 3 ὡς ἰδίῳ τετίμηται O Ac; om. P 3. 4 sic O; ὥσπερ (ὡς που Pc) καὶ τὸν Ὀμηρον ποιητὴν φημὲν εἶναι· ἢ P; ὥσπερ Ὀμηρος λέγεται ποιητῆς· καὶ δημοσθένης ρήτωρ· ἢ Ac 5 ἐχρήσατο P Ac; ἐχρήσατο O 6 τρεῖς αἱ ἀνωτάτω τῆς χρείας διαφοραὶ P 7 λογικαὶ μόνων P 8 τὸ Pc; τῶι Pa Vh; δὲ O 9 πρὸς ἀλλήλας om. P 10 ὕλην Finckh; ὕλης OP οὖν add. P 11 μόνων P; μόνων ex μόνων O post μόνων add. P: δηλοῦσαι τὴν ὠφέλειαν 12 τὴν O, item p. 21, 4, 23, 1; Theo.; τὴν μὲν P Herm. Dox. τὸν δὲ καρπὸν γλυκὺν (cf. p. 21, 4; Herm.) m. 1 corr. ex τοὺς δὲ καρποὺς γλυκεῖς O; γλυκεῖς δὲ τοὺς καρποὺς P 13 πρακτικαὶ P; πραγματικαὶ O μόνων om. P 13—15 aliud exemplum P 15 αἱ Pc; om. O Pa Vh 16 τεῖχη Pa Vh; τεύχη, mg. ἢ τεῖχη, O; χρήματα Pc; οἱ ὄροι Dox.

Ἔτι τῶν χρεῖων φασὶ τὰς μὲν χρησίμου τινὸς ἔνεκα παραλαμβάνεσθαι, <τὰς δὲ> χαριεντισμοῦ μόνου· χρησίμου μὲν ἔνεκα ὡς ἐνταῦθα· Ἰσοκράτης ἔφη τῆς παιδείας τὴν ῥίζαν εἶναι πικράν, τὸν δὲ καρπὸν γλυκύν· συμβάλλεται γὰρ πρὸς τὸ δεῖν καρτερεῖν τὰ δυσχερῆ διὰ τὴν ἡδονὴν τὴν μετὰ ταῦτα. χαριεντισμοῦ δὲ ἔνεκα μόνου ὡς ἐπ' ἐκείνης· Ὀλυμπιάς ἢ μήτηρ Ἀλεξάνδρου ἀκούσασα, ὅτι ὁ παῖς αὐτῆς υἷον αὐτὸν Διὸς εἶναι λέγει, οὐ παύσεται, ἔφη, τὸ μειράκιον διαβάλλον με πρὸς τὴν Ἥραν; δοκεῖ γὰρ χαριεντισμὸν ἔχειν. καὶ πάλιν· Δάμων ὁ παιδοτροίβης, φασί, στρεβλοὺς ἔχων τοὺς πόδας καὶ τὰ ὑποδήματα <ἐν> τῷ βαλανείῳ ἀπολέσας ἤνχετο ταῦτα τοῖς ποσὶ τοῦ κλέφαντος ἀρμόσαι· δοκεῖ γὰρ <καὶ> αὕτη τὸ χάριεν ἔχειν μόνον. ἐμοὶ δὲ μετὰ τοῦ χαριεντισμοῦ φαίνονται καὶ ἀγαθὴν παραίνεσιν ἔχουσαι· ἢ μὲν γὰρ ἀποτρέπει τὸν παῖδα τοῦ ἑαυτὸν ὀνομάζειν Διὸς υἷον, ὃ δὲ φεύγειν εἰσηγεῖται τὴν κλοπὴν ὡς προᾶγμα ἀτοπώτατον. διὸ οὐ<δὲ> πειστέον τοῖς ἀνασκευάζουσι τὰς χρεῖας· εἰσὶ γὰρ τινες, οἳ καὶ ταύτας καὶ τοὺς μύθους ἀνασκευάζουσι. πρὸς οὓς λεκτέον, ὅτι δεῖ μῆτε τὰ ὁμολογούμενα

3 cf. Herm. 7, 13; Aphth. 23, 19 4—6 Sard.; cf. Theo. 99, 13, 24; 96, 29 6 sq. cf. Dox. 247, 19 sq. 7 cf. Theo. 99, 24 10 sq. cf. Ac; Sard.; R 19 sq. cf. Theo. 74, 7; 76, 15; 101, 5; 104, 15 19 — p. 22, 3 Ac; cf. Sard.

1 φασὶ om. P, tum αἱ μὲν ... παραλαμβάνονται, οἷον Ἰσοκράτης P 2 παραλαμβάνεται O 4 γλυκεῖς δὲ τοὺς καρπούς P 5 γὰρ P Sard.; δὲ O 9 παύσεται Finckh coll. Theo. 99, 26 (= Max. II 18, 7 W.), Plut. Alex. 3; παύεται O P Dox. 10 γὰρ P, O mg.; δὲ in textu O γ. <μόνον> Brinkmann 11 φασὶ O; φησὶ P; om. Ac Sard. cf. Theo. 100, 7 12 ἐν add. P Sard. ad βαλανείῳ mg. "λουτρον O 13. 14 καὶ τοῦτο χαριεντισμὸν P μόνον — 15 ἔχουσαι om. P 15 ἀγαθῶν O; cr. Brinkmann ἔχουσα O 18 διὸ οὐ πιστέον O; διὸ οὐδὲ ὑποκινεῖον Pc; δι' οὗ δὲ ὑπακτέον Pa Vh 19 ταῦτα O; αὐτὰς P; ταύτην Ac ὡς (pro alt. καὶ) Ac

ἀγαθὰ ἀνασκευάζειν διὰ τὸ μηδένα ἔχειν τὸν πειθόμενον μήτε τὰ ὁμολογούμενα ψευδῆ διὰ τὸ πρόδηλον εἶναι τὸ ψεῦδος. οὔτε οὖν τοὺς μύθους οὔτε τὰς χρείας ἀνασκευαστέον· οὔτε γάρ, ὅτι συνεπλάσθησαν οἱ μῦθοι, νοῦν ἔχων τις ἀγνοεῖ οὔτε πεισθήσεται τις τῶ ἀποτρέποντι ⁵ τῆς ἀγαθῆς παραινέσεως τῆς κατὰ τὴν χρείαν, καὶ μὴν καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς μύθοις τὸ ἀγαθόν, πρὸς ὃ βλέποντες πλάττομεν τοὺς μύθους, οὐκ ἐᾷ πιθανοὺς εἶναι δοκεῖν τοὺς ἀντιλέγοντας.

Τῶν χρεϊῶν ἔτι αἱ μὲν δηλοῦσιν, ὁποῖά εἰσι τὰ πράγ-
ματα, αἱ δέ, ὁποῖα δεῖ εἶναι. ὁποῖα μὲν ἐστίν, ὡς ἐκεῖνο·
Ἀἴσωπος ὁ μυθοποιὸς ἐρωτηθεὶς, τί ἐστὶν ἰσχυρότατον
<τῶν> ἐν ἀνθρώποις, εἶπεν· <ὁ> λόγος· τοῦτο γάρ ἐστὶν
ἰσχυρότατον. ὁποῖα δὲ δεῖ εἶναι, <ὡς> ἐκεῖνο· Ἀριστείδης
ἐρωτηθεὶς, τί ἐστὶ τὸ δίκαιον, εἶπε· τὸ μὴ ἐπιθυμεῖν τῶν ¹⁵
ἀλλοτρίων· τοιαῦτα γάρ δεῖ εἶναι. τοῦτο δὲ ἡμῖν συμβάλλεται [εἰδέναι] πρὸς τὴν διαίρεσιν· ἐὰν μὲν γὰρ <ἡ>
ἡ χρεία δηλοῦσα, ὁποῖά ἐστι τὰ πράγματα, μετὰ τὸ προομιον καὶ τὴν παράφρασιν ἐπαινεσόμεθα αὐτὴν ὡς ἀληθῶς ἔχουσαν, ἐὰν δὲ ὁποῖα δεῖ εἶναι, ὡς εἰκότως ἔχουσαν. ²⁰

"Ἐτι τῶν χρεϊῶν αἱ μὲν εἰσιν ἀπλαῖ, αἱ δὲ πρὸς τι·

3—9 ~ P 587, 22—25 10 — p. 23, 8 ~ P 587, 25—588, 9

10—16 Ac; Max. 19, 5—9 16 sq. R 21 — p. 23, 5 Ac brevius

1 ἀγαθὰ P Ac; ἀληθῆ O 2 ἡγουν τὴν χρείαν add. ante
μήτε Ac μήτε O Pc Ac; μῆδὲ Pa Vh 3 ἡγουν τὸν μῦθον
add. post ψεῦδος Ac 10 ἔτι ante τῶν P; om. Ac εἰσι om.
Ac 11 δὲ τὰ ὁποῖα O 12 ὁ αἴσωπος O P; om. Ac ὁ μυ-
θοποιὸς O; om. Ac; ὁ λογοποιὸς P; cf. Theo. 73, 28. P. Marc
Byzant. Zeitschr. 19, 411 ἐστὶν om. P Ac ἰσχυρότατον P Ac;
ἰσχυρότερον O 13 τῶν add. P Ac γὰρ O; δὲ P 13—14 τοῦ-
το — ἰσχυρότατον om. Ac 14 ἰσχυρότερον O ὡς add. Pc
17 [εἰδέναι] Finckh; an πρὸς τὸ εἰδέναι τὴν διαίρεσιν? 17. 18 ἡ
χρεία P 19 ἐπαινεσόμεθα O Vh

ἀπλαί μὲν, οἶον· Ἴσοκράτης ἔφη τῆς παιδείας τὴν ὄλξαν εἶναι πικράν, γλυκεῖς δὲ τοὺς καρπούς. πρὸς τι <δὲ> αἰ πρὸς τὴν ἐρώτησιν, οἶον· Πλάτων ἐρωτηθεὶς, ποῦ οἰκοῦσιν αἱ Μοῦσαι, ἐν ταῖς τῶν παιδευομένων, ἔφη, ψυ-
 5 χαῖς.

Τῶν δὲ προγυμνασμάτων τῶν μὲν ὄντων μερῶν, τῶν δὲ μερῶν καὶ ὄλων ἢ χρεῖα τῶν μερῶν ἂν εἴη· αὐτὴ γὰρ ἐφ' ἑαυτῆς οὐκ ἂν πληροῖη μόνη ὑπόθεσιν.

Ἔτι τῶν προγυμνασμάτων τῶν μὲν συντελούντων εἰς
 10 τὴν τοῦ δικανικοῦ μελέτην, τῶν δὲ εἰς τὴν τοῦ πανηγυρικοῦ, τῶν δὲ εἰς τὴν τοῦ συμβουλευτικοῦ, <ἢ χρεῖα προδήλως ἂν εἴη τοῦ συμβουλευτικοῦ> πάντως γὰρ <ἢ> ἐπὶ τι ἀγαθὸν προτρέπει ἢ πονηροῦ τινος εἶργει. συντελέσειε δ' <ἂν> καὶ εἰς τὰ ἄλλα· ἐν οἷς μὲν γὰρ ἐπαινοῦ-
 15 μεν, τοῦ ἐγκωμιαστικοῦ φροντίδα ποιούμεθα, ἐν οἷς δὲ τὸ εἰκὸς καὶ <τὸ> ἀπὸ παραδειγμάτων κατασκευάζομεν, τοῦ δικανικοῦ.

Ἔτι πέντε μερῶν ὄντων τοῦ πολιτικοῦ λόγου, τουτέστι προοιμίου, διηγήσεως, ἀντιθέσεως, λύσεως καὶ ἐπιλόγου,
 20 πρὸς τὴν πάντων μελέτην ἀρκέσει ἢ χρεῖα· καὶ γὰρ προοιμιαζόμεθα, ἔνθα ἐπαινοῦμεν τὸν εἰρηκότα ἢ πράξαντα, καὶ διηγοῦμεθα ἐν μέρει, ἔνθα τὴν παράφρασιν τῆς χρεῖας ποιούμεθα, καὶ ἀγωνιζόμεθα, κἂν μὴ ἀντιθέσεως ἀπώ-

9 — p. 24, 12 ~ P 588, 9—32

8 cf. Herm. 6, 9 12—20 Ac; R 20sq. cf. Herm. 7, 11 sq.

2 δὲ add. P 11 ἢ — 12 συμβουλευτικοῦ add. Pc, ἢ χρεῖα προδήλως μὲν τῷ συμβουλευτικῷ χρησιμεύει Pa Vh 12 ἢ add. Ac Dox. 248, 14 18. 14 συντελέσει δὲ O; συντελέσει δ' ἂν Ac; συντελέσει δ' ἂν P 14 μὲν om. Ac 16 τὸ add. Ac 18 ἔτι O; καὶ Ac τουτέστιν — 19 ἐπιλόγου om. Ac 20 τὴν τῶν ἀπάντων Ac 21 τὰ εἰρηκότα O 22 παράφρασιν O; correxi coll. P et p. 24, 9 28 — p. 24, 1 ἀπτόμεθα ἐγκατασκευάζομεν O

μεθα, ἔνθα κατασκευάζομεν τὸ εἰρησθαι καλῶς ἢ πε-
 προᾶχθαι, καὶ ἐπιλογίζομεθα, ἐν οἷς παραινοῦμεν ζηλοῦν
 τὸ λεχθέν.

Διήρηται <δὲ> κεφαλαίοις τούτοις· ἐπαίνῳ τοῦ εἰρη-
 κότος βραχεῖ καὶ οὐκ εἰς μῆκος ἐκτεινομένῳ οὐδὲ διὰ 5
 πάντων τῶν ἐγκωμιστικῶν κεφαλαίων γινομένῳ, ἵνα
 μὴ μείζον ἢ τὸ προοίμιον τῆς ὑποθέσεως. πρῶτον οὖν
 τούτῳ τῷ ἐπαίνῳ τοῦ εἰρηκότος ἢ τοῦ πράξαντος,
 ἔπειτα μετ' αὐτὸν τῇ παραφράσει τῆς χρείας, ἐπὶ ταύτῃ
 τῷ εἰκότι καὶ τῷ ἀληθεῖ, εἶτα τῷ ἀπὸ παραδειγμάτων, 10
 καὶ ἐπὶ πᾶσι τῇ ἀφ' ἑτέρων κλίσει, μεθ' ἣν, ἂν δέη,
 καὶ ἐπὶ βραχείαν τινα παράκλησιν ἐρχόμεθα. ἰστέον δέ,
 ὅτι τινὲς μετὰ τὸ εἰκὸς τὸ ἀπὸ παραβολῆς τάττουσιν,
 ὅπερ ἔστι μέρος τοῦ εἰκότος, [ὡς] ἐμπύπτον ἐν αὐτῷ ὡς
 ἐνθυμημα. τῶν γὰρ ἀποδείξεων <πασῶν> τῶν μὲν οὐσῶν 15
 ἐνθυμηματικῶν, τῶν δὲ παραδειγματικῶν, ἐν μὲν τῷ
 εἰκότι ταῖς ἐνθυμηματικαῖς χρησόμεθα, ἐν δὲ τῷ ἀπὸ
 παραδειγμάτων ταῖς παραδειγματικαῖς. καὶ οὕτω <μὲν
 ὡς> ἐν βραχεῖ τῷ προγυμνάσματι, [καὶ] πῶς <δὲ> δεῖ
 χρησθαι ταῖς ἀποδείξεσιν, ἐν ταῖς τελειοτέραις ὑποθέσεσι 20
 μαθησόμεθα. δεῖ <δὲ> καὶ ταῦτα τὸν διδάσκαλον ἐπ'
 αὐτῆς δεικνύναι τῆς διαιρέσεως.

12—21 = P 588, 32—589, 7

4 sq. cf. Herm. 7, 11 sq.; Aphth. 23, 15 5 cf. Sard. 10 cf.
 Sard. 12 Herm. 8, 1 sq., 14—18 Sard.

2 περαίνομεν O 4 διείρηται O ἢ δὲ χρεία τοῖς μὲν ὀκτώ
 τούτοις τέμνεται κεφαλαίοις P 6 γινομένῳ om. P Sard. 9 αὐτὸ
 OP; cr. Brinkmann ἐπεὶ O 10 καὶ Vh Sard.; ἢ O Pac τὸ (pro
 ult. τῷ) O 12 ἐρχόμεθα P; ἀρχόμεθα O; ἦλθε Sard. 13 τάττου-
 σιν P; τάσσουσιν O 14 ὡς om. P Sard. 14. 15 ἐν αὐτῷ Sard.;
 ἐκείνῳ O; ἐν αὐτοῖς P 15 ἀποδείξεων πασῶν τῶν P Sard. 17 χρη-
 σόμεθα P Sard.; χρῶμεθα O 18. 19 ὡς μὲν οὖν ἐν βραχεῖ προ-
 γυμνάσματι οὕτως· πῶς δὲ δεῖ κεχρησθαι P 20 ταῖς om. P

〈Περὶ γνώμης〉

Γνώμη ἐστὶν ἀπόφανσις καθολικὴ, συμβουλὴν τινα καὶ παραλνεσιν ἔχουσα πρὸς τι τῶν ἐν τῷ βίῳ χρησίμων.

Διαφέρει δὲ τῆς χρείας, κοινωνοῦσα κατὰ τὴν πᾶσαν
 5 διαίρεσιν, πρῶτον μὲν ἐκείνῳ, ὅτι ἡ μὲν χρεία καὶ ἐν
 λόγοις ἐστὶ καὶ ἐν πράξεσιν, ἡ δὲ γνώμη ἐν λόγοις μόνοις·
 εἶτα ὅτι ἡ μὲν γνώμη ἀπόφανσις ἐστὶ καθολικὴ καὶ οὐ
 πάντως εἰς <τι> πρόσωπον ἀναφέρεται, ἡ δὲ <χρεία>
 τὴν ἀναφορὰν πάντως εἰς πρόσωπον ἔχει· πρὸς τούτοις,
 10 ὅτι ἡ μὲν χρεία ἐκ περιστάσεώς τινος σύγκειται, ἡ δὲ
 γνώμη ἐν πλήθει λόγων· ἐνθυμηματικὴν <γὰρ> ἀπόδειξιν
 ἔχουσα τοῦ <προ>κειμένου [καὶ] καθολικὴν ἅμα ποιεῖται
 παραλνεσιν· ἐφ' ἅπασιν [ἡ] ὅτι ἡ μὲν γνώμη πάντως ἡ
 αἴρεσιν ἀγαθοῦ ἢ φυγῆν κακοῦ εἰσηγεῖται, ἡ δὲ χρεία
 15 καὶ χαριεντισμοῦ ἔνεκα μόνον παραλαμβάνεται· εὔροι
 <δ'> ἂν τις οὐκ ὀλίγας διαφορὰς <καὶ ἄλλας>. ἐπεὶ δὲ

2—15 = P 592, 21—593, 7 16 — p. 26, 7 = P 593, 14—21

2—8 Ac; cf. Dox. 288, 26; R 4—15 cf. Ac; Sard. = Dox.
 305, 10 sq. 7 cf. Theo. 96, 24; Herm. 7, 2; Aphth. 26, 3 16 sq. cf.
 Ac; Dox. 296, 1; R

2 ἀπόφανσις O Sard., cf. Aristot. Rhet. B 1394 a 22, 1395 b 6;
 ἀπόφανσις Ac, cf. P VII 765, 12 W. De differentia vocum ἀπό-
 φανσις et ἀπόφανσις cf. Io. Sic. VI 219, 8. 501, 6 W. καθολικὴ
 Sard.; καθολικὴν O Ac, cf. l. 7 4. 5 χρείας κατὰ πᾶσαν κοινω-
 νοῦσα τὴν διαίρεσιν P 5 μὲν τούτῳ καθὼ (ὅτι Pc) P 5 καὶ
 — 10 χρεία om. Pc 6 μόνοις O; μόνον Pa Vh 8 τι add.
 Pa Vh Ac χρεία add. Pa Vh, cf. l. 6. 11 9 εἰς πρόσωπον
 πάντως Ac καὶ πρὸς Pa Vh 10 ὅτι Pa Vh; [ἔ rubro]τι O
 11 γὰρ P; om. O Ac 12 προκειμένου Pc Ac; προειρημένου Pa
 Vh; κειμένου O καὶ om. P Ac ποιῆται O 13 pr. ἡ om. P
 alt. ἡ scripsi; καὶ O; om. P Ac 14 φυγῆν post εἰσηγεῖται P, post
 κακοῦ Ac 15 (μόνον om.) εἰσάγεται P Ac 15. 16 εὔρη ἂν
 τις O; ἐστι καὶ ἄλλας ἐπιστήσαντα διαφορὰς τούτων εἰπεῖν, ἀλλὰ
 καὶ αὐταὶ κτλ. P: cf. Praef. cap. B IV v. fin.

κοινωνεῖ καὶ τὸ ἀπομνημόνευμα τῇ χρεῖα καὶ τῇ γνώμῃ κατὰ τὴν παραίνεσιν, δεῖ καὶ τούτου πρὸς ταύτας τὰς διαφορὰς εἰπεῖν. διαφέρει οὖν τῆς μὲν <γνώμης> σχεδὸν πᾶσιν, οἷς <καὶ> ἡ χρεῖα, τῆς δὲ χρεῖας τῶ μήκει τῶν λόγων· ἃ γὰρ εἰσηγεῖται δι' ὀλίγων ἢ χρεῖα, ταῦτα διὰ ⁵ πλειόνων τὸ ἀπομνημόνευμα. καὶ μάρτυς τούτου Ξενοφῶν ἐν τοῖς οὕτω λεγομένοις Ἀπομνημονεύμασιν.

Εἰσὶ δὲ καὶ τῶν γνωμῶν πρὸς ἀλλήλας διαφοραί. τῶν γὰρ γνωμῶν αἱ μὲν ἀληθεῖς, αἱ δὲ πιθαναὶ εἰσιν· ἀληθεῖς μὲν, ὅταν λέγωμεν· 10

«οὐ χρὴ παννύχιον εὐδεῖν βουληφόρον ἄνδρα,
ᾧ λαοὶ τ' ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλεν.»

οὐ γὰρ οἶόν τε τὸν πολλῶν ἠγούμενον καθεῦδειν παννύχιον. πιθαναὶ δὲ ὡς ἐκείνη· «ὅστις δ' ὀμιλῶν ἠδέται κακοῖς ἀνῆρ», τοῖος ὡς ἐκεῖνος· «οὐ πάποτ' ἠρώτησα» ¹⁵ γὰρ «γινώσκων, ὅτι τοιοῦτός ἐστιν οἷσπερ ἠδέται ξυνών»· πιθανὴ γὰρ αὕτη, διότι συμβαίνει καὶ χρηστὸν ἄνδρα πεπλανημένον πονηροῖς συγγίνεσθαι. ἔτι τῶν γνωμῶν αἱ μὲν εἰσιν ἀπλαῖ, αἱ δὲ διπλαῖ. ἀπλαῖ μὲν ὡς αὕτη·

«οὐκ ἔστιν εὐρεῖν βίον ἄλυπον οὐδενί.» 20

8 — p. 29, 6 ~ P 593, 21—595, 5

6 Theo. 97, 3; Herm. 6, 15 8 — p. 28, 6 cf. Ac 11 cf.
Herm. 8, 19; Aphth. 25, 16 11. 12 Theo. 98, 25 sq. 14 cf.
Herm. 9, 9; Aphth. 25, 25 21 cf. Herm. 9, 7; Aphth. 25, 26

2 ταύτας P; τούτοις O 2. 8 εἰπεῖν τὰς διαφορὰς P 3 τῆς P;
τοῖς O γνώμης add. P Ac 4 πᾶσι ante 3 σχεδὸν Ac, om.
Pc 4 οἷς καὶ Pa Vh Ac; οἷσπερ καὶ Pc 6 μάρτυς τούτου
Pc, (τούτ') O; τούτου μάρτυς Pa Vh 7 καλουμένοις P 9 ἀλη-
θεῖς O P; ἀποτρεπτικαὶ Ac (cf. II 592, 10 W.) 11 Hom. B 24
βουληφόρον εὐδεῖν O 14 ὡς ἐκείνη O; om. P Ac 14—17 Eu-
rip. Phoenic. fr. 812 N.² 16 οἷσπερ O 19 αὕται O 20 ἐν
οὐδενί Ac cf. Menandri fr. 411. III p. 120 Kock. Nauck² p.
VIII. XXI

διπλαῖ δὲ ὡς ἐκέλευη·

«ἐσθλῶν μὲν ἅπ' ἐσθλὰ διδάξαι· ἦν δὲ κακοῖσι συμ-
μύξης, ἀπολείς καὶ τὸν ἐόντα νόον.»

πάλιν τῶν γνωμῶν αἰ μὲν ἄνευ αἰτίας προφέρονται, αἰ
5 δὲ καὶ τὴν αἰτίαν προσκειμένην ἔχουσιν· ἄνευ μὲν αἰτίας
ὡς ἐκέλευη·

«εἷς ἐστι δοῦλος, <οἰκίας> ὁ δεσπότης.»
μετ' αἰτίας δὲ ὡς ἐκέλευη·

«ἄλκιμος ἔσσο, ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπη.»

10 πρόσκειται γὰρ ἡ αἰτία τῆς πρὸς τὴν ἀλκὴν τροπῆς.
καὶ πάλιν τῶν γνωμῶν αἰ μὲν δηλοῦσιν ὥσπερ αἰ χρεῖαι,
ὁποῖα ἐστι τὰ πράγματα, αἰ δέ, ὁποῖα δεῖ εἶναι· ὁποῖα
μὲν ἐστιν ὡς τὸ «οἱ πλείστοι κακοί», ὁποῖα δὲ δεῖ εἶναι
ὡς τὸ «μηδὲν ἄραν». — Προστιθέασι καὶ ἄλλας τινὰς τῶν
15 γνωμῶν διαιρέσεις, οἱ μὲν αὐτὰς εἶδη καλοῦντες, οἱ δὲ
διαφορὰς πρὸς ἀλλήλας· οἷον ὅτι τῶν γνωμῶν αἰ μὲν
εἰσι προστακτικαὶ ὡς ἐκέλευη· «ἄλκιμος ἔσσο», αἰ δὲ
εὐκτικαὶ ὡς ἡ λέγουσα·

«μὴ μοι γένοιτο λυπρὸς εὐδαίμων βίος»,

20 αἰ δὲ ἀπαγορευτικαὶ ὡς ἐκέλευη·

«μηδ' ἔθειλ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωντὶ μάχεσθαι»,
αἰ δὲ κατ' ἐπίκρισιν ὡς αὕτη·

14 προστιθέασι — 16 οἷον om. P

4 sq. Max. 23, 22 sq.; R 11 Max. 23, 26 16 — p. 28, 8 R

2 ἐσθλῶν μὲν ἅπ' ἐσθλὰ διδάξαι P Ac, cf. Theogn. 35 B.⁴;
ἐσθλὸν μὲν ἐπ' ἐσθλοῦς διδάξαι O 2. 3 εἰ... συμμύξεις Ac
3 ἐόντα Pc; ἐόντα O Pa Vh Ac 5 καὶ scripsi; κατὰ O
προκειμένην O 6 ὡς ἐκέλευη bis, prius del., O 7 οἰκίας
add. P Ac Meineke fr. com. IV 345, 1 9 Hom. α 302
ἔσο O Pc Vh Ac; ἔσσο Pa 12 ὁποῖα P Ac; ποῖα O 13 Bian-
tis, cf. Brunco, Acta sem. Erlang. 1884, p. 369 14 cf. Brunco
p. 391 19 Eurip. Med. 598 21 Hom. H 111 22 ἐπί-
κρισιν P Ac; ἐπίκρασιν O αὐται O

«ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ἐς τὸν ὁμοῖον».
καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, ὅτι τῶν γνωμῶν αἰ μὲν εἰσιν
ἄδοξοι ὡς ἦδε·

«ἔα με κερδαίνοντα κεκλήσθαι κακόν»,
αἰ δὲ ἔνδοξοι ὡς·

5

«εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνασθαι περὶ πάτρης».
ταύτας γὰρ οἱ περὶ Σιρίκιον τὰς διαφορὰς (προσ)τιθέασι
καὶ ἄλλας ἄλλοι πλείστας.

Ἄλλ' ἐκείνας μὲν καὶ αὐτίς ἐξεταστέον, νῦν δὲ ἀρκέσει
τοσοῦτον περὶ αὐτῶν εἰπεῖν, ὅτι πέντε μερῶν ὄντων τοῦ 10
λόγου, προσιμίων, διηγήσεων, ἀντιθέσεων, λύσεων, ἐπι-
λόγων, καὶ τριῶν τῆς ῥητορικῆς μερῶν, πανηγυρικοῦ,
δικανικοῦ, συμβουλευτικοῦ, τὴν αὐτὴν πρὸς ταῦτα παρ-
έχει γυμνασίαν ἢ γνώμη, ἦνπερ καὶ ἡ χρεῖα. ἐκεῖ δὲ
προειπόντες τοὺς κατὰ μέρος οὐ δεῖ καὶ ἐνταῦθα τοῖς 15
αὐτοῖς λόγοις. καὶ μὴν καὶ ἡ τῶν κεφαλαίων διαίρεσις
ἢ αὐτή.

Καὶ τῶν προγυμνασμάτων τῶν μὲν μερῶν ὄντων, τῶν
δὲ μερῶν καὶ ὄλων, ἢ γνώμη εἶη ἂν τῶν μερῶν· οὐδὲ
γὰρ αὕτη ἄνευ πραγμάτων ἐτέρων αὐτῇ ἐφ' ἑαυτῆς 20
ὑπόθεσιν πληροῖ, πλὴν εἰ μὴ κατὰ τὴν ἀπόφασιν μόνην
τις ἠγοῖτο ἀρκεῖν καὶ πρὸς ὄλην ὑπόθεσιν τὸ εἰπεῖν·

«μηδ' ἔθειλ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνουι φωτὶ μάχεσθαι».

10—14 al. P 14 ἐκεῖ — 17 om. P

6 cf. Aphth. 25, 20 19 cf. Ac

1 ἐς O; ὡς P Ac Hom. ρ 218 2 ὅτι P; [ἔ rubr.] τι O
4 Trag. adesp. 181 Nauck² 5 ὡς O; ὡς τὸ Ac; om. P
6 Hom. M 243 ἀμύνασθαι P Ac 7 σιρίκιον Vh Suidas; σι-
ρίκιον O; σιρίκιον Pa c προστιθέασιν P 12 μέρη O
14 ἦπερ, καὶ supr., O 15 p. 23, 9 sq. 15. 16 exsp. τὰ κατὰ
μέρος οὐ δεῖ. . . τῶν αὐτῶν λόγων αὐτὰ τὰ αὐτὰ λέγειν [καὶ μὴν —
17 αὐτή]? cf. 29, 3 sq. 21 μὴ P; καὶ O 22 τις P; ἤτις O
ἠγεῖτο P; ἠγεῖσθαι del., mg. ἠγεῖτο (sic), O 23 cf. 27, 21

μᾶλλον δὲ ἂν εἰκότως τῶν μερῶν νομίζοιτο, ὥσπερ καὶ ἡ χρεία.

Εἴρηται μὲν οὖν πολλάκις καὶ παρὰ πάντων τῶν τέχνας γραφάντων, ὅτι τοῖς αὐτοῖς καὶ ἡ γνώμη διαίρειται κεφαλαίοις, οἷσπερ καὶ ἡ χρεία· ἐμνημονεύσαμεν δὲ τούτων καὶ ἐν τοῖς περὶ τῆς χρείας λόγοις.

〈Περὶ ἀνασκευῆς καὶ κατασκευῆς.〉

Μετὰ τὴν γνώμην τακτέον τὴν ἀνασκευὴν καὶ κατασκευὴν. αὐταὶ γὰρ ἐγγεγυμνασμένους ἡμᾶς ἤδη διὰ τῆς χρείας καὶ τῆς γνώμης ταῖς παραδειγματικαῖς καὶ ἐνθυμηματικαῖς ἀποδείξεσι λαβοῦσαι διδάσκουσι διὰ πλείονων, πῶς δεῖ τοὺς πρὸς τὰς ἀντιθέσεις ἀγῶνας δέχεσθαι, δι' ὧν καὶ ἐν ταῖς τελείαις ὑποθέσεσι δυνησόμεθα τὰ παρὰ τῶν ἐναντίων φερόμενα λύειν τε καὶ πρὸς τὸ δοκοῦν ἡμῖν κατασκευάζειν εὐχερῶς.

Ἀνασκευὴ τοίνυν ἐστὶ λόγος ἀνατρεπτικός τοῦ πιθανῶς προτεθέντος λόγου καὶ κατασκευὴ τοῦναντίον λόγος κατασκευαστικός τοῦ πιθανῶς προτεθέντος λόγου. πρόσκειται δὲ τὸ πιθανῶς ἐν ἀμφοτέροις, ἵνα γνῶμεν, ὡς οὔτε τὰ ὁμολογούμενα ἀληθῆ ἀνασκευάσομεν οὔτε τὰ ὁμολογούμενα ψευδῆ, ἀλλὰ τὰ δεχόμενα τοὺς ἐφ' ἐκάτερα λόγους πιθανῶς· οὔτε γὰρ τὰ ὁμολογούμενα ἀληθῆ

8—15 = P 596, 22—597, 1 16—17 = P 597, 1—2 17—
18 = P 602, 9—11 18 — p. 30, 3 = P 597, 2—10

8 cf. Herm. 9, 18; Aphth. 25, 29 9 R 16 sq. Ac; An.
Seg. § 143; cf. Dox. 319, 4 sq. 356, 8 sq. 21 cf. Herm. 11, 4;
Aphth. 27, 26; 30, 15

10 ταῖς τε P cf. 24, 12 sq. 11 παραλαβοῦσαι διδάξουσι
P 18 δι' P; περὶ O 14 παρὰ P; περὶ O 21 ἐκάτερα
P; ἐκατέρους O 22 πιθανῶς O; πιθανούς P ἀληθῆ om. P

ἀνατρέποντες ἀληθεῖς φανησόμεθα — οὐδεὶς γὰρ ὁ προσ-
 ἐξων — οὔτε τὰ ὁμολογούμενα ψευδῆ — οὐδεὶς γὰρ ὁ
 τοῦ πεισθῆναι δεόμενος —, καὶ αὖ πάλιν ἐπὶ τῆς κατα-
 σκευῆς οὔτε τὰ ὁμολογούμενα ἀληθῆ κατασκευάσομεν —
 πάντες γὰρ εἰσι περὶ αὐτῶν ἤδη προπεπεισμένοι — οὔτε ⁵
 τὰ ὁμολογούμενα ψευδῆ — <οὐδεὶς γὰρ> ἀνέξεται. δεῖ
 οὖν περὶ τὰ πιθανὰ τὴν τοιαύτην μελέτην στρέφεσθαι.

Ἰστέον δέ, ὅτι ἡ τούτων τάξις ἀδιάφορος· οὔτε γὰρ
 τὴν ἀνασκευὴν πάντως προτάξαντες εἶτα κατασκευάσομεν
 οὔτε αὖ τὸ ἐναντίον ὠρισμένως ποιήσομεν, ἀλλ' ἔχομεν ¹⁰
 ἐπὶ πολλῆς ἀδείας, ὅποτέρᾳ ἂν αὐτῶν ἐθέλοιμεν χρῆσθαι
 προτέρᾳ.

Ἰδιαιρεῖται δέ' φασὶ ταῦτα τὰ προγυμνάσματα κεφα-
 λαλοῖς τούτοις· τῷ ἀπιθάνῳ, τῷ ἀδυνάτῳ, τῷ ἀπρεπεῖ,
 τῷ ἀσυμφόρῳ, τῷ μαχομένῳ καὶ ἔτι τῶν περιστατικῶν ¹⁵
 μορίων τοῖς ἐμπίπτουσι, τόπῳ <ἢ χρόνῳ ἢ προσώπῳ>
 ἢ ἄλλῳ τοιούτῳ τινί.' ἰστέον δέ, ὅτι τῶν κεφαλαίων
 τούτων καὶ τάξιν ὠρισμένην ἐπειράθησαν ἀποδοῦναι
 τινες λέγοντες, ὡς δεῖ τὸ ἀπίθανον προτάττειν, εἶτα
 ἐπάγειν τούτῳ τὸ ἀδύνατον, εἶτα τὸ ἀσύμφορον, εἶτα ²⁰

3—6 = P 602, 11—14 6—7 = P 597, 10. 11. 602, 14. 15
 8—17 = P 597, 11—20 17 — p. 31, 13 al. P 597, 20—33

5. 6 Max. 26, 4 = P 8 sq. cf. Dox. 353, 24 sq. 13 cf. Theo.
 76, 18; Herm. 11, 8; Aphth. 27, 30 18sq. R = P; Ac = P
 15 cf. Theo. 94, 7 17 cf. Theo. 93, 14

1. 2 post προσέξων add. P: ἀλλὰ πρὸς τῷ γελοῖον εἶναι ἔτι
 καὶ κολάσεως ἢ αἰσθήσεως κατὰ τὸν σταγειρίτην δεησόμεθα ὁμο-
 λογουμένως P 6 οὐδεὶς γὰρ add. P 7 στρέφεσθαι μελέτην
 P 602, 15 9 εἶτα O; μετὰ ταύτην P Dox. 10 αὖ O Dox.;
 αὖ πάλιν P 11 ὅποτέρᾳ Pa Vh Dox.; ὅποτέρῳ O Pc χρῆ-
 σθαι P, mg. O; χρῆσασθαι O Dox. 12 προτέρᾳ Pa Vh Dox.;
 προτέρῳ Pc; πρότερον O 13 φησὶ O 15 ἔτι P; ἐπὶ O
 16 ἢ — προσώπῳ add. P 17 τοιούτων τινι O; τινὶ τούτων P;
 cf. 12, 6. 33, 3. 57, 11. 69, 6

τὸ μαχόμενον. ἄλλοι δὲ πάλιν καθ' ἑτέραν διαίρεσιν
νενομισμένη τάξει καὶ αὐτοὶ περὶ ταῦτα ἐχρήσαντο.
ἡμεῖς δὲ λέγομεν, ὅτι οὔτε πάντα ἐν ἀπάσαις ταῖς ἀνα-
σκευαῖς τε καὶ κατασκευαῖς ἐμπειεῖται τὰ κεφάλαια οὔτε
5 αὐ ὠρισμένην ἔχει τάξιν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐστίν, ἐξ ὧν
ἀνασκευάζομεν καὶ κατασκευάζομεν, δεῖ δὲ τὸν γυμνα-
ζόμενον ἀκριβῶς, ὁπόσα ἐμπίπτει καὶ ὁποῖα, σκοπήσαντα
αὐτὸν εἶναι τὸν τῆς τάξεως κύριον, μᾶλλον δὲ ἐπισθαι
τῇ τάξει τοῦ προκειμένου λόγου. οἷον ἀνασκευάζειν ἡμῖν
10 πρόκειται τὸ περὶ τῆς Δάφνης, εἶτουν διήγημα. ἐν-
ταῦθα ὀψόμεθα τὸ πρῶτον μέρος τοῦ διηγήματος, πότε-
ρον ἀδύνατόν ἐστιν ἢ ἀπίθανον καὶ οὕτω τῇ ἐργασίᾳ
τοῦ κεφαλαίου χρησόμεθα. τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου
καὶ τρίτου <μέρους τοῦ> διηγήματος καὶ ἐφεξῆς ἐπὶ
15 πάντων ὁμοίως· οὕτω γὰρ οὐ συγχυθήσεται ὁ λόγος,
ἐπεὶ βιαζομένων ἡμῶν πρὸς τὴν τῶν κεφαλαίων τάξιν
κατατέμνειν τὸ διήγημα, ἀλλὰ μὴ πρὸς τὴν τοῦ διη-
γήματος ἐπάγειν τὰ κεφάλαια, σύγχυσις ἀναγκαίως γε-
νησεται τὰ πρῶτα ὡς εἰκὸς τελευταῖα λεγόντων <ἡμῶν>
20 καὶ τὰ τελευταῖα πρῶτα. δεῖ οὖν, ὅπερ ἔφη, τῇ τοῦ
ὕποκειμένου λόγου τάξει καὶ ἡμᾶς ἀκολουθεῖν, ὥσπερ
εὐρίσκομεν καὶ τὸν Δημοσθένην ποιήσαντα ἐν ἄλλοις

18 — p. 32, 14 = P 597, 33 — 598, 21 (18 σύγχυσις — 22 εὐρί-
σκομεν om. P)

1 cf. Theo. 77, 25; 93, 14 8 cf. Theo. 93, 12; 105, 19
3—6 = Sard. 7—18 cf. Sard. 11 cf. Theo. 76, 16; 105, 19
18—20 cf. Sard. 18 sq. cf. Theo. 80, 24

3 ἐν ἀπάσαις Sard.; ἀνὰ πάσαις (sic) O 5 ἔχουσιν Sard.
9 λέξει O; correxi coll. l. 21 10 non sana 13 δευτέρου
P Sard.; πρώτου O 14 μέρους τοῦ add. Pa Vh Sard. (Pc: διη-
γήματος μέρους, om. τοῦ) 17. 18 διηγήματος τάξιν P 19 ἡμῶν
addidi coll. l. 16 et 21 21 — p. 32, 1 τοῦτο δὲ καὶ δημοσθέ-
νης ἐν ἄλλοις τε πεποίηκε καὶ ἐν P

τε καὶ ἐν τῷ Κατὰ Τιμοκράτους λόγῳ. τὸν γὰρ νόμον τὸν Τιμοκράτους ὡς ἀσύμφορον διαβάλλων καὶ προελθὼν εἰς τοῦτο, μετὰ τὴν τοῦ νόμου ἐξέτασιν πάλιν ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ἀρξάμενος κατὰ μέρος τὰ δοκοῦντα ἀσύμφορα εἶναι τίθησι καὶ ἀγωνίζεται.

5

Ἔτι δὲ πρὸς τούτοις κἀκεῖνο γνωστέον, ὅτι οὐδὲν κωλύσει καὶ ἐν μέρος τοῦ διηγήματος ὑπὸ πλείονα ἀνάγεσθαι κεφάλαια, οἷον εἰ τύχοι ὑπὸ <τὸ> ἀσύμφορον καὶ ὑπὸ τὸ ἀπίθανον καὶ ὑπὸ ἕτερον. καὶ χρησόμεθα μὲν αὐτῷ ἐν ἅπασι, τῇ <δὲ> περὶ τὴν ἐργασίαν διαφορᾶ 10 τὴν ἐξαλλαγὴν μηχανησόμεθα. τὸ δὲ ἀγωνιστικώτατον καὶ μάλιστα ἡμῖν συμβαλλόμενον κεφάλαιόν <ἔστι> τὸ καλούμενον μαχόμενον, ὅπου τοῦτον ὥσπερ ἀντιλέγοντα αὐτὸν ἑαυτῷ καὶ ἐναντίως δεικνυμεν λέγοντα. καὶ τούτου μάρτυς ὁ Δημοσθένης, ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ μετὰ τὴν 15 ἄλλων νόμων ἐξέτασιν, οἷς ἐναντίος ἦν ὁ Τιμοκράτους, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Τιμοκράτους πρότερον εἰσενεχθέντα ἤδη νόμον ἀναγινώσκων καὶ δεικνὺς τὸν νῦν ἐναντίου.

14—18 ~ P 598, 21—24

6—11 Sard. 7 cf. Theo. 76, 14; 105, 20 7—14 cf. Ac
18 cf. Theo. 77, 22

1 λόγῳ om. P 2 τὸν P; τοῦ O προσελθὼν P; πρὸς ἐλθὼν O 4 καὶ om. P κατὰ μέρος etiam post 5 εἶναι P 6 πρὸς δὲ τούτῳ κἀκεῖνο Sard.; δεῖ δὲ κἀκεῖνο ἐπισημῆνασθαι P 7 κωλύει P Ac Sard. ἐν μέρος P Ac Sard.; ἐν μ^ε O 7.8 κεφάλαια ἀνάγεσθαι πλείονα Sard. τύχοι, ἢ supr., O τὸ add. P Sard. 9 ἕτερον O Vh; ἕτερα Pa c Sard. 10 δὲ add. P Ac Sard. 11 μηχανησόμεθα P Ac Sard.; μαθησόμεθα O ἀγωνιστικώτατον P Ac; ἀγωνικώτερον O 12 ἔστι add. P, (ante κεφάλαιον) Ac 13 τῷ O: manca est oratio, cf. Ac et P 13. 14 ὅπου ἡμεῖς ἀνασκευάζοντες τὸν τὴν ἱστορίαν γράψαντα αὐτὸν ἑαυτῷ ἐναντία λέγοντα δεικνυμεν Ac 14 ἐναντίως προφέροντα τὸν τὴν ἱστορίαν γράψοντα τοῖς προειρημένοις ἡμεῖς ἀνασκευάζοντες δεικνυμεν P

Συλλάβοι δ' ἂν πολλάκις <καί> ἢ ἐκ τῶν περιστατικῶν μάχη ἐλεγκτικὸν ποιούσα τὸν λόγον, οἷον ἐν ὁποίοις τόποις Δάφνη ἦν ἢ ἐν ὁποίοις χρόνοις ἢ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον ἐμπίπτει.

5 "Ἐτι κάκεινο γνωστέον, ὡς οἱ μὲν κατὰ μέρος τιθέντες ἠγωνίσαντο, οἱ δὲ πρὸς ὄλον ἐμαχέσαντο τὸν λόγον. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ μᾶλλον ἀμείνων ἢ κατὰ μέρος εἶναι μάχη· ἀγωνιστικώτερος γὰρ <οὕτως> ὁ λόγος γίνεται. οὐδὲν δὲ
10 γον εἶτα οὕτω πάλιν τιθέναι κατὰ μέρος· συμβήσεται γὰρ οὕτως σαφεστέραν τὴν ἐξέτασιν γίνεσθαι.

Τοῖς δὲ αὐτοῖς κεφαλαίοις καὶ ἐν τῇ κατασκευῇ διὰ τῶν ἐναντίων ἐπιχειρημάτων χρῆσόμεθα.

Τριῶν δὲ ὄντων, ὡς τοῖς πολλοῖς δοκεῖ, τῶν τῆς ῥη-
15 τορικῆς μερῶν <περὶ> τὸ δικανικὸν μᾶλλον ἢ μελέτη ἐν τοῖς προγυμνάσμασι τούτοις γίνεται· τὸ γὰρ συμφέρον, ὅπερ ἐστὶ τοῦ συμβουλευτικοῦ, οὐ πρωτοτύπως ἐνταῦθα ἐξετάζεται, ἀλλ' ἐπὶ ταῖς ἄλλαις ἀποδείξεσιν εἰσφέρεται.

Καὶ πέντε ὄντων τῶν τοῦ λόγου μερῶν εὗροις ἂν
20 τῶν ἄλλων μελέτην ἐκτὸς τῶν ἐπιλόγων· καὶ γὰρ προοιμιακῶν ἐννοιῶν γυμνασία γένοιτ' ἂν καὶ διηγῆσεων

1—8 = P 598, 24—30 14—18 = P 599, 2—7 19 — p. 34, 21 ~ P 599, 7—26

1—8 cf. Ac 1 cf. Theo. 94, 7 sq. 5 cf. Theo. 76, 16 12 cf. Theo. 76, 9; Herm. 11, 19

1 συλλάβοι P Ac; συλλάβη O πολλάκις om. P Ac καὶ add. P Ac 2 μάχη πολὺ P Ac ποίοις P Ac 3 δάφνη O; ἢ δάφνη P; om. Ac ἦν et ἐν ὁποίοις om. P Ac τοιοῦτον om. P Ac 5 ἔτι καὶ τοῦτο προσθετέον P 6 ἐμαχήσαντο O 8 οὕτως add. P (οὕτος Pc) γενήσεται Ac 9 ὄλον add. Brinkmann, cf. 36, 11 14 sq. ὄντων τῶν τῆς ῥητορικῆς εἰδῶν ὡς πολλάκις εἰρήκαμεν περὶ τὸ P 16 γίγνοιτο P 17 πρωτοτύπως O; προηγουμένως P 21 γυμνασία Pc; γυμνάσια O; προγυμνασία Pa Vh

καὶ ἀντιθέσεων καὶ λύσεων· πρὸς δὲ τὴν τῶν ἐπιλόγων διδασκαλίαν ὁ κοινὸς ἀρμόσει τόπος, περὶ οὗ μετὰ ταῦτα ἐροῦμεν.

Εἰρήκαμεν γὰρ πολλάκις, ὅτι τῶν προγυμνασμάτων τὰ μὲν ἐστὶ μέρη, τὰ δὲ καὶ μέρη καὶ ὅλα. ἡ τοίνυν ἀνασκευὴ καὶ κατασκευὴ τῶν ὡς μερῶν ἐμπιπτόντων ἐστὶ μόνων, καίτοι <με> οὐ λέληθεν ὡς εἰσὶ τινες, οἱ νομίζουσι δύνασθαι ταῦτα τὰ προγυμνάσματα καὶ αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν πληροῦν ὑπόθεσιν. καὶ τούτου τεκμήριον λέγουσιν εἶναι τὸν Ἵπὲρ τῶν τεσσάρων Ἀριστείδου λόγον, ὃν ἀνασκευὴν ἡγοῦνται. ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι δῆλοι εἰσι τὴν τοῦ ἀντιρρητικοῦ καλουμένου εἴδους ἀγνοοῦντες [καὶ] διαίρεσιν καὶ ἀνασκευὴν <τὴν> ἀντιρρησιν ὀνομάζοντες. ὥστε ταῦτα τῶν ὡς μερῶν παραλαμβανομένων ἂν εἴη μόνων καὶ τῶν οὐδέποτε ἐφ' ἑαυτῶν δυναμένων πληροῦν ὑπόθεσιν, εἰ καὶ δοκεῖ ἐξ ἀπάντων σχεδὸν τῶν τοῦ λόγου μερῶν συνίστασθαι. ἀλόγως δὲ οἱ διὰ πάντων μὲν ἐπεξιόντες, μὴ ἐξετάζοντες δὲ τὰς διαφοράς, μηδ' ὀρῶντες, τί μὲν ἐνταῦθα πρὸς τὸ ὅλον ἐλλείπει, τί δ' ἀντιρρήσεως ἴδιον, ἐπὶ τὸ ἀντιρρητικὸν εἶδος τὸν λόγον ἀνάγουσι.

Χρῆ δ' ἐν τούτοις τοῖς γυμνάσμασιν ἤδη ἐναγωνιω-

22 — p. 35, 4 om. P

5 cf. Ac 9sq. cf. Ac; schol. Aristid. III 437, 15sq. Dind.
22 — p. 35, 4 Sard. (inc. καὶ γὰρ ἐναγωνιωτέροις ἐν τούτοις ἢ κατὰ)

2 γυμνασίαν P ἀσκήσει ἡμᾶς τόπος P 4 γὰρ: fort. δὲ
7 με add. P 10 ἀριστείδου ante ὑπὲρ P 12 ἀρρητικοῦ O
12. 18 εἴδους διαίρεσιν ἀγνοοῦντες P 18 ἀνασκευὴν τὴν P;
κατασκευὴν O 14 ταῦτα· ἦι καὶ προσίρηται P; αὐται O
15 μόνον O 16 [λόγον del.] ὑπόθεσιν O 17 ἀλόγως δὲ P;
ὥστε O 18 ἐπεξιόντες P; ἀξιόντες O 21 ἀπάγουσι O P;
corr. Finckh coll. 56, 1 22 χρῆ (aut δεῖ) Brinkmann; χρεῖα O

τέροις ἢ [καί] κατὰ τὰς χρείας καὶ τὰς γνώμας προοιμίους χρῆσθαι· ὅσῳ γὰρ ἐπὶ τὰ μείζω προερχόμεθα ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων, τοσοῦτον καὶ πλεονος ἐπιμελείας περὶ ἕκαστον τῶν εἰρημένων <δεόμεθα>.

5

<Περὶ κοινῶς τόπου.>

Τὸν κοινὸν τόπον οὐ μὲν μετὰ τὴν ἔκφρασιν ἔταξαν, ἕτεροι δὲ πρὸ τῆς ἀνασκευῆς τε καὶ κατασκευῆς, ἄλλοι δὲ ἄλλως, οἱ δὲ ἀρίστην αὐτῷ τάξιν ἐπιτιθέντες ἐπὶ τῇ ἀνασκευῇ καὶ κατασκευῇ τοῦτον παραλαμβάνουσι. καὶ
10 δικαίως· εἰ γὰρ τὰ προγυμνάσματα διὰ τοῦτο τὴν ἀρχὴν εὖρηται, ἵνα τούτοις γυμναζόμενοι πρότερον εἴθ' οὕτως τοῖς τελείοις ἐπιχειρῶμεν λόγοις, καὶ εἰ πάντως τῶν γυμνασμάτων ἕκαστον πρὸς ἐνὸς τῶν τοῦ λόγου μερῶν μελέτην ἐπιτηδεύει φαίνεται ἔχειν, ἐχρῆν τὴν ἐν τοῖς
15 λόγοις ἀκολουθίαν καὶ τάξιν μιμησαμένους ἐπὶ τῇ ἀνασκευῇ τε καὶ κατασκευῇ τάττειν τὸν κοινὸν τόπον. εἰ γὰρ πέντε <τὰ> μέρη τοῦ λόγου, προοίμια, διηγήσεις, ἀντιθέσεις, λύσεις, ἐπίλογοι, ὧν τελευταῖον μέρος τὸ τῶν ἐπιλόγων, εἰκότως μετὰ τὸ τοῖς ἄλλοις ἐγγυμνα-

6 — 36, 14 al. P 607, 16—28

6 sq. cf. Dox. 370, 1 sq.

1 καὶ om. Sard. 4 ἕκαστου O λεγομένων Sard. δεόμεθα add. Sard. sequuntur in P (simil. Ac Sard.): δεῖ δὲ καὶ τοῦτο εἰδέναι, ὡς ἤνικα πρὸς (τὰ add. Pc) ἔνδοξα πρόσωπα ἔχομεν, οὐ δεῖ ἀκράτως (ἀκράτω Ac Sard.) τῇ τραχύτητι χρῆσθαι προοιμαζομένους, ἀλλὰ τῇ ποιότητι τῶν ὑποκειμένων προσώπων, ἀφ' ὧν τὸ ἀνασκευαζόμενον πρόεισι, μετρεῖν τὸν λόγον. ἐπεὶ τυχόν, εἰάν νεός ἢ ὁ ἀνασκευάζων, οὐκ ἔχει παρησίας πολλὴν ἄδειαν, ἀλλ' οὐδ' ἂν πρεσβύτης· ὀφείλει γὰρ καὶ οὗτος ἠθικῶς καὶ ὑφειμένως πῶς κατασκευάζειν τὸν λόγον, cf. Praef. cap. B IV v. fin. 8 ἐπὶ scripsi coll. 15; ἐν O 9 περιλαμβάνουσι O 11 ἐγγυμνασμένοι Brinkmann 12 πάντως ante 14 ἐχρῆν P 18 ἐνὸς P; ἐν O τοῦ πολιτικοῦ λόγου P 14 ἐπιτηδεῖον O 17 μερῶν O

σθῆναι διὰ τῶν προειληφόντων καὶ μάλιστα μετὰ τὸ δι-
 दाχθῆναι, πῶς δεῖ τοῖς ἀγῶσι κεχρησθαι καὶ πῶς δια-
 μάχεσθαι χρῆ πρὸς τὰς δοκούσας εἶναι ἰσχυρὰς ἀντι-
 θέσεις, ἅπερ ἦν ἐν τῇ ἀνασκευῇ τε καὶ κατασκευῇ, δεῖ
 τὸ γυμνάζον ἡμᾶς πρὸς τοὺς ἐπιλόγους προγύμνασμα ⁵
 παραλαμβάνειν, ὅπερ ἐστὶν ὁ κοινὸς τόπος. ὅπως μὲν
 γὰρ προοίμια ἐργαστέον, ἐδίδαξε καὶ ἡ χρεῖα καὶ ἡ γνώ-
 μη· ὅπως δὲ δεῖ κεχρησθαι τοῖς διηγήμασιν, ἐμάθομεν
 ἐν αὐτῷ τῷ προγυμνάσματι τῷ καλουμένῳ διηγήματι
 καὶ μέντοι <καὶ> ἐν τῇ ἀνασκευῇ τε καὶ κατασκευῇ πρὶν ¹⁰
 κατὰ μέρος ἀγωνίσασθαι τὸν ὅλον λόγον, πρὸς ὃν ἡ
 μάχη, διηγησάμενοι· πρὸς δὲ ἀντιθέσεις καὶ λύσεις ἐγύ-
 μνασεν ἡ ἀνασκευὴ τε καὶ κατασκευὴ. λείπεται τοίνυν ὁ
 ἐπίλογος, οὗ πληροῖ χρεῖαν ὁ κοινὸς τόπος.

Κοινὸς δὲ τόπος ἐστὶν αὐξήσις καὶ καταδρομὴ ὁμο- ¹⁵
 λογουμένου ἀδικήματος· <ἄλλοι δ' οὕτως ὀρίζονται· κοι-
 νὸς τόπος ἐστὶν αὐξήσις ὁμολογουμένου ἀδικήματος> ἢ
 ἀνδραγαθήματος.

Πρῶτον οὖν λεκτέον, διὰ τί κοινὸς λέγεται τόπος.
 κοινὸς μὲν οὖν, ὅτι οὐ κατὰ ὠρισμένου προσώπου ἐστίν, ²⁰
 οἷον κατὰ Τιμάρχου πόρνου ἢ κατὰ Λυκόφρονος μοιχοῦ,
 ἀλλ' ἀπλῶς κατὰ πόρνου ἢ μοιχοῦ· τόπος δέ, ὅτι τόπος
 τὰ ῥητορικὰ ἐπιχειρήματα λέγεται, ἕν' ἧ κοινὸν ἐπιχει-

15—16 = P 607, 28—29 20—22 = P 609, 5—8 22 —
 p. 37, 3 = P 608, 31—609, 4 (inc. εἴρηται δὲ κοινὸς τόπος διὰ
 ταῦτα ἢ ὅτι)

15 sq. Ac; Dox. 371, 11 sq.; Max. 32, 4 sq. 20 cf. Herm. 12, 4;
 Aphth. 32, 21 22 — 37, 3 Ac; cf. Sard. = Theo. 106, 14; cf.
 Dox. 376, 15; Max. 32, 28 sq.

15 τόπος δέ ἐστι κοινὸς P 16 ἀδικήματος P; διηγήματος O
 16 sq. addidi coll. p. 37, 4 et P 607, 30 sq. 22 ἢ P; καὶ O
 28 λέγονται P

ρημα, ἢ ὅτι ὡσπερ <ἀπὸ τόπου ἦτοι> ἀπὸ τινος κοινοῦ χωρίου ἐντεῦθεν ὀρμώμενοι καὶ τοὺς κατὰ τῶν ὠρισμένων προσώπων ῥαδίως ποιούμεθα λόγους.

Εἶπομεν δέ, ὅτι ὀριζόμενοί τινες εἰρήκασι τὸν κοινὸν
 5 τόπον αὐξήσιν ὁμολογουμένου ἀδικήματος ἢ ἀνδραγαθήματος. οἱ δὲ τοῦτο λέγοντες τοῖς νοῦν ἔχουσι τῶν τεχνογράφων ἀμαρτάνειν ἔδοξαν· οὐ γὰρ δεῖ φασίν ὁμολογουμένων ἀγαθῶν αὐξήσιν ποιεῖσθαι ἐν τῷ κοινῷ τόπῳ, ἐπεὶ λήσομεν ἐγκωμῖω, ὅπερ τοῦ πανηγυρικοῦ
 10 μέρους τὸ μέγιστον, ἐν κοινῷ τόπῳ χρώμενοι. τί γὰρ ἐστὶν ἐγκωμῖον ἢ αὐξήσις τῶν ὁμολογουμένων ἀγαθῶν; λεκτέον οὖν πρὸς τοὺς λέγοντας δεῖν ὑπὲρ τινῶν ἐν κοινῷ τόπῳ ποιεῖσθαι τοὺς λόγους· πότερον ὑπὲρ αὐτῶν ἐροῦμεν, καθ' ὧν ἤδη εἰρήκαμεν, ἢ ὑπὲρ ἐτέρων; εἰ μὲν
 15 γὰρ ὑπὲρ αὐτῶν, καθ' ὧν καὶ ἡ κατηγορία γεγένηται, οἷον κατὰ τοῦ φονέως καὶ ὑπὲρ τοῦ φονέως, οὐκέτι τὸ πρᾶγμα ὁμολογεῖται· εἰ δὲ ὑπὲρ ἐτέρων τῶν τὰ ὁμολογούμενα ἀγαθὰ διαπεπραγμένων, τῷ ἐγκωμῖω μᾶλλον ἀρμόζων ὁ τοιοῦτος λόγος φανεῖται. ὥστε οὐκ ἂν δειχθεῖη
 20 τὸ δεῖν ἐν κοινῷ τόπῳ λέγειν ὑπὲρ τινος, ἀλλὰ πάντως τὴν καταδρομὴν χρῆ γίνεσθαι <ἐν αὐτῷ> κατὰ ἀνθρώπου

4 — 14 ~ P 607, 30—608, 5 14—17 ~ P 608, 5—8 17 —
 p. 38, 2 = P 608, 8—14

1 cf. Theo. 106, 14; An. Seg. § 169 7 sq. cf. Dox. 390, 25 sq.
 12 cf. Theo. 106, 6; Herm. 12, 5 21 — p. 38, 2 cf. Sard.

1 ἀπὸ τόπου ἦτοι add. P 2 καὶ O P; om. Ac Sard.
 3 ῥαδίως post λόγους P, om. Ac 6 τὸν νοῦν ἔχοντες O
 7 φασί O 9 λύσομεν O; corr. Brinkmann, cf. 45, 12. 62, 4
 fort. ὅπερ ἐστὶ, cf. 24, 14. 36, 4 13 ὀπότερον O 19 φανεῖται
 λόγος P; λόγος φαίνεται O 19. 20 οὐκ ἂν ἐν κοινῷ τόπῳ
 λέγειν δειχθεῖη P (λέγειν δειχθεῖην Vh; δειχθεῖη λέγειν Pc);
 οὐκ ἂν δεχθεῖη τὸ δεῖν ἐκείνω τῷ τόπῳ λέγειν O 21 τὴν
 om. P ἐν αὐτῷ add. P

ὁμολογουμένως ἡδίκηκός τε καὶ ἐξεληλεγμένος, ὥστε καὶ ὡς ἐν δευτερολογία τοὺς λόγους ποιησόμεθα.

Ἄλλοι <δ'> ὠρίσαντο οὕτως· κοινὸς τόπος ἐστὶν αὐξήσεις καὶ καταδρομὴ ὁμολογουμένου <κακοῦ> πράγματος. οὗτοι δὲ ὑπὸ τὸν κοινὸν τόπον ἄγρουσι πάντα τὰ διαβολῆς ἄξια, ἀγνοοῦντες ὅτι ἐστὶ τινὰ πράγματα, ἃ οὐχ ὑπὸ κοινὸν τόπον ἀλλ' ὑπὸ ψόγον ἀχθείη γε δικαιότερον. ταῦτα δὲ ἐστὶν, ἐφ' οἷς γινομένοις οὐ μίᾳ τιμωρίᾳ παρὰ τῶν νόμων ὠρίζεται· οἷον κατὰ οἰνόφλυγος ἢ κατὰ τοῦ ὄλωσ πράττοντός τι πρᾶγμα φαῦλον καὶ μέμψεως ἄξιον οὐ μόντοι γε παρὰ νόμον τινὰ τὸν καὶ τιμωρίαν ἐπιβάλλοντα τῷ πράττοντι ἀπηγορευμένως οὐκ ἂν τις κοινῶ τόπῳ χρῆτο μᾶλλον ἢ ψόγῳ, ἀλλὰ τυχὸν κατὰ μοιχοῦ καὶ κατὰ ἱεροσύλου καὶ κατὰ ἄλλων, καθ' ὧν καὶ τὰ ἐπιτίμια παρὰ τῶν νόμων τέτακται. διαφέρει γὰρ ὁ κοινὸς τόπος τοῦ ψόγου τούτῳ μάλιστα, <καθ'> ὃ ἐν μὲν τῷ κοινῷ τόπῳ δικασταὶ εἰσιν οἱ ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ ἡμαρτηκός παρακαλούμενοι, ἐν δὲ τῷ ψόγῳ ἀκροαταὶ πρὸς μῖσος κινοῦνται αὐτοῦ, καθ' οὗ ἡ διαβολὴ γίνεται. ἔτι δὲ <καὶ> κατ' ἐκεῖνο διαφέρει, ὅτι ἐν μὲν τῷ κοινῷ τόπῳ ἀόριστόν ἐστι τὸ πρόσωπον, ἐν δὲ τῷ ψόγῳ ὠρισμένον, ὅταν πρόσωπον διαβολήν, ἀλλὰ μὴ [μόνον] πράγματος ποιώμεθα.

Διαιροῦντες δὲ τὸν κοινὸν τόπον εἰρήκασιν οὕτω·

3—19 ~ P 608, 14—28 19—22 = P 608, 28—31 23 —
p. 39, 17 ~ P 609, 8—20

2 cf. Aphth. 32, 24 15 cf. Aphth. 40, 8 15—22 cf. Ac
19 cf. Theo. 106, 22 23 cf. Theo. 106, 10 sq.; Max. 33, 1 sq.

3 δὲ καὶ οὕτως ὠρίσαντο P 4 κακοῦ add. P 6 <κακὰ>
πράγματα? 7 [τ del.] ἀχθείη O 8 exsp. aut οὐ [μία] aut
οὐδεμία; at cf. E. Bruhn *Rhein. Mus.* 49, 168 sq. 8. 9 τὸν νό-
μον O 11 παρὰ Brinkmann; κατὰ O 16 καθ' add. P Ac
19 αὐτῷ O 19. 20 ἔτι δὲ καὶ κατὰ τοῦτο P 22 μόνον om. P

τῶν κοινῶν τόπων, φαμέν, οἱ μὲν εἰσιν ἀπλοῖ, οἱ δὲ διπλοῖ· ἀπλοῖ μὲν οἶον κατὰ ἱεροσύλου ἢ κατὰ προδότου· διπλοῖ <δ> οἶον κατὰ ἱερέως ἱεροσύλου ἢ κατὰ στρατηγοῦ προδότου· ἁμαρτάνουσι δὲ καὶ οὗτοι τῆ τοῦ
 5 στρατηγοῦ ἢ ἱερέως προσθήκη οἰόμενοι διπλοῦς ἀποτελεῖν τοὺς κοινούς τόπους, οἶον εἰ λέγοι τις κατὰ μοιχοῦ φονέως — ἐνδέχεται γάρ — ἢ κατὰ κλέπτον φονέως ἢ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον, ἐν ᾧ δύο εἰσιν ἀδικήματα, ὧν καὶ ἑκάτερον ἰδίαν κρίσιν ἐπιδέχεται. κατὰ στρατηγοῦ δὲ
 10 προδότου ἢ κατὰ ἱερέως ἱεροσύλου οὐκ ἂν καλοῖτο διπλοῦς τόπος· ἢ γὰρ τοῦ ἱερέως καὶ ἢ τοῦ στρατηγοῦ προσθήκη χορηγίαν μὲν ἂν παρέχοι τῆ καταδρομῆ πλείονα — ἄλλως γὰρ κατὰ ἀπλῶς προδότου καὶ ἄλλως κατὰ
 στρατηγοῦ προδότου τὸν λόγον εὐπορήσομεν —, διπλοῦς
 15 δὲ οὐκ ἂν ἀποτελοῖμεν τόπους, ἐπεὶ περιαιρεθέντος τοῦ τῆς προδοσίας ὀνόματος κατὰ στρατηγοῦ ἢ κατὰ ἱερέως μόνου τί ἂν τις καὶ λέγοι;

Ἐπειδὴ δὲ εἴρηται, ὅτι ἐπιλόγου πληροῖ χρεῖαν <ὁ κοινὸς τόπος> καὶ ὅτι ὡς ἐν δευτερολογία τοῦτου
 20 ἐργαστέον, ζητητέον, εἰ ἐν τῷ κοινῷ τόπῳ καὶ προοιμισσόμεθα ἢ εὐθύς ἤξομεν [καὶ] ἐπὶ τὴν ἄλλην διαίρεσιν. φαμέν <οὖν>, ὅτι δεῖ καὶ προοιμιακαῖς ἐννοαῖς κεχρησθαι, εἰ καὶ τινες εὐθύς ἦλθον ἐπὶ τὰ πράγματα· εὐρί-

18—21 = P 609, 20—24 22 — p. 40, 1 al. P 609, 24—25

14 cf. Theo. 109, 11 18 sq. cf. Theo. 106, 26 sq.; Aphth. 32, 24 22 cf. Theo. 107, 15

1 fort. φασίν 12 παρέχει O 13 post alt. κατὰ repetit O: ἀπλῶς προδότου καὶ ἄλλως κατὰ ἀπλῶς 14 fort. [τῶν] λόγων, cf. Theo. 109, 12 15 ἀποτελείμεν O 18 ἐπεὶ δὲ P p. 36, 14. 38, 2 18. 19 ὅτι ἐπιλόγου χρεῖαν πληροῖ ὁ κοινὸς τόπος P 20. 21 προοίμιον ἐργασσόμεθα P 21 καὶ om. P ἤξομεν post διαίρεσιν P 22 οὖν add. P; cf. 41, 3

σκομεν γὰρ τοὺς τε ἄλλους ρήτορας καὶ αὐτὸν τὸν
 Δημοσθένην πολλάκις μετὰ τὸ τὴν πᾶσαν ἐργάσασθαι
 ὑπόθεσιν ἐν αὐτῷ τῷ μέλλειν ἄπτεσθαι τῶν ἐπιλόγων
 οἶον προοιμίῳ τισὶ κερημένον, δι' ὧν προσέχειαν
 ἐργάζεται. καὶ ἔστιν ὅλως καὶ ἡ τῶν προοιμιῶν καὶ ἡ ⁵
 τῶν ἐπιλόγων χρῆσις παρ' αὐτῷ <ἀ>διάφορος· ταῖς τε
 γὰρ προοιμιακαῖς ἐννοίαις καὶ ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν μέσοις
 κέρηται τοῖς λόγοις καὶ δὴ καὶ πρὸς τῷ τέλει, καὶ [πρὸς]
 αὐτοῖς ἤδη τοῖς ἐπιλόγοις ἐν τε τοῖς μέσοις καὶ ἐν <τῷ>
 τέλει. οὐδὲν ἂν <οὖν> κωλύει καὶ <ἐν κοινῷ τόπῳ> ¹⁰
 προοιμιάζεσθαι. εἰ δέ, ὅτι [καὶ] δευτερολογία ἐστὶ, καὶ
 διὰ τοῦτο παραιτοῦνται τὰ προοίμια, τεχνικῶ μὲν
 κέρηται λόγῳ· πάντα γάρ, ὅσα διὰ προοιμιῶν δεῖ
 ἐργάζεσθαι, ὁ πρότερος ἔσχε λόγος· ὅμως <δὲ> καὶ οὕτως
 <χρὴ τινὰς εἶναι προοιμιακὰς ἐννοίας, ὡς ἂν μὴ καὶ οὕτως> ¹⁵
 ἀκέφαλος φαίνεται ὁ λόγος· δέδεικται γάρ, ὅτι κεφαλῆς
 τάξιν ἐπέχει τὰ προοίμια, καὶ φαίνεται καὶ ὁ Δημο-
 σθένης ἐν ταῖς δευτερολογίαις αὐτοῖς χρησάμενος, οἶον
 ἐν τῷ Κατὰ Ἀνδροτίωνος καὶ ἐν τῷ Κατὰ Τιμοκράτους,
 καὶ μέντοι καὶ ἐν τῷ Πρὸς Λεπτίνην, εἰ καὶ βραχύ, ²⁰

1 — p. 47, 3 = P 609, 25—614, 19

5 sq. cf. An. Seg. § 211, 236; Syrian. II 111, 13 R. 16 sq. cf. Plat. Phaedr. 264 C; An. Seg. § 26; P VII 697, 13 W.

5 ὅλως add. ante ἐργάζεται P ὅλως καὶ om. P 5. 6 ἡ τῶν om. Pa Vh, ἡ om. Pc 6 ἀδιάφορος P; διάφορος O καὶ (pro ταῖς τε) P 7 ἀρχῇ P; ἀρχαῖς O 8 τοῖς λόγοις om. P 8. 9 τέλει· καὶ μὴν καὶ τοῖς ἐπιλόγοις ἐν P 9 μέσοις πολλάκις P τῷ add. P 10 οὐδὲν ἂν οὖν κωλύει καὶ ἐν κοινῷ τόπῳ P; οὐδ' ἕτερον ἂν κωλύει καὶ O 11 pr. καὶ om. P alt. καὶ om. P 12 τεχνικῶ P; τεχνικῶς O 13 δεῖ P; δύναται O; δυνατὰ? Brinkmann δεῖ ante διὰ P 14 πρῶ^{το} Vh; πρότερον O Pac λόγος P; λόγον O 14. 15. 16 ὅμως δὲ — μὴ ἀκέφαλος καὶ οὕτω φαίνοιτο ὁ λόγος P 16 δέδεικται: non ab ipso Nicolao, cf. An. Seg. § 26; δεδείξεται Brinkmann

ὁμως γοῦν οἶον προοίμιον ἔταξε. τούτου δὲ δειχθέντος
 ζητητέον, εἰ ἐνὶ χρησόμεθα προοιμίῳ ἐν τῷ κοινῷ τόπῳ
 ἢ καὶ πλείοσιν. φαμέν οὖν, ὅτι ἔξεστι <καὶ ἐνὶ> καὶ
 πλείοσιν· εἰ γὰρ μελέτης ἔνεκεν παραλαμβάνεται, οὐδὲν
 5 κωλύει ἐνὶ καὶ πλείοσιν ἐγγυμνάζεσθαι. οὐχ ὥρισται
 δὲ ἢ τῶν προοιμίων ποσότης, ἀλλ' ἢ χρεῖα τὸ πλεόν ἢ
 [τὸ] ἔλαττον ὀριεῖ τῷ ῥήτορι· ἀντίκα γοῦν καὶ μέχρι πέντε
 προῆλθόν τινας προοιμίων, καὶ οὐδὲν ὁ λόγος ἐβλάβη.
 ὥστε, <ὅπερ> εἶπον, καὶ πλείοσι προοιμιακαῖς ἐννοίαις
 10 [καὶ] ἐν τῷ κοινῷ τόπῳ χρησόμεθα. εἰ δὲ ἀρετὴ προοιμίου
 τὸ ἴδιον αὐτὸ τῆς ὑποθέσεως εἶναι καὶ μὴ πάσαις τὸ
 αὐτὸ ἀρμόζειν ὑποθέσεσιν, <ἐν> τῷ κοινῷ τόπῳ — οὐχ
 ὠρισμένον δὴ τοῦ προσώπου, καθ' οὗ ποιοῦμεθα τοὺς
 λόγους — πῶς ἂν ἰδιαίοντα εὐρεθείη προοίμια; λέγομεν
 15 τοίνυν, ὅτι δεῖ ἐν τῷ κοινῷ τόπῳ ἀντὶ ὠρισμένου προσ-
 ὄπου τῆ τοῦ πράγματος ποιότητι προσαρμόζειν τὰ προ-
 οίμια, οἶον ἵνα ἀρμόξη κατὰ παντὸς μὲν, εἰ τύχοι, μοι-
 χοῦ, μηκέτι δὲ τὰ αὐτὰ <καὶ> κατὰ [τοῦ] προδότου, ἢ
 κατὰ προδότου μὲν, μηκέτι δὲ κατὰ ἱεροσύλου καὶ ὅλως
 20 ἵνα μόνοις τοῖς ὑποκειμένοις πράγμασιν ἐπιτήδεια φα-
 νοιτο· καὶ οὕτως ἢ ἰδιότης αὐτοῖς γενήσεται. πᾶν δὲ
 προοίμιον, ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, ἐκ τεσσάρων λαμβά-
 νεται τούτων· ἢ ἀπὸ τοῦ πράγματος ἢ ἀπὸ τοῦ ἀντι-

4 sq. cf. Herm. 12, 14 sq.; Sard.; Anon. VII 68, 13 W. 4 cf. Aphth. 32, 26 10 cf. Theo. 105, 28 14 — p. 42, 2 cf. Ac; cf. Sard. 21 sq. An. Seg. § 7; cf. Ruf. I 2 p. 400, 4 sq. Sp.-H.; Anon. VII 54, 16 W.

3 καὶ ἐνὶ ἔξεστι P 4 παραλαμβάνηται O 5 ἄλλως τε καὶ ἐν ταῖς τελείαις ὑποθέσεσιν ante οὐχ add. (om. δὲ) P; fort. δὲ <οὐδ' ἐν ταῖς τελείαις ὑποθέσεσιν> ἢ 6 πλείον P 7 τὸ om. P γοῦν P; οὖν O 9 ὅπερ add. P 10 καὶ om. P εἰ Brinkmann coll. 35, 16; ἢ O P τοῦ προοιμίον ἀρετὴ P 12 ἐν add. P 13 δὴ scripsi; δὲ O Pa Vh (verba desunt in Pc) 17 ἀρμόξη P; ἀρμόξει O; ἀρμόττη Ac 18 καὶ add. P τοῦ om. P

δικου ἢ ἀπὸ τῶν δικαστῶν ἢ ἀφ' ἑαυτοῦ· καὶ τοῦτο ἐν παντὶ λόγῳ παρατηρητέον.

Διαιρεῖται δὲ ὁ κοινὸς τόπος παρ' ἄλλοις ἄλλως· οἱ μὲν γὰρ τὸ πρᾶγμα, ὃ κρίνουσι, πρῶτον τάττουσιν, οἱ δὲ τὰ προβεβιωμένα ἐξετάζουσιν, ἅπερ καὶ πρὸ τοῦ πράγματος καλοῦσιν, ἄλλοι δὲ εὐθύς ἐπὶ τὰ συγκριτικὰ ἔρχονται. Ἐπειδὴ δὲ οἱ καλῶς διαιροῦντες οὐκ ἐδοκίμασαν οὐδεμίαν τούτων τῶν τάξεων· οὔτε γὰρ τὰ πρὸ τοῦ πράγματος ἔφασαν δεῖν πρῶτον τάττειν — ἄτοπον γὰρ πρὸ τοῦ παρόντος βίου τὸν παρελθόντα ἀνασκέπτεσθαι 10 — οὔτε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα πρῶτον — οὐ γὰρ νῦν τοῦ διδάσκειν, ἀλλὰ τοῦ παροξύνειν χρεῖα, οὐ γὰρ διηγείσθαι μέλλομεν αὐτὰ ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ δηλονότι μεμαθηκόσιν — ἀλλ' οὐδὲ συγκρίσεις ἐπάξομεν μὴ πρότερον τὸ παρὸν αὐξήσαντες· διὰ τοῦτο οὖν ἔταξαν μετὰ τὰ προ- 15 οίμια πρῶτην <τὴν> τοῦ ἐναντίου σύστασιν, ἣν καὶ ἔπαινον τινες τοῦ ἡδικομένου καλοῦσι πράγματος. ἔστι δὲ τὸ κεφάλαιον τοῦτο τοιοῦτον· οἶον εἰ κατὰ μοιχοῦ λέγομεν, ἐπαινέσομεν τὴν σωφροσύνην, εἰ κατὰ τυράννου, τὴν δημοκρατίαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καλά, εἰ κατὰ προδότου, 20 τὴν περὶ τὴν πόλιν εὐνοίαν, καὶ ὅλως οὕτως ἐπὶ πάντων τὰ ἐναντία ζητήσομεν. καὶ μετὰ τὸ ἐργάσασθαι δεόντως ἐπάξομεν τὸ πρᾶγμα, οὐχ ὡς διηγούμενοι, ἀλλ' ὡς δεινοποιοῦντες καὶ ἐν τῶν χαλεπωτάτων ἀποδει-

3 — p. 45, 22 Ac brevius 16 cf. Herm. 12, 6; 13, 2; Aphth. 32, 2 16. 17 cf. Theo. 107, 21 23 cf. Theo. 107, 16; Herm. 13, 10

2 ἄπαντι P 5 προβεβιωμένα P; προβεβαιώμενα O 7 δὲ om. Pa Vh 8 οὐδὲ O P 9 δεῖν προτάττειν Pa Vh πρῶτα?

Brinkmann 13 προτέρῳ Vh, (ut vid.) Pa; πρῶ' O; πρότερον Pc 14 πρότερον Pc; πρῶτον O Pa Vh 16 τὴν add. Ac, post ἐναντίου P 18. 19 λέγομεν Pa Vh Ac; γέγονεν O; λέγοιμεν Pc, cf. 43, 10 al. 20 δημοκρατίαν O 21 οὕτως P; ὄντως O 22 exsp. ἐργάσασθαι <ταῦτα> 24 ἐν τῶν χαλεπωτάτων P; ἐν τῷ χαλεπωτάτῳ O

κνύντες, καὶ εὐθύς ἐπισυνάψομεν αὐτῶ τὴν καλουμένην
περιοχὴν, ἐν ἧ δειξομεν, πόσα τῶ νῦν τούτῳ συναδι-
κεῖται πράγματι, οἷον ὅτι νόμοι καταλύονται, δικα-
στήρια, βουλευτήρια, πάντα ἀπλῶς τὰ τῆς πόλεως καλὰ,
5 καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν τῇ εἰς ἄτοπον ἀπαγωγῇ χρησόμεθα,
<ἐξ> ἐνὸς τούτου τὰ ἔσχατα συμβάλειν λέγοντες. καὶ
οὕτω χάραν ἔχει τὰ συγκριτικά, ἐν οἷς πρὸ τῶν ἄλλων
φροντιοῦμεν, ὥστε ὁμοιογενέσι κεχρησθῆαι πράγμασιν.
ὁμοιογενῆ δὲ λέγεται τὰ ἐν ταῖς αὐταῖς αἰτίαις γινόμενα·
10 οἷον εἰ κατὰ τυμβωρύχου λέγοιμεν, τὴν σύγκρισιν ἐργα-
σόμεθα πρὸς κλέπτas, πρὸς ἱεροσύλους, πρὸς πάντας
τοὺς κέρδους ἕνεκα τὰ τοιαῦτα τολμῶντας. γενήσονται
δὲ αἱ συγκρίσεις ἀπὸ τοῦ μείζονος, ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος,
ἀπὸ τοῦ ἴσου· τῶ μὲν γὰρ μείζονι ἴσον αὐτὸ ἀποδείξο-
15 μεν, τοῦ δὲ ἴσου μείζον, ἐπὶ μέντοι τοῦ ἀπὸ τοῦ ἐλάτ-
τονος ἐπιτιμήσει χρησόμεθα, λέγοντες ἄτοπον εἶναι ἐπὶ
μὲν δραχμῇ εὐθύνεσθαι τινα, ἐπὶ δὲ ἱεροσυλίᾳ τοῦτον
μένειν ἀτιμώρητον. <ἰστέον δὲ ὡς> οὔτε κατὰ τοὺς τρεῖς
τόπους πάντως ἐμπεσοῦνται αἱ συγκρίσεις οὔτε κατὰ
20 ὠρισμένην τάξιν, ἀλλὰ καὶ ποῖα δεῖ πρῶτα ἢ δεύτερα
ἢ τρίτα ἐξετάσαι, ἢ ποῖα <ὄλως> ἐμπεσεῖται ἢ ποῖα ἐκλεί-
ψει, ὁ διαιρῶν εἴσεται. ἐργασάμενοι δὲ τὰ συγκριτικά
εὐθύς καὶ τοῖς καλουμένοις πρὸ τοῦ πράγματος χρησό-
μεθα. ποιησόμεθα δὲ <καὶ> ἐν τούτοις φροντίδα τοῦ

2 cf. Theo. 107, 31 9sq. Dox. 389, 10 sq. 12 Theo. 108, 3;
Herm. 13, 14; An. Seg. § 174 12 sq. Syrian. II 70, 12 R.;
Dox. 387, 1 sq.; Max. 35, 6 sq. 15 cf. Herm. 13, 20 sq. 23 cf.
Theo. 108, 17

2 ἐν ἧ Ac; ἐν οἷς O; καὶ P τῶ O P; τα Ac 3 πράγ-
ματι P; τὰ πράγματα O, (τὰ om.) Ac 5 εἰπεῖν τῇ om. P
6 ἐξ add. P 14 τῶ — μείζονι ἴσον O Pac; τὸ — μείζον
ἴσον Vh αὐτῶ O 17 δραχμῆι P Ac; δραχμῆς O 18 ἰστέον
δὲ ὡς add. P 21 ὄλως add. P 24 καὶ add. P

ὁμοιογενῆ ταῦτα εἶναι. στοχαζόμενοι γὰρ τῶν προγεγενημένων καὶ λέγοντες μετὰ πολλὰ ἕτερα καὶ τὰ νῦν ταῦτα τὸν κρινόμενον διαπεπραχθῆαι ὀφείλομεν τὸ πιθανὸν προσάγειν τοῖς λόγοις ἐκ τοῦ ὅμοια τοῖς νῦν κρινομένοις ἐπιζητεῖν πράγματα· οἷον τυχόν ὡς ἐπὶ τυμβωρυχία κρινομένου τινὸς λέγομεν, ὅτι ὡς εἰκὸς πολλὰς πρότερον κλοπὰς ἐργασάμενος τὸ τελευταῖον <καὶ> ἐπὶ ταύτην <ἦλθε> τὴν ἀφορμὴν τοῦ κέρδους. καὶ ἔστι τοῦτο <τὸ> κεφάλαιον <τὸ> πρὸ τοῦ πράγματος εἰκὸς τοῖς ὀνομαζομένοις παρακατηγορήμασιν ἐν [ταύταις] ταῖς 10 τελείαις ὑποθέσειν, ἃ ἐκεῖ παραλαμβάνομεν οὐχ ὡς πρωτοτύπως κρινούτες, ἀλλὰ ὡς διὰ τούτων τὰ ἐν τῷ νῦν κρινόμενα πιστούμενοι· οἷον ὁ Δημοσθένης, βουλόμενος δεῖξαι τὸν Μειδίαν ἐκ προαιρέσεως ὑβρικότα κατὰ τὸν καιρὸν τῆς χορηγίας, ἐμνημόνευσε καὶ παλαιῶν ἀν- 15 τοῦ ἀδικημάτων καὶ πρὸς ἄλλους ὑβρεῶν, ἵνα ἐξ ἐκείνων καὶ τοῖς νῦν τινα ἰσχὺν παράσχη. οὕτως οὖν ἐν τῷ κοινῷ τόπῳ τὸν κρινόμενον διαβαλόντες ἐκ τε τῶν νῦν καὶ τῶν πάλαι πεπραγμένων ἤξομεν ἐπὶ τὰ τελικὰ καλούμενα κεφάλαια, ἃ διὰ τί μὲν εἴρηται οὕτως, κατὰ καιρὸν μαθη- 20 σόμεθα· ἔστι δὲ ταῦτα τὸ συμφέρον, τὸ δίκαιον, τὸ νόμιμον, τὸ δυνατόν, τὸ ἔνδοξον, τὸ ἀναγκαῖον, τὸ ῥάδιον, ὧν τοῖς ἐμπίπτουσι χρῆσόμεθα· οὐ γὰρ πᾶσα ἀνάγκη

1 cf. Herm. 12, 8; Aphth. 33, 2; Sard. 394, 27 sq.

5 sq. cf. Dox.

20 sq. cf. Dox. 399, 16

1 γὰρ P; δὲ O τῶν προγεγενημένων P; τὰ προγεγενημένα O Sard. 6 ὡς εἰκὸς P Sard.; εἰκὸς ὡς O 7 καὶ add. P Ac 8 ἦλθε add. P Sard. 9 τοῦτο τὸ κεφάλαιον τὸ τοῦ πράγματος Ac; τοῦτο κεφάλαιον πρὸ τοῦ πράγματος λεγόμενον P 10 ταύταις om. P Ac 18 βουλόμενος post 14 Μειδίαν P 15 χορηγίας O αὐτοῦ P; αὐτῶ O Dem. 21, 129 sq. 17 ἰσχὺν τινα P 18 διαβάλλοντες O P 19 πεπραγμένων P; πραγμάτων O καλούμενα P; κινούμενα O

διὰ πάντων λέναι, πλεονάσει δὲ ὁμοῦς τὸ συμφέρον. καὶ οὕτω μετὰ τὴν τῶν κεφαλαίων ἐργασίαν τὴν μόνην αὐτῶ λοιπὴν ἀφορμὴν πρὸς σωτηρίαν ἀναιρήσομεν. ἔστι δὲ αὕτη ἢ τοῦ ἔλεου ἐκβολὴ ὀνομαζομένη, ἣ περ εἰώθασιν
 5 οἱ κατηγορούμενοι χρῆσθαι μετὰ <τὸ> μηδεμίαν ἐλπίδα ἔχειν τοῦ φυγεῖν δύνασθαι. καὶ θέντες αὐτὴν καὶ πλατύναντες, ὡς ἐνδέχεται, λύσομεν [δὲ] πάλιν δι' αὐτῶν <τε> τῶν τελικῶν κεφαλαίων, οἷς ἂν δυνώμεθα χρώμενοι, καὶ διὰ τῆς καλουμένης ὑποτυπώσεως. ἔστι δὲ ἡ ὑποτύπωσις
 10 κεφάλαιον ὑπ' ὄψιν ἄγον τὰ γεγενημένα καὶ δι' ἐκφράσεως θεατὰς τῶν ἀτόπων ἐργαζόμενον ἡμᾶς. σκοπεῖν δὲ ἐπὶ τούτου δεῖ τοῦ κεφαλαίου, ὅπως μὴ λάθωμεν ἐκφράζοντες αἰσχρὰ πράγματα, ὃ συμβαίνει, ὅταν κατὰ μοιχοῦ τινος ἢ παιδοφθόρου ποιώμεθα τοὺς λόγους· ἐπὶ γὰρ
 15 τῶν τοιούτων φεύγειν δεῖ τὴν διατύπωσιν· ἐκφράζοντες γὰρ πλεόν ἡμᾶς αὐτοὺς ἢ ἐκεῖνον διαβαλοῦμεν. ἀλλ' εἰ δεῖ χρῆσθαι ἐπὶ τοιούτων πραγμάτων ὑποτυπώσει, παραστήσομεν αὐτοῦ διὰ ταύτης <τὴν> προπέτειαν, θρασύντινα ἄνθρωπον καὶ καταφρονοῦντα τῶν νόμων ἐκφρά-
 20 ζοντες καὶ διὰ τοῦτο λέγοντες αὐτὸν μηδὲ αὐτὰς ὀκνησαι τὰς οὕτως ἀτόπους τῶν πράξεων. καὶ ταῦτα μὲν τὰ κεφάλαια, οἷς ὁ κοινὸς τόπος διαιρεῖται.

Τῶν δὲ προγυμνασμάτων τῶν μὲν ὄντων μερῶν, τῶν

4 sq. cf. Herm. 14, 5; Aphth. 33, 3 9 sq. cf. Theo. 109, 1; An. Seg. § 233

2. 3 μόνην λοιπὴν αὐτῶι πρὸς σωτηρίαν ἀφορμὴν P 5 χρῆσθαι P; χρῆσασθαι O τὸ add. P 6 πλατύναντες P Ac; πλατύνοντες O 7 δὲ om. P Ac πάλιν post 8 κεφαλαίων P 7 τε add. P 9 ἢ om. P 10 ὑπ' Ac; εἰς O P ἄγον P; ἄγουσα O τὰ γεγενημένα O Ac; τὸ γεγενημένον P 14. 15 γὰρ τούτων δεῖ φυγεῖν P 15 διατύπωσιν: cf. Theo. 18 τὴν add. P 19 καταφρονοῦντα P; καταφρονοῦν O 20 αὐτὸν P; αὐτῶ O

δὲ μερῶν καὶ ὅλων ὁ κοινὸς τόπος ἐστὶ ποτὲ μὲν τῶν ὡς μερῶν παραλαμβανομένων, ποτὲ δὲ καὶ τῶν ὡς ὅλων. ἔστι γὰρ ὅπου καὶ ὅλην ὑπόθεσιν ἀρκέσει πληρῶσαι, ὡς εὐρίσκομεν ἐν ταῖς δευτερολογίαις, ἐν αἷς ἀκριβῶς τῶν προτέρων κατηγορησάντων καὶ ταῖς ἀποδείξεισι χρη- 5
 σαμένων οἱ δεύτεροι κοινοῖς τόποις κέχρηται, καταδρομὴν τῶν ἡμαρτηκῶτων ποιούμενοι καὶ παρακαλοῦν-
 τες ἐπὶ τὴν ψῆφον τοὺς δικάζοντας. καὶ τούτου τεκμη-
 ριον ὁ λόγος ὁ Κατὰ Ἀριστοτελείτου, ἄντικρυς ὢν ἐπί-
 λογος· οὐδαμοῦ γὰρ ἰσχυραὶ ἀντιθέσεις οὐδὲ ἀγῶνος 10
 μεσταὶ ἀποδείξεις, ἀλλὰ καταδρομὴ πανταχοῦ.

Ἴδιον δὲ ἐπιλόγων τὸ δεινώσεις παραλαμβάνειν καὶ σχετλιασμοὺς καὶ παθητικὴν ὅλως ἐργάζεσθαι τὴν φρά-
 σιν καὶ αὐτῇ δὲ τῇ ὑποκρίσει κερῆσθαι περιπαθεστέρα, ἅπερ δεῖ πάντα ἐν τῷ κοινῷ τόπῳ φυλάττειν· ἔστι γὰρ, 15
 ὅπερ ἔφη, ἐπίλογος, εἰ καὶ μὴ πάντα ἔχει, ὅσα ὁ ἐπί-
 λογος, ἀλλὰ κατὰ τινα διαφέρει. <τίνα δὲ ἐστὶ τὰ τοῦ
 ἐπιλόγου ἴδια καὶ κατὰ τί τοῦ κοινοῦ τόπου διαφέρει,>
 ἐν ἐτέρῳ καιρῷ μαθησόμεθα.

Ὅτι δὲ τριῶν ὡς ἐν κεφαλαίῳ τῆς ῥητορικῆς ὄντων 20
 μερῶν τὴν περὶ τὸ δικανικὸν ὁ κοινὸς τόπος ἐπαγγέ-
 λεται μελέτην, δῆλον ἅπασιν τοῖς <μὴ> προσδεχομένοις
 ἐν κοινῷ τόπῳ τοὺς ὑπὲρ ἀριστέων ἢ τυραννοκτόνων ἢ

1 sq. cf. Ac 12 sq. An. Seg. § 243; P VII 347, 10 W. = IV 428, 14 W.; cf. Ac

45, 23. 46, 1 ὄντων μερῶν ^β καὶ ὅλων, τῶν δὲ ^α μερῶν O καὶ
 etiam post δὲ Vh, (supr.) Pa 2 καὶ om. P 11 μεσταὶ P;
 μεστάς O 18 ἐργάζεσθαι P Ac; ἐργάσασθαι O: 15 πάντ' O; πάντα
 Pc; πάντων Pa Vh; πάντως Walz γὰρ O Pa Vh; δὲ Pc 16. 17 οἱ
 ἐπίλογοι P 17. 18 add. P (ἐστὶν post ἐπιλόγου Pc) 19 καιρῷ
 P; κοινῷ O 20 fort. ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἶπειν, cf. 41, 22 20. 21 με-
 ρῶν ὄντων τῆς ῥητορικῆς P 22 μὴ add. P

τῶν ὅλως ἀγαθόν τι πεποιηκότων λόγους· ἐπεὶ κατὰ γε ἐκείνους γένοιτο ἂν τις <ἐν> τῷ κοινῷ τόπῳ καὶ περὶ τὸ πανηγυρικὸν γυμνασία.

<Περὶ ἐγκωμίου καὶ ψόγου.>

5 Ἔστι μὲν οὐκέτι ἀπλοῦς ὁ περὶ τοῦ ἐγκωμίου λόγος, ἀλλὰ πολυσχιδῆς τε καὶ εἰς πολλὰ διαιρούμενος· καὶ γὰρ οἱ ἐπιβατήριοι καὶ οἱ προσφωνητικοὶ καὶ <οἱ> ἐπιθαλάμιοι καὶ οἱ ἐπιτάφιοι καὶ μέντοι γε καὶ οἱ εἰς θεοὺς ὕμνοι καὶ πάντες ἀπλῶς οἱ εὐφημίαν ἔχοντες λόγοι ὑπὸ
10 τοῦτο τὸ εἶδος τάττονται. δεῖ δὲ τосαῦτα περὶ αὐτοῦ εἰπεῖν νῦν, ὅσα πρὸς ἀρχομένους ἀρμόζει.

Καὶ πρῶτόν γε ἐκείνο ἐξήτηται, διὰ τί τριῶν ὄντων, ὡς <ἐν> γένει εἰπεῖν, τῶν τῆς ῥητορικῆς μερῶν ἢ εἰδῶν ἢ ὅπως τις ἐθέλοι καλεῖν, τοῦ τε συμβουλευτικοῦ <καὶ>
15 δικανικοῦ καὶ πανηγυρικοῦ, τὸ τρίτον μέρος, λέγω δὴ τοῦτο τὸ πανηγυρικόν, οὐπὲρ ἔστι τὸ ἐγκώμιον, ἐν τοῖς προγυμνάσμασι τέτακται. εἰ γὰρ ἕκαστον τῶν ἄλλων προγυμνασμάτων εὔρηται διὰ τὸ εἰς ἓν τι τῶν τελείων ὑποθέσεων ἡμᾶς γυμνάζειν, ὅτου χάριν τοῦτο τέλειον
20 ὄν ἐν τοῖς μέρεσι παρελήπται; φαιμέν οὖν πρὸς τοῦτο, ὅ τι ἤδη πρότερον εἰρήκαμεν, ὅτι τῶν προγυμνασμάτων

5 — p. 53, 19 = P 618, 10—622, 25

5 sq. cf. Ac 6 sq. cf. Theo. 109, 22; schol. Aristid. III 437 Dind.; Sop. V 14, 9 W.; Dox. 415, 14 sq. 13 cf. Menandr. III 331, 2 Sp.

2 ἐν add. P τῷ om. P 3 γυμνασία P; γυμνάσιον O
5 ἀπλοῦς οὐκέτι Pc; ἀπλῶς οὐκέτι Pa Vh 6 πολυσχιδῆς Pc Vh; πολυσχεδῆς O, (i m. 1 supr.) Pa 7 οἱ add. P 8 τοὺς θεοῦς P; cf. 49, 11 11 νῦν εἰπεῖν P 13 ἐν add. P 14 καλεῖν τῶν, συμβουλευτικοῦ O καὶ add. P 16 τὸ τοῦ πανηγυρικοῦ P 17 τέτακται P; τέταχθαι O 19 ἡμᾶς ὑποθέσεων P ὅτου χάριν; cf. Usener *Der heilige Tychon* p. 50, 2 21 ὅ τι om. P; fort. ὅπερ, cf. 31, 20. 49, 22. 53, 3 al.

τὰ μὲν ἔστι μέρη, τὰ δὲ μέρη καὶ ὅλα· μέρη μὲν, ὅσα μόνον πρὸς χρείαν ἑτέρου παραλαμβάνεται· μέρη δὲ καὶ ὅλα, ἃ ποτὲ μὲν καθ' ἑαυτὰ ὑπόθεσιν τινα ἐξεργάζεται, ποτὲ δὲ εἰς ἑτέρων ὑποθέσεων μέρη συντελεῖ. τὸ τοίνυν ἐγκώμιον τῶν [καὶ] μερῶν ἔστι καὶ ὅλων· ὡς ὅλον μὲν 5 αὐτὸ ἐργαζόμεθα, ὅταν αὐτὸ τοῦτο προθώμεθα τινα εὐφημῆσαι, ὡς μέρος δέ, ὅταν ἢ [ὡς] συμβουλευόντες ἐπαινέσωμεν τυχὸν τὸ πρᾶγμα τόδε, ἐφ' ὃ καὶ προτρέπομεν, ἢ κατηγοροῦντες συστήσωμέν <τε> τὴν οἰκείαν ποιότητα καὶ διαβάλωμεν τὴν τοῦ ἐναντίου· ὧν τοῦ μὲν 10 προτέρου παράδειγμα ὁ Πανηγυρικὸς Ἴσοκράτους λόγος, συμβουλευτικὸν μὲν ἔχων τὸ εἶδος, διὰ δὲ ἐγκωμιαστικῆς ὕλης κατασκευαζόμενος, τοῦ δὲ δευτέρου ὁ Περὶ τοῦ στεφάνου Δημοσθένους, καὶ αὐτὸς δικανικοῦ μὲν εἶδους ὧν, δι' ἐπαινοῦ δὲ τοῦ εἰς ἑαυτὸν καὶ διαβολῆς τῆς εἰς 15 τὸν Αἰσχίνην ἅπας ὑπὸ τοῦ ῥήτορος εἰργασμένος· ἐπεὶ οὖν ποτὲ <μὲν> ὡς μέρος, ποτὲ δὲ ὡς ὅλον παραλαμβάνεται, διὰ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς προγυμνάσμασι τέτακται.

Ἐγκώμιον δὲ ἔστιν εὐφημία ὠρισμένου προσώπου ἢ πράγματος <ἐπὶ> ὁμολογουμένοις ἀγαθοῖς διεξοδικῶς 20

5 — 16 cf. Ac; Dox. 411 sq. 10 sq. cf. Syrian. II 44, 21 R.; schol. Aristid. III 436 Dind.; Sop. V 10, 7 W.; Rhein. Mus. 64, 568 l. 20 19 cf. Herm. 15, 8; Menandr. III 368, 7 Sp.; Ac

1 δὲ ὅλα καὶ μέρη O 2 ὡς πρὸς P 2. 3 ὅλα δὲ καὶ μέρη O 3 μὲν καὶ καθ' P ἐξεργάζεται P; ἐξετάζεται O 4 εἰς P; ὡς O 5 pr. καὶ om. P 6 αὐτὸ τοῦτο προθώμεθα P Ac; αὐτῶ τούτω προθυμώμεθα O 7 alt. ὡς om. P 8 ἐπαινέσωμεν O P c Ac; ἐπαινέσωμεν Pa Vh 9 ἢ καὶ κατηγοροῦντες P Ac συστήσωμέν P c Ac; συστήσωμέν O Pa Vh τε add. P 10 διαβαλοῦμεν O P 11. 14 τοῦ στεφάνου δημοσθένους P; τοῦ δημοσθένους στεφάνου O; στεφάνου τοῦ δημοσθένους Ac 14 δικανικοῦ μὲν εἶδους P Ac; δικανικὸν μὲν εἶδος O 16 αἰσχυλον O 17 μὲν add. P 18 γυμνάσμασι P 20 ἐπὶ ὁμολογουμένοις P Ac; ὁμολογουμένου O

γινομένη. διεξοδικούς δὲ λόγους λέγομεν τοὺς εἰς μῆ-
κος ἀποτεταμένους καὶ διὰ πάντων τῶν πλεονεκτημάτων
ἐργασθέντας, καθ' οὓς καὶ <τὸ> ἐγκώμιον διαφέρει [δὲ]
τῶν ἐπαίνων· ἔπαινος μὲν γάρ ἐστι τὸ δι' ὀλίγων κατα-
5 σκευαζόμενον, οἷον ἡ ἐνὸς ἀγαθοῦ μνήμη, ἐγκώμιον δὲ
τὸ διὰ πασῶν τῶν ἀρετῶν καὶ διὰ πάντων τῶν τοῦ ἐπαι-
νουμένου πλεονεκτημάτων ἐργασθέν.

Τέλος δὲ ἐγκωμίου τὸ καλόν, ὥσπερ τοῦ δικανικοῦ τὸ
δίκαιον καὶ <τοῦ> συμβουλευτικοῦ τὸ συμφέρον.

10 Εἴρηται δὲ ἐγκώμιον ἀπὸ τοῦ ἐν κώμῳ τινὶ <καὶ
παιδιᾷ> πάλαι τοὺς ἀνθρώπους τοὺς τε εἰς θεοὺς
ὑμνοὺς καὶ τοὺς εἰς ἀλλήλους ἐπαίνους ἐργάζεσθαι.

Διήρηται δὲ ἕκαστον μὲν τῶν ὑπ' αὐτὸ εἰδῶν, οἷον
λέγω ἐπιθαλάμιος ἢ προσφωνητικὸς ἢ σμινθιακὸς ἢ ἄλλος
15 ὅλως ἐπὶ ἑορταῖς λεγόμενος λόγος ἢ ὕμνος θεῶν —
διήρηται δὲ ἕκαστον τῶν εἰδῶν ἰδίᾳ τινὶ διαιρέσει, ἣτις
οὐκ ἔστι τῆς κατ' εἰσαγωγὴν ἐξετάσεως. δεῖ δέ, ὡς εἰπεῖν
ἐν βραχέσιν, ἐφ' ἐκάστης ἐκείνων τῶν ὑποθέσεων τὸ
ιδιάζον πλεονάζειν κεφάλαιον, οἷον <ἐν> ἐπιθαλαμίῳ
20 τὸ ἐπὶ τῷ γάμῳ, ὃ καὶ θετικὸν καλεῖται, ἐν παναθη-
ναϊκῷ ἢ καὶ ἄλλῳ τινὶ τῶν τοιούτων τὸ περὶ τῆς ἑορ-
τῆς, καὶ ὅλως ἐν ἐκάστῳ αὐτῶν, ὅπερ ἔφη, τὸ παρέχον
τῇ ὑποθέσει τὴν πρόφασιν. τὸ δὲ νῦν ὑφ' ἡμῶν αὐτὸ

3 cf. Herm. 15, 6; Aphth. 35, 29 10 sq. cf. Theo. 109, 27;
Herm. 15, 3; Aphth. 35, 26; Ac; Dox. 414, 4 sq. 17 Ac

1 δὲ P; μὲν O 3. 4 καθ' οὓς καὶ διαφέρει τῶν ἐπαίνων τὸ
ἐγκώμιον P 9 τοῦ add. P 10 κώμῳ O Ac, ?Pa; κώμη Pc Vh;
cf. Theo. 109, 27 10. 11 καὶ παιδιᾷ add. P Ac 12 ἀλλήλους

P Ac; ἀλλήλα O 13 αὐτὸ P; αὐτοῦ O 14 λέγω P; λό' O,
cf. 12, 9 ann. ἄλλος P; ἄλλοις O 16 δὲ O; οὖν P, cf. 24, 7.
50, 13 17 τῆς κατ' ἀγωγὴν, mg. γρ' τῆς κατεισαγωγῆν, O 19 ἐν
Pc Ac; om. O Pa Vh 20 τὸ Pc; τῷ O Pa Vh 23 ὑφ' P; ἐφ' O

δὴ τοῦτο ἐγκώμιον ὀνομαζόμενον, ὃ ἐκπονοῦμεν εἰς
 ἔπαινον τυχόν ἀνδρὸς βεβιωκότος πρὸς ἀρετήν, ὡς μὲν
 ἕτεροί <τε> τῶν ἀρχαίων καὶ ὁ θειότατος Πλάτων ἐν Φαι-
 δρω διείλεν, εἰς τὰ περὶ ψυχῆν, εἰς τὰ περὶ σῶμα, εἰς τὰ
 ἐκτὸς διαιρεῖται, ὧν τὰ μὲν περὶ ψυχὴν εἰς φρόνησιν, 5
 δικαιοσύνην, σωφροσύνην, ἀνδρείαν μεριζόμενά <ἐστι>,
 τὰ δὲ περὶ σῶμα εἰς κάλλος, ἰσχύν, μέγεθος καὶ τάχος,
 τὰ δὲ ἐκτὸς διαιρεῖται εἰς γένος, φίλους, πλοῦτον καὶ
 ὅσα τοιαῦτα· ἡμεῖς δὲ οὐ ταύτη τῇ διαιρέσει, ἀλλὰ τῇ
 κρατούσῃ ἐψόμεθα. διαιρεῖται τολύνην μετὰ τὰ προοίμια 10
 — χρῆσόμεθα γὰρ καὶ ἐν τούτῳ προοιμίῳ οὐχ ὠρισμέ-
 νοις, ἀλλ' ὅσοις ἢ χρεῖα παρέχει, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον,
 καθ' ὃν ἤδη πολλάκις εἴρηται — διαιρεῖται δὲ μετὰ τὰ
 προοίμια πρώτῳ κεφαλαίῳ τῷ καλουμένῳ ἀπὸ τοῦ γένους,
 ὅπερ λαμβάνεται ἀπὸ ἔθνους, ἀπὸ πόλεως, ἀπὸ προγό- 15
 νων. ταῦτα δὲ ἢ πάντα ἐμπίπτει, ἢ τοῖς ἐμπίπτουσι
 χρῆσόμεθα· οἷον ἐὰν ἢ πόλις ἢ λαμπρὰ καὶ ἐνδοξος,
 τότε μᾶλλον ἐν τῷ περὶ αὐτῆς λόγῳ ἢ τοῦ ἔθνους δια-
 τρήσωμεν· ἐὰν δὲ μηδὲν ἔχωμεν εἰπεῖν γενναῖον περὶ
 τῆς πόλεως, τότε ἐπὶ τὸ ἔθνος καταφενξόμεθα· εἰ δ' ἄρα 20
 μηδὲ περὶ ἐτέρου λέγειν τι δυνάμεθα σπουδαῖον, τότε
 εὐθύς ἀπὸ τῶν προγόνων ἀρξόμεθα, ὅσα δὲ ἐνδέχεται
 καὶ περὶ ἐκείνων, λέγω δὴ τῶν ἀπὸ ἔθνους <ἢ πόλεως>,

2 sq. cf. Theo. 109, 29 sq.; Herm. 16, 4 sq.; Aphth. 36, 12 sq.
 10 — p. 53, 19 Ac brevius 14 sq. cf. Herm. 15, 18; Aphth. 36, 9

2. 3 ὡς μὲν ἕτεροί τε P; ὡσπερ ἕτεροι O 3 καὶ ὡς ὁ P
 Plat. Phaedr. 270 B 4 ψυχῆς OP σώματος P 5 ψυχῆν
 P; ψυχῆς O 6 ἀνδρείαν P; ἀνδρείαν O, cf. 53, 1 ἐστι add.
 P 7 καὶ ἰσχύν καὶ μέγεθος P 8 διαιρεῖται om. P 9 ταύτη
 νῦν P 11 τούτοις OP 13 εἰρήκαμεν P δὲ O; οὖν P
 15 ὅπερ λαμβάνεται P; ὃ προσλαμβάνεται O; ὃ λαμβανεται Ac
 18 λόγῳ [χρη del.] O ἢ τῷ (τὸ Pc) τοῦ P 18. 19 ἐνδιατρί-
 ψομεν Ac 19 γενναῖον εἰπεῖν P 20 καταφενξόμεθα Pac
 21 μηδὲ om. P 20. 21 ἄρα περὶ μηδετέρου Finckb 23 ἢ πόλεως add. Pac

εἰπόντες πρότερον. οἶον βουλόμεθα Σίφνιον τινα ἐπαινεῖν· ἐπειδὴ μηδὲν ἔστιν ἄξιον λόγου εἰπεῖν περὶ Σίφνου, ἀρκέσει αὐτῆς πρὸς ἔπαινον τυχὸν <εἰπεῖν> τὸ πλησίον αὐτὴν κείσθαι τῆς Ἀττικῆς καὶ μέσην τῶν Κυκλάδων νήσων. καὶ ἐκ τούτων, φυλάξαντες τῇ τέχνῃ τὴν τάξιν, ἤξομεν ἐπὶ τὰ οἰκειότερα, καὶ αὖ πάλιν τοὺς ἐνδοξοτέρους ἐπαινοῦντες τοὺς ἄλλους ἀποκρύψομεν. αἰεὶ δὲ δεῖ σπεύδειν καὶ ἐπείγεσθαι ἐπὶ τὰ ἴδια καὶ μόνῳ αὐτῷ ὑπάρχοντα, οἶον λέγω ἐκ τῶν ἀνωτάτω προγόνων εἰκὸς πολλοὺς 10 κατάργεσθαι καὶ πολλὰς οἶον σειρὰς εἶναι καὶ πλείοσιν ἀρμόζειν τὰς αὐτὰς εὐφημίας, ἐπὶ δὲ πατρὸς πλεονεκτήμασι μόνους τοὺς ἐξ αὐτοῦ γενομένους δεῖ σεμνύεσθαι· διὸ ἐπὶ ταῦτα μᾶλλον ἤξομεν. οὐ μὴν ἀμέσως οὐδὲ ὡς ἔτυχε τὴν ἐκείνων μνήμην παραδραμούμεθα, 15 ἵνα μὴ δόξωμεν κακίαν τινα συνειδότες ἀποφεύγειν τοὺς περὶ αὐτῶν λόγους, ἀλλ' εἴτε βουλόμεθα αὐτὰ ἐξετάζειν, μετὰ ἀξιώματος ἐπ' αὐτὰ χωρήσομεν, λέγοντες, ὅτι ἄτοπόν ἔστιν ἐν τοιαῦδε μνήμῃ μὴ καὶ τὰς ἐκ τῶν προγόνων αὐτοῦ σκοπεῖν ἀρετάς, εἴτε ὑπερβαίνειν ἐθέλομεν, πειρασό- 20 μεθα αἰτίαν εἰπεῖν εὐλογον, ἵνα μὴ δοκοίημεν αὐτὰς ἀποκρύπτειν ἐθέλουτί. μετὰ δὲ ταῦτα τὰ ἀπὸ τοῦ γένους εἰς τὰ ἀπὸ τῆς γενέσεως ἤξομεν, οἶον <εἴ τι κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ὠδίνος ἔξομεν λέγειν συμβεβηκὸς περὶ αὐτόν· οἶον> δὴ ἐπὶ τῆς Περικλέους λέγεται μητρὸς τῆς

1 cf. Herm. 33, 10 R. (Demosth. 13, 34); Dox. 327, 28; Max. 43, 13 24 sq. cf. Menandr. III 400, 23 Sp.

2 λόγου om. P εἰπεῖν post Σίφνον Pa Vh 3 αὐτῇ O τυχὸν O; εἰπεῖν P 4 αὐτῆν P; αὐτῆς O 5 τοιούτων P 6 ἤξομεν P Ac; ἤξει μὲν O 9 εἰκὸς m. 1 supr. O 14 μνήμην P Ac; γνώμην O 21 ἀποκρύπτειν P ἐθέλουτί P; ἐθέλοντες O 22 πρὸ pro ἀπὸ Ac ἤξομεν O εἴ — 24 οἶον add. P; εἴ τι κατὰ τὰς ὠδίνους ἢ τὴν κνοφορίαν συμβέβηκε παράδοξον λέγοντες Ac 24 λέγεται P; λέγομεν O

Ἀγαρίστῃς, ἣ δι' ἐνυπνίου προεῖπεν ὁ θεός, ὅτι λέοντα
 τέξεται, ἣ ἐπὶ τῆς Κύρου μητρὸς τὸ ἐπὶ τῇ ἀμπέλῳ τε
 καὶ τῇ ἐπικλύσει τῇ ἐκ τοῦ ὄνειρου θρυλούμενον· πολλὰ
 δ' ἡμῖν καὶ ἄλλα τοιαῦτα παραδέδοται, οἷον ἐπὶ Εὐαγό-
 ρου τοῦ Κυπρίων βασιλέως καὶ ἐπὶ ἐτέρων. εἶτα μετὰ 5
 <τὸ> ταῦτα εἰπεῖν παραληψόμεθα τὰ ἐκ τῆς ἀνατροφῆς,
 ἃν ἔχωμέν τι περὶ αὐτῆς εἰπεῖν ἐξαίρετον καὶ οἷον μὴ
 ἐτέροις γέγονεν, ὡς ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως, ὅτι μυελοῖς ἐτράφη
 ἐλάφων καὶ ὅτι ὑπὸ τοῦ Χείρωνος καὶ τὰ κατὰ μέρος <ἐπ' >
 αὐτῷ λεγόμενα. μετὰ ταῦτα, ἅπερ ἐν τῇ νέᾳ ἡλικίᾳ ἐπε- 10
 τήδευσεν, οἷον εἰ ῥητορικὴν ἥσκησεν ἢ ποιητικὴν ἢ
 ἄλλο τι τοιοῦτον. εἶτα ἐπὶ τούτοις τὰ ὑπ' αὐτοῦ πεπραγ-
 μένα. κἀνταῦθα, μᾶλλον δὲ ἐν πᾶσι τοῖς μέρεσιν, ἵνα
 μὴ ὑπίτιος ὁ λόγος γίνηται, εἰ καὶ ἀρμόζειν πως τοῖς
 πανηγυρικοῖς ἢ ὑπιτίοις δοκεῖ, ὅμως, ἵνα μὴ πάντῃ ἐκ- 15
 λύηται μόνην μνήμην ποιουμένων ἡμῶν ψιλὴν καὶ ἀνεξέρ-
 γαστον, πειρασόμεθα εἰς ἀρετὰς ἀναφέρειν τὰς πράξεις
 καὶ ἐπάγειν κατὰ μέρος τὰς συγκρίσεις· οὕτω γὰρ ἢ τε
 ὑπιτίοις διαλύεται καὶ ἐναγώνιος ὁ λόγος κατασκευάζεται.
 καὶ εἴ ποῦ τι ἐλάττωμα ἔχοι, καὶ τοῦτο πειρασόμεθα 20
 περιστέλλειν εὐφημοτέροις λόγοις, τὴν δειλίαν εὐλάβειαν

2 sq. cf. Menandr. III 371, 9 Sp. 6 cf. Herm. 16, 1; Aphth. 36, 11 8sq. cf. Herm. 16, 1; Menandr. III 371, 24 Sp. 10 cf. Herm. 16, 8 17 sq. cf. Theo. 110, 7 sq.; Menandr. III 373, 5 Sp. 18 cf. Herm. 17, 2; Aphth. 36, 17; Menandr. III 372, 21 Sp. 20 cf. Theo. 111, 21; Max. 43, 19 sq.

1 ἀγαρίστῃς Pc; ἀγοράστῃς O; ἀγαρόστῃς Pa, ?Vh; cf. Herod. 6, 126—131 2 κόρου O 3 ἐπικλύσει P; ἐπικλήσει O τῇ ἐκ om. P θρυλούμενον OPc Vh 4 οἷα P cf. Isocr. 9, 21 6 τὸ add. P τὰ Ac; τὸ OP 7 αὐτῆς ἐξ. λέγειν καὶ P 8 ὥσπερ ἐπὶ (om. τοῦ) P 8. 9 ἐλάφων ἐτράφη P τοῦ om. P ἐπ' add. P 11 οἷον om. P 11. 12 εἰ ἄλλο τί τοιοῦτων ex ὕτων] O; ἢ τί τῶν τοιοῦτων P 12 ἐπὶ τούτοις Ac; ἐπ' αὐτὸν O; ἐπ' αὐτὰ P 16 ψιλὴν om. P 18 ἢ τε P; ὅτε O 20 πειρασόμεθα P; πεισόμεθα O 21 περιστέλλειν P Ac; διαστέλλειν O

καὶ προμήθειαν καλοῦντες, τὸ δὲ θράσος ἀνδρείαν καὶ
 εὐψυχίαν, καὶ ὅλως αἰεὶ πάντα ἐπὶ τὸ κάλλιον ἐργαζό-
 μενοι. ὅπερ δὲ εἶπον, πανταχοῦ δεῖ τὰς συγκρίσεις ἐπά-
 γειν, τὴν ὑπὲρ <τὸ> μέτρον ὑπιότητα διαφεύγοντας,
 5 καὶ ἐπὶ τὰς τῶν ἀρετῶν ἐξετάσεις ἰέναι, ἵνα ἔμψυχος ὁ
 λόγος γένηται. — Ζητητέον δέ, εἰ ἀντιθέσειν ἐπιδέχεται τὸ
 ἐγκώμιον. εἰ γὰρ δεῖ ὁμολογουμένων ἀγαθῶν βάσανον
 γίνεσθαι, οὐκέτι ὁμολογηθήσεται τὰ ἔχοντα ἀντιθέσειν·
 εἰ δὲ ἐξ ἰδιαζούσης ὕλης ἐμπέσοι, ὃ ἀποκρούσαι οὐ
 10 δυνάμεθα διὰ τὸ τὸν ἀκροατὴν αὐτὸ ζητεῖν, τῇ τε με-
 θόδῳ αὐτὰ καθαιρήσομεν καὶ τὰς λύσεις ἐπάξομεν ἰσχυρο-
 τέρας, ἵνα πανταχόθεν τὸ τῆς ἀντιθέσεως βλάβος λύη-
 ται. παραδείγματα δὲ τούτου παρά τε τῷ Ἀριστείδῃ καὶ
 τῷ Ἰσοκράτει ἐν τῷ Πανηγυρικῷ καὶ ἐν τῷ Βουσίριδι,
 15 ὧν μάλιστα τὴν ἐν τῷ Πανηγυρικῷ ἀντιθέσειν ζηλωτέον,
 ἐπειδὴ καὶ καλῶς λέλυται· ἡ γὰρ ἐν τῷ Βουσίριδι εἰς-
 αχθεῖσα ἀσθενέστερον λελύσθαι δοκεῖ. ἐξ ἰδιαζούσης δὲ
 ὕλης ἐμπεσοῦσαι ἀντιθέσεις κανόνα <τῷ> εἶδει τούτῳ τῆς
 ῥητορικῆς καθολικὸν οὐ ποιήσουσιν.
 20 Καὶ ὁ ψόγος δὲ τοῖς αὐτοῖς κεφαλαίοις διαιρεῖται ἀπὸ
 τῶν ἐναντίων ἐπιχειρημάτων καὶ ἐνθυμημάτων συμπλη-

20 — p. 58, 18 = P 629, 22—633, 5

6 sq. cf. *Rhein. Mus.* 64, 567 l. 27 sq. 556 l. 1 sq. 7 sq. cf.
 schol. Aristid. III 752 Dind. 20 cf. Theo. 112, 17; Herm. 15, 10;
 Aphth. 40, 10 20 Ac

1 προμήθειαν P Ac; προμ^{θ'} O 8 p. 52, 18 4 τὴν ὑπὲρ
 τὸ μέτρον P; τὸν [ὑπὲρ ex corr.] μέτριον O διαφεύγοντας P;
 διαφέροντας O; φεύγοντας Ac 6 γένηται O; φαίνεται P Ac;
 cf. 69, 18 9 ἐμπέσοι P Ac; ἐμπέση O 11 αὐτὴν Ac καθαι-
 ρήσομεν P; [ζητεῖν del.] καθαιρήσομεν O ἐπάξομεν P, mg. O;
 ἐπάγομεν O 15 τὴν om. P 16 fort. [καὶ] 18 τῷ add. P
 20 διαιρεῖται κεφαλαίοις P 21 ἐνθυμημάτων καὶ ἐπιχειρημά-
 των Pa Vh

ρουντων ἡμῶν τὴν ἅπασαν ἐργασίαν καὶ διαίρεσιν· τῶν γὰρ ἐγκωμίων τὸ μὲν ἐστὶν ἔπαινος, τὸ δὲ ψόγος. διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κατὰ <τῶν> σοφιστῶν Ἰσοκράτους λόγος, καίτοι ἐκ λειδοριῶν ἅπας τῶν περὶ τοὺς ἀμαρτάνοντας εἰς τὰς τέχνας κατεσκευασμένος, ἐν τοῖς ἐγκωμίοις τέτακται. οὐ λέληθε δέ με, ὅτι ἐπέσκηψάν τινες τῇ ἐπιγραφῇ ἐκείνου τοῦ λόγου, ὅτι μὴ ψόγον αὐτὸν τῶν σοφιστῶν ἐπέγραψεν, ἀλλὰ [καὶ] Κατὰ τῶν σοφιστῶν ἔθετο αὐτῷ ὄνομα, ὥστε δοκεῖν εἶναι κοινὸν τόπον. ἰστέον δέ, ὅτι οὐχ αἱ ἐπιγραφαὶ ποιοῦσι τὰ εἶδη, ἀλλ' ἡ ὑποκειμένη ὕλη. 10

Εἰρηται μὲν οὖν ἤδη καὶ ἐν <τῷ> κοινῷ τόπῳ ἡ διαφορὰ τοῦ τε ψόγου καὶ αὐτοῦ τοῦ κοινοῦ τόπου, οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ νῦν αὐτῆς ἀναμνησθῆναι· διὰ γὰρ αὐτῆς εἰσόμεθα, ποῖα δεῖ τάττειν ὑπὸ ψόγον καὶ ποῖα ὑπὸ τοὺς κοινοὺς τόπους. ὅταν μὲν οὖν ἡ πρᾶγμα <τὸ> ἐξεταζόμενον, 15 καθ' οὗ τιμωρία τις ὑπὸ τῶν νόμων διώριται, τότε τῇ καταδρομῇ κατὰ τὰ κεφάλαια τοῦ κοινοῦ τόπου χρησόμεθα· ὅταν δὲ πρᾶγμα ἡ μόνην λειδορίαν τῷ χρωμένῳ φέρον, τότε ὡς ψόγον ἐργαζόμεθα ὥστε καὶ ὁ Κατὰ τῶν σοφιστῶν κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπὸ τὸ πανηγυρικὸν 20 εἶδος ἂν τάττοιτο.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ εἶδη, ὥσπερ ἤδη καὶ μικρὸν ἐμπροσθεν ἐπεσημηνάμεθα, ἀγόμενα ὑπὸ τὸ πανηγυρικόν, ἰδίας διαιρέσεως δεόμενα, ὥσπερ καὶ ὑπὸ τὸ δικανικὸν καὶ συμβουλευτικόν· μᾶλλον δὲ χρῆ καὶ περὶ αὐτῶν δι' 25

1sq. cf. Menandr. III 331, 15 Sp. 6—9 Ac 9—10 Ac

8 τῶν add. P 5 κατασκευασμένος O 6 ἐπέσκηψάν O
7 αὐτὸν P; αὐτῶν O 8 καὶ om. P ἐπέθετο Pc 11 τῷ
add. Pa Vh; om. O Pc p. 38,15 sq. 12 τε P; περὶ O 13 alt. αὐ-
τῆς P; αὐτοῦ O 14 δεῖ ὑπὸ ψόγον ἄγειν P 15 κοινοῦς
om. P τὸ add. P 19 ἐργαζόμεθα Brinkmann 21 τάττοιτο P;
τάττετο O 22 p. 47,7 sq. 49,13 sq. 23 ἀναγόμενα Finckh ὑπὸ
τὸ πανηγυρικὸν om. P 24 ἰδίας P; ἰδία O

ὀλίγων εἰπεῖν· οὕτω γὰρ ἂν ταῖς περὶ ἐκείνων τῶν εἰδῶν
 τέχναις ἐπιμελέστερον ἐντευξόμεθα. τῶν γὰρ τεχνουργῶν
 οἱ μὲν ἀπὸ τῶν ὑποκειμένων προσώπων μόνων ἔχαρακτή-
 ρισαν τοὺς λόγους, καὶ ἐν τρισὶν εἰδεσιν ἔστησαν τῆς
 5 ῥητορικῆς, λέγοντες, ὡς <οἱ> ὑποκείμενοι ἡμῖν ἀκροαταὶ
 ἢ ἐκκλησιάζουσιν ἢ δικάζουσιν ἢ πανηγυρίζουσι, καὶ
 δεῖ πάντως ἑνὸς εἶναι τούτων τῶν εἰδῶν τὸν λόγον τὸν
 λεγόμενον, οἱ δὲ οὐκ ᾤθησαν δεῖν τρία μόνον ὀνομάζειν
 εἶδη, ἀλλ' εἰς πλείονα ἐξέτειναν. καὶ ἐμοὶ δοκεῖν πρὸς
 10 τοῦτο ἐκινήθησαν πεισθέντες ὑπὸ Ἀριστοτέλους· ὁ ἀνὴρ
 γὰρ ἐκεῖνος <αἰδέσιμος ὢν> τέταρτον παρὰ τὰ τρία τὰ
 προλεχθέντα τὸ ἱστορικὸν ἐκάλεσε, μικτὸν ἀπὸ <τῶν>
 τριῶν εἶναι εἰπών. εἰ δὲ δοίη τις εἶναι τέταρτον, ὥσπερ
 οὖν καὶ δεῖ δοῦναι, οὐδὲν κωλύει καὶ <τοῖς> ἄλλοις ἔπε-
 15 σθαι τοῖς μέχρι καὶ τριάκοντα εἰδῶν οἶμαι προελθούσιν·
 ἴσως δ' ἂν εὐρεθῆι καὶ πλείονα· σχεδὸν γὰρ ὅσα ἐν ἀνθρώ-
 ποις πράγματα, τοσοῦτοι καὶ λόγοι. ἀλλὰ λήσεται <τις
 οὕτω> σύγχυσιν ἐργαζόμενος· διὸ ὑπ' ἐκεῖνα τὰ παρὰ
 τῷ Κουρνούτῳ ὀνομαζόμενα καὶ Πορφυρίῳ ἅπαντα χρῆ
 20 πειρᾶσθαι ἀνάγειν τὰ πράγματα, εἰδοποιούντας αὐτῶν
 τὰς ὑποθέσεις. δύναίτο δ' ἂν τις καὶ ἐκείνων τὴν μὲν

10 sq. cf. P VII 794, 7 sq. W.; Syrian. II 11, 16 R. 19 sq. cf. W IV 35, 22 sq.

1 ἂν: fort. δὴ 1. 2 ταῖς . . . τέχναις P; τῆς . . . τέχνης O
 2 ἐντευξόμεθα P; ἐντευξώμεθα O 3 μόνων Pc Vh; μόνον O,
 (ων supr.) Pa 5 οἱ add. P 5 sq. cf. p. 3, 18. Praef. cap. D
 7 τῶν εἰδῶν εἶναι τούτων (τούτων εἶναι Pc) P 9 δοκεῖν Walz;
 δοκεῖ P; δὸ^x O 10 ὑπὸ τοῦ P 10 sq. cf. Praef. cap. E
 11 αἰδέσιμος ὢν add. P παρὰ P; πρὸς O 12 τῶν add. P
 14 τοῖς add. P 15 καὶ om. P προελθεῖν, mg. γρ' προελ-
 θούσιν, O 17 λήσεται τις οὕτω P; λήσεται O 18 τὰ P; τῷ
 O 19 κουρνούται Pa, ?Vh 19 sq. cf. Praef. cap. E 20 εἰδο-
 ποιούντας P; εἶδη ποιούντας O 21 δύναίτο P; δύναται O

διαίρεσιν διαφορὰν λέγειν, ἀνάγειν δὲ αὐτὰ ὑπὸ τὰ τρία εἶδη, εἰ προσέχοι τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις καὶ τῷ ἐκάστου τῶν τῆς ῥητορικῆς εἰδῶν τέλει. οἷόν τι λέγω τοῦ δικανικοῦ τέλος τὸ δίκαιον, ὅπερ ἐκ ψήφου τῶν δικαστῶν κατὰ τοὺς νόμους κρινόντων δείκνυται· ἄρα 5 οὖν οἱ ἀντιρρητικοί, ἐπεὶ πρὸς τινὰς ἔχουσι τοὺς ἀγῶνας, εἶεν ἂν τοῦ δικανικοῦ; ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποι τις· οὐδὲ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ ὑπόκεινται ὡς μέλλοντες ζημίαν ἐπάγειν τινά, ἣν νόμοι διώρισαν, ὥστε μᾶλλον ἂν [εἴη] ὑπὸ τὸ πανηγυρικὸν εἶδος τάττειντο. καὶ ὅλως τοὺς νομοθετικούς, 10 τοὺς χαριστηρίους, τοὺς πρὸς ἀπολογία ἀιτιῶν οὐκ ἔχουσιν τιμωρίαν ἐκ νόμων ἐπομένην, ἀλλὰ πρὸς διαβολὴν μόνην μεμηχανημένους, πάντας τοὺς περὶ <τῶν> τοιούτων πραγμάτων ἔστι τάττειν <ὑπὸ> τὰ τρία εἶδη, εἰ βούλοιτό τις βιάζεσθαι καὶ μὴ προσδέχεσθαι τὴν εἰς πλείονα 15 τομὴν, τὰς δὲ ὕλας, δι' ὧν κατασκευάζονται, ἐπιπλέκειν. εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἴσοκράτους καὶ ἐπὶ τοῦ <Περὶ τοῦ> στεφάνου Δημοσθένους, ὁμολογουμένως ὄντων τοῦ μὲν τοῦ δικανικοῦ, τοῦ δὲ τοῦ συμβουλευτικοῦ <εἶδους>, αἱ ὕλαι ἐκ τοῦ πανηγυρικοῦ παρελήφθησαν, τί κωλύει 20 τὰς αὐτὰς εἶναι μίξεις καὶ ἐπιπλοκάς καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων

10 sq. cf. Ac 18 sq. cf. Syrian. II 10, 5 sq. 44, 21 sq. R.
20 sq. cf. Ac 21 sq. cf. Syrian. II 45, 15 R.

1 διαφορὰν P; διάφορον O ὑπὸ Brinkmann; ἐπὶ O P
2 προσέχοι P; προσέχη O 3 ἐκάστου P; ἐκάστω O 6 ἀν-
τιρρητικῶς O 7 εἴποι P; εἴπη O 9 εἴη om. P 10 τοὺς
νομοθετικούς Ac; τοὺς νομοθετικούς P; τὰ νομοθετικά O 11 τοὺς
χαριστηρίους P Ac; τὰ χαριστηρικά O [ἔχουσιν del.] αἰτιῶν O
13 μόνον O μεμηχανημένους O τῶν add. P 14 ἔξεστι
τάττειν ὑπὸ τὰ εἶδη τὰ τρία P 16 κατασκευάζοντες^α O 18 περὶ
τοῦ add. Pc, περὶ Pa Vh cf. 48, 11 ὄντος P 19 εἶδους
add. P 21 τὰς αὐτὰς O; τοιαύτας P

ειδῶν, ἵνα ἔχη ἕτερόν τι τέλος ὁ λόγος, ὅπερ ἐκ τῶν ὑπο-
κειμένων μὲν ἀκροατῶν εὐρίσκειται, ἐξ ἑτέρας δὲ ὕλης
κατασκευάζεται; οὕτω καὶ ὁ Ἑπὲρ τῶν τεσσάρων Ἀρι-
στείδου τοῦ ἀντιρρητικοῦ ἂν λέγοιτο <καὶ πολλοὶ ἂν
5 εὐρεθεῖεν λόγοι καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀριστείδου> καὶ τῶν
κατ' αὐτὸν καὶ τῶν χρόνοις ὕστερον σοφιστῶν δυνάμενοι
δεικνύναι καλῶς δόξαντας καὶ τοὺς στήναι μέχρι τριῶν
εἰδῶν ἐλομένους. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων τσαῦτα.

Ἐλέγομεν δὲ ἀνωτέρω, ὅτι καὶ περὶ πραγμάτων ἀσχο-
10 λείται εὐφημίας τὸ ἐγκώμιον· τὰ δὲ πράγματα ἢ ἀψυχὰ
ἐστίν, ὄντα ἐν σώμασιν οἷον ἀσπίς ἢ δόρυ ἢ λίθος ἢ ἄλλο τι
τοιούτων, ἢ ἀσώματα οἷον ἢ ῥητορικὴ καὶ ὄλως τὰ ἐν
ἐπιτηδεύμασιν· εἰκὸς οὖν τινα ζητῆσαι, πῶς οὖν ταῦτα
ἐγκωμιάσομεν καὶ εἰ δυνατὸν τοῖς αὐτοῖς χρῆσθαι κεφα-
15 λαίοις, οἷσπερ καὶ ὅταν ἄνδρα τινα ἐπαινῶμεν. δεῖ τοίνυν
εἰδέναι, ὅτι καὶ ἐπὶ τούτων τοῖς ἐνδεχομένοις τῶν ἐγκω-
μίων τόποις χρῆσόμεθα, οἷον τυχόν ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευ-
μάτων ἀντὶ μὲν γένους παραλαμβάνοντες τοὺς εὐρόντας
ἢ πρώτους χρῆσαμένους αὐτοῖς, ἀντὶ δὲ ἀγωγῆς τὴν ἐν
20 αὐτοῖς ἀσκησιν, ἀντὶ δὲ πράξεων τὰς χρείας, ἃς πληροῖ
τῶ τῶν ἀνθρώπων βίῳ, καὶ τὰς ὠφελείας, καὶ ἐφ' ἑκάστου

9 cf. Theo. 112, 14; Herm. 14, 20; Aphth. 36, 4 9 sq. cf.
Sard. 10 sq. cf. Ac 15 — p. 58, 8 Sard. 16 cf. Herm. 17, 12

1 ἔχει^η O ἕτερόν τι ἔχη P 3 cf. 34, 10 4 λέγοιτο P Ac;
ἐλέγετο O 4. 5 add. P 6 δυνάμενοι P; δυναμένους O
7 δόξαντες^{ας} O τοὺς P; τοῦ O στήναι μέχρι: cf. Brinkmann
Rhein. Mus. 59, 319 8 τσαῦτα O Pa Vh; ἐπὶ τοσοῦτον Pc 9 p.
48, 20 sq. καὶ om. P 9. 10 εὐφημίας ἀσχολεῖται P 11 ἐστίν
O; εἰσιν P οἷον O Pa Vh; ἢ Pc 12 τοιούτων P; τοιούτων
O ἢ om. P ὄλως P; ὄλ^ο O 13 πῶς [οὖν] Brinkmann
15 ἄνδρα P; ἄν^τ O 16. 17 τόποις τῶν ἐγκωμίων Sard. 19 πρώτους
Ac; πρώτως O P; πρώτων Sard. 20 πληροῖ O P; πληροῦσιν Sard.
21 τῶ supr. O

τῶν ἄλλων οὕτως. ἐπεὶ καὶ αὐτῶν τῶν εἰς ἔμψυχα γινο-
 μένων ἐπαίνων οἱ μὲν εἰσι κοινοί, οἷον ἀνθρώπου <ἦ>
 ἵππου, οἱ δὲ ἴδιοι οἷον Σωκράτους ἢ ἄλλου τινός· καὶ
 ἐπ' ἐκείνων οὖν τῶν κοινῶν τῶν ἐνδεχομένων δεῖ στοχά-
 ζεσθαι. καὶ ὅπως αὐτὸν τὸν λέγοντα δεῖ, κατὰ <τὸν> 5
 Ἰσοκράτην <φάναι>, μανθάνειν μὲν τὰς διαιρέσεις, κριτὴν
 δὲ εἶναι τῆς χρήσεως καὶ συμβαλίνοντας καὶ καιροῖς καὶ
 προσώποις καὶ πράγμασι ποιείσθαι τοὺς λόγους.

Φασὶ δὲ ἐν τοῖς ἐγκωμίοις ἐπιτηδεύειν δεῖ τὴν γλαφυ-
 ράν τε καὶ ἀβροτέραν καὶ θεατρικὴν φράσιν μετὰ τινος 10
 σεμνότητος'. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς συμβουλευτικοῖς ὄγκου
 δεόμεθα καὶ ἀξιώματος, καὶ ἐν τοῖς δικανικοῖς σφοδρό-
 τητός <τινος> τῆς ἔμψυχον τὸν ἀγῶνα ποιούσης, οὕτω
 καὶ ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς τῆς ὀφειλούςσης ἡδονῆν ἐμποι-
 ῆσαι, ὅπερ ἔφη, μετὰ τοῦ σεμνοῦ τρυφῶσιν ἀνθρώποις 15
 καὶ σχολάζουσιν.

"Ἄπαντα οὖν, ὅσα ἐχρῆν ὑμᾶς μαθεῖν, ὧ φίλτατοι παῖ-
 δες, περὶ ἐγκωμίου, ἀρκούντως <εἴρηται>.

9 sq. Ac; Max. 47, 3 sq.

17—18 Sard.

1. 2 γινομένων O P; γενομένων Sard. 2 ἦ add. P Sard. 4 τῶν
 μὲν ἐνδεχομένων P, cf. 44, 1; τὰ μὲν δεόμεθα O; τὰ ἐνδεχό-
 μενα Sard. 5. 6 κατὰ τὸν Ἰσοκράτην φάναι P, (φάναι om.)

Sard.; κατὰ Ἰσοκράτους O cf. M. Sheehan, De fide artis rhet.
 Isocrati tributae, p. 9. 43 7 χρήσεως Ac Sard.; κρίσεως O P

alt. καὶ om. Pc Ac Sard. 9 ἐγκωμίοις ὅτι P 12 θεόμεθα O
 12. 18 σφοδρότερον, mg. τητός, O 13 τινος add. P 14 ἡδονεῖν
 O ἐμποιῆσαι O Pa; ἐμποιεῖν Pc Ac (Vh deest) 15 cf. l. 10 sq.

17 ὑμᾶς P; ἡμᾶς O 18 ἀρκούντως εἴρηται P, (εἴρη) Sard. Vw;
 ἀρκούντος O sequuntur in P Sard.: καὶ ἴσως οὐ δεῖσθαι (οὐκ
 ἔδει, om. Sard.) τινος (τινος om. P) πρὸς τοῦτο διαιρέσεως
 τῶν εἰρημένων ἱκανῶν ὄντων ὑμᾶς ἐπιστῆσαι καὶ (ὑμᾶς — καὶ
 om. Sard.) δοῦναι ὁδὸν τῆς τοῦ προγυμνάσματος τούτου μελέ-
 τῆς, cf. Praef. cap. B IV v. fin.

Περὶ συγκρίσεως.

Τὴν καλουμένην σύγκρισιν οἱ μὲν οὐδὲ ὅλως ἔταξαν ἐν τοῖς προγυμνάσμασι διὰ τὸ ἐν τε τοῖς κοινοῖς τόποις, ἡνίκα τοῦ νῦν κρινομένου πράγματος πρὸς ἕτερα ἀδικήματα ἐποιούμεθα τὴν ἐξέτασιν, καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἐγκωμίοις, ὅπου τῇ πρὸς ἕτερον παραθέσει μεγάλα ἐπιδεικνύναι ἐπειρώμεθα τὰ τοῦ νῦν ἐπαινουμένου, ἱκανὴν αὐτῆς γεγενῆσθαι τὴν μελέτην· ἔνιοι δὲ εἶναι μὲν καὶ αὐτὴν ἐβουλήθησαν τῶν ἄλλων προγυμνασμάτων, ἔταξαν δὲ ὅμως πρὸ τοῦ ἐγκωμίου. ὧν οὐδετέρους ἂν τις ἐπαινέσειεν· οὐ γάρ, ἐπειδὴ ὡς μέρος παρελήφθη, διὰ τοῦτο ἔδει ἢ μηκέτι αὐτὴν καὶ ὡς ὅλην ἐξετασθῆναι, ἢ ἐξεταζομένην τετάχθαι μετὰ τὸ ἐγκώμιον· ὅτε μὲν γάρ ὡς μέρος παρελαμβάνετο, καὶ μάλιστα ἐν τῷ κοινῷ τόπῳ, καθ' ἕτερον τρόπον ἢ ἐργασία αὐτῆς ἐγίνετο συγκρινόντων ἡμῶν ἢ πρὸς ἴσον ἢ πρὸς ἕλαττον ἢ πρὸς τὸ κρεῖττον, ὅπερ ἐν αὐτῇ τῇ συγκρίσει οὐ γενήσεται, ἀλλ' οὐδὲ ἐν αὐτῷ τῷ καλουμένῳ ἐγκωμίῳ ὅλου πρὸς ὅλον ἢ ἐξέτασις ἔσται, ἀλλὰ μέρους πρὸς μέρος. οἷον ἐξετάζοντες τὴν εὐγένειαν τοῦδε τοῦ νῦν ἐπαινουμένου βουλόμεθα αὐτὸν δεῖξαι μηδὲν εὐγενεῖα τυχὸν Ἀχιλλέως λειπόμενον· ἐνταῦθα βραχὺ τι ἐκ τῶν περὶ Ἀχιλλέως ἱστορουμένων παραλαμβάνοντες, ὅσον πρὸς τὴν χρεῖαν

1 — p. 63, 9: P 637, 17—640, 13

4 κινουμένου Pc 4. 5 (ἀδικήματα om.) ποιούμεθα Pc 5 ἐν τοῖς αὐτοῖς Pc 6 ἕτερον Vh; ἕτερα Pa c 8 αὐτοῖς P 9 ἐβουλήθησαν Pa Vh; ἐμελέτησαν Pc ἄλλων om Pc 12 pr. ἢ om. Pc 18 πρὸ τοῦ ἐγκωμίου Brinkmann 20 λεγομένου ἢ post νῦν add. Pc 21 μὴδὲ ἐν Pc

18sq. cf. Max. 49, 1sq. 14 cf. Herm. 18, 16. 18; Aphth. 42, 30
18sq. cf. Dox. 478, 23

ἡμῖν ἀρκεῖ, τὰλλα τὰ περὶ τοῦ ἥρωος παραλείψομεν, ἐπεὶ συμβαίνει μείζον εἶναι τοῦ ἔργου τὸ πάρεργον καὶ τὸν ἅπαντα ἡμῖν περὶ τοῦτο δαπανᾶσθαι λόγον. πρὸ τοῦ ἐγκωμίου δὲ αὐτὴν τάττειν οὐκ ἐχρήην, ἐπειδὴ διπλοῦν ἐστὶν ἐνταῦθα ἐγκώμιον· ἔστι γὰρ σύγκρισις λόγος τὸ 5 βέλτιον ἢ χεῖρον παριστάς, ἥτοι οὕτως· σύγκρισίς ἐστὶ παράλληλος ἐξέτασις ἀγαθῶν ἢ φαύλων ἢ προσώπων ἢ πραγμάτων, δι' ἧς πειρώμεθα ἢ ἴσα ἀλλήλοις ἀμφοτέρα δεικνύναι τὰ προκείμενα, ἢ τὸ ἕτερον προέχον τοῦ ἑτέρου. ἐν τοίνυν τῇ συγκρίσει καλουμένη, λέγω δὴ ἐν τού- 10 τῷ τῷ προγυμνάσματι, τέως τὴν πρὸς τὸ ἔλαττον σύγκρισιν, ἣν ἐν τῷ κοινῷ τόπῳ κατ' ἐπιτίμησιν παραλαμβάνομεν, φευξοῦμεθα ἤδη. εἰ τοίνυν διπλοῦν ἐστὶν ἐγκώμιον ἢ σύγκρισις, πῶς εἰκὸς ἦν τοῦ ἀπλοῦ τὸ διπλοῦν προτάττειν; οὐκ ἄρα οὖν πρὸ τοῦ ἐγκωμίου ταχθήσεται. 15

Ἔστι δὲ καὶ αὐτὴ τῶν μερῶν καὶ ὄλων· καὶ γὰρ ὡς μέρος παραληφθήσεται, ὥσπερ ἐν τοῖς ἐγκωμίοις καὶ ἐν τοῖς κοινοῖς τόποις, καὶ ὡς ὄλον, ὥσπερ ὅταν τυχὸν προκείται καλοῦ βίου γέρας καὶ ἀμφισβητῶσι πρὸς ἀλλήλους δύο τινὲς ἐπ' αὐτῷ διαπρέψαντες. 20

1 παραλείψομεν Pa; παραλήψομεν Vh; καταλείψομεν Pc 3 τούτου Vh 5 τὸ ἐγκώμιον Pc 7 [ἦ] προσώπων Finckh, at cf. 61,4 9 προσέχον Vh 18. 19 πρόκειται P; correxi 19 ἀμφισβητοῦσι Pa Vh 20 διαπρέψαντες Pc

3 Ac: διαφέρει δὲ τοῦ ἐγκωμίου, ὅτι τὸ μὲν ἀπλᾶ, ἢ δὲ διπλᾶ ἔχει τὰ κεφάλαια. διὰ τοῦτο καὶ ὑποτέτακται· ἀεὶ γὰρ τὰ ἀπλᾶ τῶν διπλῶν προτίθεται Ac: <Apth. 42, 25 Sp.> «καὶ ὅλως ἢ σύγκρισις διπλοῦν ἐγκωμίων ἐστίν.» ἐν μὲν γὰρ τῷ ἐγκωμίῳ περὶ ἐνὸς ἀγωνίζεται, ἐνταῦθα δὲ περὶ δύο 5 Ac: σύγκρισις ἐστὶ λόγος τὸ βέλτιον ἢ χεῖρον παριστάς ἢ παράλληλος ἐξέτασις ἀγαθῶν ἢ φαύλων 16 Ac: ἔστιν ἢ σύγκρισις τῶν καὶ μερῶν καὶ ὄλων, καὶ εἶδος πανηγυρικοῦ

2 cf. Herm. 35, 9; Agathon. fr. 11 N.² 5 Theo. 112, 20
7 cf. Theo. 112, 21; Herm. 19, 4 8 cf. Herm. 19, 19 9 cf. Theo. 113, 1

Χρησόμεθα δὲ διαιρέσει καὶ ἐνταῦθα, ἥπερ ἐν τῷ ἐγκωμίῳ, τοσοῦτον μόνον εἰδότες, ὅτι διπλᾶ εὐρίσκεται ἐν αὐτῇ τὰ κεφάλαια, καὶ ὡσπερ ἐκεῖ τὰ ἐνδεχόμενα ζητήσομεν, τοῖς ὑποκειμένοις ἀκολουθοῦντες ἢ προσώποις ἢ 5 πράγμασι· τσαῦτα δὲ ἢ καλὰ ἢ μὴ ἀλλήλοις συγκρινοῦμεν, ὅσα δὴ ἐγκωμιάζομεν ἢ ψέγομεν. οὐδὲν οὖν δεῖ ἐνταῦθα πλέον περὶ τούτων λέγειν. ἐκεῖνο δὲ χρῆ μόνον προσθεῖναι, ὅτι, εἴτε ἀγαθῶν εἴτε κακῶν ποιούμεθα ἐξέτασιν, δεῖ μὴ καθαιρέσει τῶν ἀντεξεταζομένων αὕξειν 10 τὰ ἡμέτερα· οὐ γὰρ οὕτω μεγάλα ταῦτα ἐπιδείξομεν, ἀλλὰ τότε ἔσται τὰ ἡμέτερα μεγάλα, ὅταν μεγάλων μείζονα φανῇ, ὡς τὸ Ὀμηρικόν

«πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφευγε, δῖωκε δέ μιν μέγ' ἀμείνων»·

15 οἷον ἐθέλομεν Θεμιστοκλέα Πανσανίου δεῖξαι βελτίονα· οὐκ ἔρεῖ πρὸς αὐτὸν Θεμιστοκλῆς, ὅτι οὐδὲν ἀγαθὸν διεπράξατο εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' ὅτι ἔπραξας μὲν καὶ σὺ πολλὰ καὶ μεγάλα, τὰ δὲ ἐμὰ πολλῶ τῶν σῶν κρείττονα. καὶ ἐπὶ τῶν κακῶν ὁμοίως, ὡς ὑπέδειξεν ἡμῖν ὁ 20 Δημοσθένης εὐθύς ἐν τῷ προοιμίῳ τοῦ Κατ' Ἄνδρο-

1 ἥπερ καὶ ἐν Finckh 7 μόνον χρῆ Pc 11 ἐστὶ P; corr. Finckh
13 Hom. X 168 15 Θεμιστοκλέα ἐθέλομεν δεῖξαι πανσανίου Pc
18 τῶν σῶν Finckh; τῷ μέσω P

1 Ac: ἡ σύγκρισις τοῖς αὐτοῖς τῷ ἐγκωμίῳ διαιρεῖται κεφαλαίοις, πλὴν διπλᾶ ἔχει τὰ κεφάλαια· δύο γὰρ τὰ συγκρινόμενα πράγματα· καὶ χρησόμεθα ὡς ἀκεῖ τοῖς ἐπιπίπτουσι καὶ συγκρινομένῃ ἀλλήλοις, ὅσα δὴ ἐγκωμιάζομεν ἢ ψέγομεν. δεῖ δὲ μὴ καθαιρέσει τῶν ἐξεταζομένων αὕξειν τὰ ἡμέτερα· οὕτω γὰρ οὐ μεγάλα δειχθήσεται· ἀλλὰ τὰ μεγάλα ἐπὶ τοῦ οἰκείου μεγέθους ἑῶντες τότε μείζονα τὰ ἡμέτερα ἀποδεικνύται πειρασόμεθα, ὡς καὶ Ὀμηρος «πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφευγε, δῖωκε δέ μιν μέγ' ἀμείνων» καὶ ἐπὶ τῶν κακῶν Δημοσθένης ἐν τῷ Κατ' Ἄνδρωτίωνος μείζον τὸ εἰς αὐτὸν ἀδίκημα ἔδειξε διὰ τοῦ εἰς Εὐκλή-

τίωνος· Διόδωρος γὰρ οὐκ εἶπεν, ὅτι 'οὐδὲν Εὐκτῆμων παρ' αὐτοῦ ἠδίκηται', ἀλλ' ὅτι 'πολλὰ μὲν ἠδίκηται καὶ μεγάλα, πολλῶ δὲ ἐγὼ μείζονα', καὶ οὕτω τῇ τῶν γενομένων εἰς Εὐκτῆμονα ἀυξήσει τὰ ἑαυτοῦ ἀυξήσας ἔλαθε.

Φράσιν δὲ ὁμοίως κἀνταῦθα πομπικὴν καὶ θεατρικὴν 5
εἶναι δεῖ, τοῦ σεμνοῦ μὴ ἀφισταμένην. τριῶν γὰρ ὄντων τῶν τῆς ῥητορικῆς μερῶν τοῦ μὲν ἑνός, λέγω δὴ τοῦ ἐγκωμίου, φανείη ἂν ἰσότιμος, γυμνάσει δὲ ἡμᾶς καὶ πρὸς τὰ ἄλλα· καὶ γὰρ συμβουλευόντες βουλόμεθα τῶν ὑφ' ἑτέρων λεγομένων τὰ ἡμῶν αὐτῶν δεῖξαι καλλίονα, 10
καὶ κατατρέχοντες τῶν ἀδικημάτων τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐργασόμεθα καὶ τὰ νῦν ταῦτα πάντων ἐπιχειρήσομεν δεικνύναι μείζονα. καὶ ὅπως πολυσχιδῆς τούτου ἡ χρεῖα, ὥσπερ καὶ τοῦ ἐγκωμίου, καὶ καθ' ἑαυτὸ ὡς ὅλου παραλαμβανομένου καὶ μεθ' ἑτέρου ὡς μέρους. 15

Πέντε δ' ὄντων τῶν μερῶν τοῦ λόγου γυμναζόμεθα ἐν αὐτῷ καὶ εἰς προοιμίῳν εὐρέσεις καὶ εἰς διηγήσεων μεταχειρίσεις, ἐν οἷς ὡς διηγούμενοι τὰ πλεονεκτήματα λέγομεν, καὶ εἰς ἀγώνων σφοδρότητας, ἐν οἷς ἢ ὅμοια

1 οὐκ om. Pc 2 cf. Dem. 22, 1 7 τῆς om. Vh 9 βουλόμεθα Ac O; δεόμεθα P 13 μείζονα Pa Vh; βελτίονα Pc 15 fort. ἑτέρων ἢ add. Pc post ἑτέρου

μονα μεγάλως ἀμαρτῆσαι Ἀνδροτίωνα κατασκευάσαι· μεγάλα γὰρ, φησὶν, Εὐκτῆμων παρ' αὐτοῦ ἠδίκηται, πολλῶ δὲ μείζω ἐγὼ. φράσιν δὲ κἀνταῦθα πομπικὴν καὶ θεατρικὴν εἶναι δεῖ τοῦ σεμνοῦ μὴ ἀφισταμένην. γυμνάσει δὲ ἡμᾶς τὸ παρὸν πρὸς πάντα τὰ εἶδη· τοῦ μὲν ἐγκωμίου ἰσότιμον <ἂν> φανείη· συντελέσει (συντελέσει Ac) δὲ τῷ συμβουλευτικῷ, ἐν οἷς τὰ ἡμέτερα κρείττω φανῆναι βουλόμεθα τῶν ὑφ' ἑτέρων λεγομένων. ἀλλὰ καὶ τῷ δικανικῷ, ἥνικα κατατρέχοντες ἀδικήματος τὸ αὐτὸ ἐργασόμεθα. καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖς <ε'> μέρεισι τοῦ πολιτικοῦ λόγου· προοιμίῳν τε γὰρ εὐρέσεις διὰ τούτου ποιησόμεθα καὶ διηγήματα μεταχειρισόμεθα τὰ πλεονεκτήματα λέγοντες τοῦ ὑποκειμένου προσώπου· καὶ εἰς ἀγώνων σφοδρότητας (φαιδρότητας Ac), ἐν οἷς ἢ ἴσα ἀποδεικνύναι πειρώμεθα ἢ μείζω· καὶ εἰς ἐπιλόγων πάθη, ἐν οἷς καταπαύομεν τὰς ὑποθέσεις. εἰ δὲ περὶ ἀνθῶν ὁ λόγος

ἀποπειρώμεθα δεικνύναι ἢ μείζονα, καὶ εἰς ἐπιλόγων πάθη, ἐν οἷς καταπαύομεν τὰς ὑποθέσεις.

Εἰ δὲ ἀνθέων ἡμῖν ἢ φυτῶν ἢ τοιούτων ὅλως γίνοιτο ἢ ἀντεξέτασις, ἐξέσται ἡμῖν καὶ ἀνειμένη χρήσασθαι τῇ φράσει, ὥστε μὴδὲ ἀναγκάζεσθαι διὰ πάντων τῶν κεφαλαίων ἵνα μὴδὲ ζητεῖν παραιτήσεως τρόπους, τῆς ἀνειμένης φράσεως ἐχούσης ἄδειαν μὴ σφόδρα ἔπεσθαι τῇ τεχνικῇ τῶν ἐγκωμίων τῶν διὰ τοῦ συντόνου χαρακτηριστικῶν τιθεμένων [ἐν] διαιρέσει.

10

Περὶ ἡθοποιίας.

Τινὲς μετὰ τὴν σύγκρισιν εὐθύς τὴν ἔκφρασιν τάξαντες, τὴν δὲ ἡθοποιίαν μετὰ τὴν θέσιν οὕτως ἔγραψαν· ἑκαλῶς μετὰ τὴν θέσιν ἡ ἡθοποιία τέτακται· τρόπον γὰρ τινα ὁδὸς ἐστὶν ἀπὸ τῆς θέσεως διὰ ταύτης ἐπὶ τὰς τελείας ὑποθέσεις. οἷόν ἐστὶ τις θέσις, εἰ φιλοσοφητέον· αὕτη κατασκευάζεται δι' ὧν εἶπομεν ἐργασιῶν ἐν τοῖς περὶ αὐτῆς λόγοις· ἐν δὲ τῇ ἡθοποιίᾳ ἐροῦμεν· γεωργὸς φιλοσοφεῖν τὸν υἱὸν προτρέπεται· προστεθεῖσα οὖν ἡ τοῦ πατρὸς ποιότης οὕτω μὲν ἐποίησε τελείαν ὑπόθεσιν, ἐπειδὴ ἔτι λείπει τῇ περιστάσει, τελειότεραν μέντοι ἔδειξεν ἢ κατὰ τὴν θέσιν· καὶ οὕτω μὲν ἐκείνοι γεγράφασιν· ἀλλ' ἡμεῖς τῷ κεκρατηκότι ἔθει ἐπόμενοι καὶ τὴν ἡθο-

10 — p. 67, 15: P 643, 23—646, 14

8 δὲ Pa Vh; γὰρ Pc 7 φράσεως Pa Vh; φύσεως Pc 8 τοῦ om. Vh 18 ἢ om. Vh 18 προτρέπει Brinkmann 20 λείπειται Vh 21 οὕτως Pa c

ἢ φυτῶν, ἐξέσται καὶ ἀνειμένη χρήσασθαι φράσει καὶ μὴ διὰ πάντων τῶν κεφαλαίων ἵνα μὴδὲ τῇ τεχνικῇ τῶν ἐγκωμίων ἔπεσθαι διαιρέσει

4 Max. 49, 25 sq.

Nicolai Progymnasmata ed. Felten

5

ποιίαν εὐθύς μετὰ τὴν σύγκρισιν τιθέντες φαμέν· ἤθο-
ποιία ἐστὶ λόγος ἀρμόζων τοῖς ὑποκειμένοις, ἤθος ἢ πάθος
ἐμφαινῶν ἢ καὶ συναμφότερα. ἀρμόζων μὲν τοῖς ὑπο-
κειμένοις, ἐπειδὴ δεῖ στοχάζεσθαι καὶ τοῦ λέγοντος καὶ
πρὸς ὃν λέγει. ἤθος δὲ ἢ πάθος ἢ καὶ συναμφότερα, 5
ἐπειδὴ ἢ πρὸς τὰ καθόλου τις ἀποβλέπει ἢ πρὸς τὸ ἐκ
περιστάσεως γενόμενον· ταύτη γὰρ ἤθος πάθους διαφέ-
ρει· οἷον εἰ λέγοιμεν ὅτι ποίους ἂν εἴποι λόγους δειλὸς
ἐπὶ μάχην μέλλων ἐξιέναι, τοῦ καθόλου τοῖς δειλοῖς
προσόντος ἤθους φροντιοῦμεν· εἰ δὲ λέγοιμεν, ποίους 10
ἂν εἴποι λόγους τυχὸν Ἀγαμέμνων ἐλὼν τὴν Ἴλιον, ἢ
Ἀνδρομάχῃ πεσόντος Ἑκτορος, δώσει τὴν εὐπορίαν τὰ
πάθη τὰ νῦν γενόμενα.

Τῶν δὲ ἠθοποιῶν αἱ μὲν εἰσὶν ἠθικαί, αἱ δὲ [εἰσί] 15
παθητικαί, αἱ δὲ μικταί· ἠθικαὶ μὲν καὶ παθητικαί, ἄς
ἤδη ἐδηλώσαμεν, μικταὶ δὲ αἱ ἀπὸ ἀμφοῖν, οἷον ἐὰν εἴπω,
ποίους ἂν εἴποι λόγους Ἀχιλλεὺς ἐξιὼν ἐπὶ πόλεμον
μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ Πατρόκλου· προσθήσω γὰρ τῷ
ἦθει καὶ τὰ ἐκ τοῦ πάθους καὶ μικτὴν ἐργάσομαι.

Τὴν δὲ προσωποποιίαν καλουμένην, οὕσαν σχεδὸν τὴν 20
αὐτὴν τῇ ἠθοποιίᾳ, ἕτεροι ἑτέρως διαφέρειν αὐτῆς ἐνό-

6 pr. ἢ Pc; om. Pa Vh τὸ om. Pc 7. 8 διαφέρει Pc;
φέρει Pa Vh 11 τὸν Pa 13 γινόμενα Pc 14 εἰσι om. Pc
17 εἶπη Pa 21 αὐτάς (pro αὐτῆς) P

1 Ac: ἠθοποιία ἐστὶ λόγος ἀρμόζων τοῖς ὑποκειμένοις, ἤθος
ἢ πάθος ἐμφαινῶν ἢ καὶ συναμφότερα 7 Ac: διαφέρει ἤθος
πάθους τῷ καθολικῷ· εἰ γὰρ λέγοιμεν, ποίους ἂν εἴποι λόγους
δειλὸς ἐπὶ μάχην μέλλων ἐξιέναι, τοῦ καθόλου τοῖς δειλοῖς προσ-
όντος ἤθους φροντιοῦμεν· εἰ δὲ εἴποιμεν, ποίους ἂν εἴποι λό-
γους Ἀγαμέμνων ἐλὼν τὴν Ἴλιον ἢ Ἀνδρομάχῃ πεσόντος Ἑκτο-
ρος, δώσει τὴν εὐπορίαν τὸ ἐκ περιστάσεως γεγονὸς πάθος

12 cf. Herm. 20, 8 14 cf. Herm. 21, 10 sq.; Aphth. 45, 6
17 cf. Herm. 21, 16 sq.; Aphth. 45, 12

μισαν· οὐ μὲν γὰρ προσωποποιίαν ἐκάλεσαν τὴν ἔχουσαν
 ὠρισμένα καὶ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ ὑποκείμενα πράγματα,
 ἠθοποιίαν δὲ τὴν πανταχόθεν ἀναπλαττομένην, ἣν καὶ
 ῥῆσιν καλοῦσι, τοῦτο αὐτῇ τιθέντες ὄνομα· εἰσὶ δέ, οὐ
 5 καὶ κάλλιστον ἔδοξαν, ἠθοποιίαν μὲν τὴν ἐκ τῶν ὠρι-
 σμένων προσώπων, προσωποποιίαν δέ, ἐν ἣ καὶ πρόσωπα
 πλάττομεν καὶ περιτίθεμεν αὐτοῖς λόγους· ταύτην δὲ
 μάλιστα τοῖς ποιηταῖς ἀνατιθέασιν, οἷς ἐστι καὶ τὰ ἄψυ-
 χα μεταπλάττειν εἰς πρόσωπα ἐξουσία καὶ περιποιεῖν
 10 αὐτοῖς ῥήματα.

Καὶ περὶ τὴν διαίρεσιν δὲ πολλῆς οὔσης τοῖς περὶ
 αὐτῆς διαλαμβάνουσι τῆς διαφορᾶς τὴν κρατοῦσαν δεῖ
 ἐκθέσθαι, ὅτι τρισὶ χρόνοις διαιρεῖται, ἐνεστῶτι, παρ-
 εληλυθότι καὶ μέλλοντι· ἃ γὰρ τινες ὠνόμασαν κεφάλαια,
 15 ταῦτα ἐνθυμηματὰ εἰσι τῶν περὶ ἕνα τῶν χρόνων τού-
 των εὐρισκομένων. ἀρχόμεθα οὖν ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος
 καὶ ἀναδραμούμεθα ἐπὶ τὸν παρεληλυθότα χρόνον, εἶτα
 ἐκεῖθεν πάλιν ἀναστρέφομεν ἐπὶ τὸν ἐνεστῶτα· οὐ γὰρ
 ἀμέσως ἤξομεν ἐπὶ τὸν μέλλοντα, ἀλλὰ μνημονεύσομεν
 20 διὰ βραχέων τῶν νῦν συνεχόντων καὶ οὕτως ἐξετάσομεν
 τὰ μέλλοντα. οἷον ἢ ἠθοποιία· ποίους ἂν εἴποι λόγους

4. 5 exsp. εἰσὶ δὲ οὐ — καὶ <οὔτοι> κάλλιον ἔδοξαν — (cf. 57,7)
 7 παρατίθεμεν Pc ταῦτα Vh 11 πολλοῖς οὔσι Vh; πολλ[ῆ]ς ex ois]
 οὔσης Pa τοῖς Pa Vh; τῆς Pc 17 ἀναδραμούμεθα Vh; ἀναδρα-
 μούμεν Pa c 20 συνεχόντων PcAc; ἐχόντων Pa Vh 21 εἶπη Pa Vh

16 Ac: ἐν τῇ ἠθοποιίᾳ δεῖ μὲν ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος ἀρχεσθαι,
 ἀνατρέχειν δὲ ἐπὶ τὸν παρεληλυθότα, εἶτα πάλιν ἐπὶ τὸν ἐνεστῶτα·
 οὐ γὰρ ἀμέσως ἤξομεν ἐπὶ τὸν μέλλοντα, ἀλλὰ μνημονεύσομεν
 διὰ βραχέων τῶν νῦν συνεχόντων καὶ οὕτως ἐξετάσομεν τὰ
 μέλλοντα 21 Ac: ποίους ἂν εἴποι λόγους Πηλεὺς, τὸν θάνατον
 ἀκούσας Ἀχιλλεύς· οὐκ εὐθὺς ἀναμνησθήσεται τῆς πάλαι εὐδα-

5 sq. cf. Sard.; Dox. 497, 10 sq. 6 cf. Herm. 20, 13; Aphth.*
 44, 23 7 cf. Herm. 20, 9; Aphth. 45, 1 11 sq. cf. Theo.
 116, 15 sq.; cf. Sard. 18 sq. cf. Herm. 21, 19 sq.; Aphth. 45, 18

Πηλεύς, τὸν θάνατον ἀκούσας τοῦ Ἀχιλλέως· οὐκ εὐθύς ἀναμνησθήσεται τῆς παλαιᾶς εὐδαιμονίας, ἀλλὰ πρότερον θρηνήσας τὴν παροῦσαν τύχην ἀντιπαραθήσει τὰ πάλαι αὐτῷ συμβεβηκότα ἀγαθὰ, τὸν γάμον τῆς θεᾶς, τὴν παρὰ τῶν θεῶν τιμὴν, τὰς πολλὰς ἀριστείας, εἶτα 5 δὲ δακρύσει τὰ νῦν, προστιθείς, οἷα ἐξ οἶων αὐτὸν περιέστηκε, καὶ οὕτως οἶον μαντεύσεται, πόσοις εἰκὸς αὐτὸν περιπεσεῖν κακοῖς δι' ἔρημίαν τοῦ βοηθήσοντος.

Χρῆ δὲ τὴν ἀπαγγελίαν κομματικωτέραν εἶναι μᾶλλον καὶ οἶον πρὸς <...> ἀλλὰ μὴ περιοδικῶς συμπληροῦσθαι· 10 τὸ γὰρ περὶ τὴν φράσιν καταγίνεσθαι πάθους ἀλλότριον, ἴδιον δὲ καὶ χαιρόντων καὶ θρηνούντων τὸ συντόμως καὶ διὰ βραχέων ἔτερα ἐφ' ἑτέροις ἐπάγειν. οὐ δόξει οὖν πεπονθέναι <δ> ἐν καιρῷ τοιοῦτῳ κάλλους τοῦ περὶ τὴν φράσιν ἐπιμελούμενος. 15

Ἔστι δὲ καὶ τοῦτο τὸ προγύμνασμα πρὸς τὰ τρία εἶδη τῆς ῥητορικῆς χρήσιμον· καὶ γὰρ καὶ ἐγκωμιάζοντες καὶ

4 πάλαι Ac; παλαιὰ P 6 προτιθείς P; corr. Finckh αὐτῷ Pc
 9 κομματικωτέραν Ac; κομωτικωτέραν P (κωμωτ. Vh)
 10 οἶαν Finckh hiatum indicavit Brinkmann ἄλλα P; ἄλληλα Finckh
 11 τοῦ πάθους Pc 12 pr. καὶ om. Vh 15 ἐπιμελούμενος Pa Vh
 16 τὸ om. Pa Vh 17 alt. καὶ om. Pc

μονίας, τοῦ γάμου τῆς Θέτιδος, τῆς παρὰ τῶν θεῶν τιμῆς, ἀλλὰ θρηνήσας πρότερον τὴν παροῦσαν τύχην ἀντιπαραθήσει τοῖς νῦν τὰ πάλαι· εἶτα δακρύσει τὰ νῦν, προστιθείς (προτιθείς Ac), οἷα ἐξ οἶων αὐτὸν περιέστηκε, καὶ οὕτως οἶον μαντεύσεται, πόσοις καὶ οἷος περιπεσεῖν αὐτὸν κακοῖς δι' ἔρημίαν τοῦ βοηθήσοντος 9 Ac: χρεία δὲ ἔστι τὴν ἀπαγγελίαν κομματικωτέραν εἶναι μᾶλλον, ἀλλὰ μὴ περιοδικῶς συμπληροῦσθαι· τὸ γὰρ περὶ τὴν φράσιν καταγίνεσθαι πάθους ἀλλότριον. ἴδιον δὲ καὶ χαιρόντων καὶ θρηνούντων τὸ σύντομον 16 Ac: ἔστι δὲ πρὸς τὰ γ' εἶδη χρήσιμος. καὶ γὰρ καὶ ἐγκωμιάζοντες καὶ κατηγοροῦντες καὶ ἐκκλη-

9 cf. Aphth. 45, 15 9—11 cf. Sard.; Max. 54, 15 12 sq. Sard. 16 sq. Dox. 494, 7 sq.; Max. 52, 6 sq. 17 cf. Theo. 115, 21

- κατηγοροῦντες καὶ συμβουλεύοντες ἡθοποιῶν πολλάκις δεόμεθα· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ καὶ πρὸς τὸν ἐπιστολικὸν ἡμᾶς γυμνάζειν χαρακτηῖρα, εἴ γε καὶ ἐν ἐκείνῳ δεῖ τοῦ ἡθους τῶν τε ἐπιστελλόντων καὶ πρὸς οὓς ἐπιστέλλουσι ποι-
 5 εἶσθαι πρόνοιαν. αὐτὸ δὲ τὸ ἐπιστολικὸν εἶτε ὑφ' ἐν τούτων τῶν τριῶν ἀνάγεται εἶτε ὑφ' ἕτερον, οὐ τοῦ νῦν ἐστι καιροῦ σκοπεῖν, ἄλλως τε ἐπειδὴ καὶ περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς περὶ ἐγκωμίων ἀρκούντως ὡς πρὸς εἰσαγωγὴν ἐλέχθη.
- 10 Προοιμίῳ δὲ ἐνταῦθα συννεστραμμένων, ὅπου γε μηδὲ τῆς ἄλλης φράσεως τοιαύτης χρεῖα, οὐ δεησόμεθα, ἀλλ' οὐδὲ διηγῆσεων σφζουσῶν τὴν ἀκολουθίαν — εἰ δὲ μή, λύοιτο ἂν τὸ πάθος —, οὐδὲ ἀγωνιστικὸς ἔσται ὁ λόγος, ἀλλὰ μόνον κινῶν τὸν ἀκροατὴν εἰς ἡδονὴν ἢ
 15 εἰς δάκρυα.

Περὶ ἐκφράσεως.

- Τινὲς μετὰ τὴν σύγκρισιν εὐθὺς τὴν ἔκφρασιν τά-
 ξαντες οὕτως ἔγραψαν· ἔστι μὲν ἡ τῶν ἐφεξῆς προ-
 γυμνασμάτων τάξις ἀδιάφορος ἄλλων ἄλλως ταττόντων,
 20 οὐδὲν δὲ κωλύει τὴν ἔκφρασιν ἐν μελέτῃ ποιεῖσθαι εὐθὺς

16 — p. 71, 5: P 649, 9—651, 12

5. 6 ἐφ' ἐν τῶν τριῶν τούτων Pc 6 ἐφέτερον Pc 7 fort. ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ. 8 p. 54, 22 sq. 11 χρεῖας P δεηθησόμεθα Pc 15 δάκρυον Vh 19 καὶ add. post ἀδιάφορος Pa Vh τασόντων P

σιάζοντες ἡθοποιῶν πολλάκις δεόμεθα. γυμνάζει δὲ πρὸς τὸν ἐπιστολικὸν χαρακτηῖρα, εἴ γε καὶ ἐν ἐκείνῳ δεῖ τοῦ ἡθους τῶν <τε> ἐπιστελλόντων <καὶ> πρὸς οὓς ἐπιστέλλουσι, ποιεῖσθαι πρό-
 νοιαν ἐκ παντός 10 Ac: ἀλλ' οὐδὲ προοιμίῳ ἐνταῦθα δεῖ
 συννεστραμμένων οὐ<δὲ> διηγῆσεων (διηγῆματος Ac) σφζουσῶν
 ἀκολουθίαν — εἰ δὲ μή, λύοιτ' ἂν τὸ πάθος — οὐδὲ ἀγωνιστικὸς
 ἔσται ὁ λόγος, ἀλλὰ μόνον κινῶν τὸν ἀκροατὴν εἰς ἡδονὴν ἢ εἰς δάκρυα

2 cf. Theo. 115, 22 12. 18 Max. 54, 19sq. 17sq. cf. Sard.

μετὰ τὴν σύγκρισιν· ἐπειδὴ γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς συγκρίσεως ἔφαμεν εἶναι ἄδειαν τῆς ἀνειμένης φράσεως, καὶ ἐπὶ ταύτης δὲ μᾶλλον ἐκείνω τῷ εἶδει τῆς ἀπαγγελίας χρῆσθαι παραδέδοται, εἰκότως ἀκολουθεῖν δεῖ τῇ συγκρίσει τὴν ἔκφρασιν· ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν οὕτως· ἡμεῖς δὲ τῷ 5 κεκρατηκότι ἔθι ἐπόμενοι μετὰ τὴν σύγκρισιν μὲν τὴν ἠθοποιίαν ἐτάξαμεν, μετὰ ταύτην δὲ τὴν ἔκφρασιν καὶ φάμεν· ἔκφρασις ἐστὶ λόγος ἀφηγηματικός, ὅπ' ὄψιν ἄγων ἐναργῶς τὸ δηλούμενον. πρόσκειται δὲ ἐναργῶς, ὅτι κατὰ τοῦτο μάλιστα τῆς διηγήσεως διαφέρει· ἢ μὲν 10 γὰρ ψιλὴν ἔχει ἐκθεσιν πραγμάτων, ἢ δὲ πειραῖται θεατὰς τοὺς ἀκούοντας ἐργάζεσθαι. ἐκφράζομεν δὲ τόπους, χρόνους, πρόσωπα, πανηγύρεις, πράγματα. τόπους μὲν, οἷον λειμῶνας, λιμένας, λίμνας καὶ ὅσα τοιαῦτα· χρόνους δέ, οἷον ἔαρ, θέρος· πρόσωπα δέ, οἷον 15 ἱερέας, θεοσίτας καὶ τὰ τοιαῦτα· πανηγύρεις δέ, ὡς Παναθηναῖα, Διονύσια καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς δρώμενα· καὶ ὄλως πρὸς πολλὰ τῷ προορυσμῶσι τούτῳ χρῆσόμεθα. διαφέρει δὲ καὶ κατ' ἐκεῖνο τῆς διηγήσεως, ὅτι ἢ μὲν τὰ καθόλου, ἢ δὲ τὰ κατὰ μέρος ἐξετάζει· οἷον διηγήσεως 20

2 p. 63, 3 sq. 4 παραδέδοται Pa Vh; δέδοται Pc δεῖ ἀκολουθεῖν Pc 6 μετὰ Pc; om. Pa Vh 7 post ἔκφρασιν add. μετετάξαμεν Pa Vh 9 ἐναργῶς; ἄγων Pa Vh 11 ὑψηλὴν Vh 18 πραγμάτων Vh 15 θέρος· ἔαρ Pc 18 πρὸς Brinkmann; περι P 19 καὶ om. Pc

10 Ac: διαφέρει ἢ ἔκφρασις τῆς διηγήσεως, ὅτι ἢ μὲν διήγησις ψιλὴν ἔχει ἐκθεσιν πραγμάτων, ἢ δὲ πειραῖται θεατὰς τοὺς ἀκούοντας ἐργάζεσθαι. καὶ ἢ μὲν τὰ καθόλου, οἷον ὅτι ἐπολέμησαν Ἀθηναῖοι καὶ Πελοποννήσιοι, ἢ δὲ τὸ κατὰ μέρος, ὅτι τοιαῦτα παρασκευῆ καὶ τοίῳ τρόπῳ ὀπλίσεως· ὡς γὰρ ἐπίπαν τοῦ

8 cf. Theo. 118, 6; Herm. 22, 7; Aphth. 46, 15 9 sq. Dox. 511, 24 sq.; Max. 56, 3 sq. 55, 14 sq.; R 18 cf. Theo. 118, 7; Herm. 22, 9; Aphth. 46, 16 15 cf. Herm. 22, 15; Aphth. 46, 22 16 cf. Theo. 118, 12; Herm. 22, 11

μέν ἐστι τὸ εἰπεῖν· ἐπολέμησαν Ἀθηναῖοι καὶ Πελοποννήσιοι· ἐκφράσεως δέ, ὅτι τοιαῦδε καὶ τοιαῦδε ἐκάτεροι παρασκευῆ ἔχρησαντο καὶ τῷδε τῷ τρόπῳ τῆς ὀπλίσεως.

Δεῖ δέ, ἡνίκα ἂν ἐκφράζωμεν καὶ μάλιστα ἀγάλματα
 5 τυχὸν ἢ εἰκόνας ἢ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον, πειραῶσθαι λογισμοὺς προστιθέναι τοῦ τοιοῦδε ἢ τοιοῦδε παρὰ τοῦ γραφέως ἢ πλάστου σχήματος, οἷον τυχὸν ἢ ὅτι ὀργιζόμενον ἔγραψε διὰ τήνδε τὴν αἰτίαν ἢ ἠδόμενον, ἢ ἄλλο τι πάθος ἐροῦμεν συμβαῖνον τῇ περὶ τοῦ ἐκφραζομένου
 10 ἱστορίᾳ· καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ ὁμοίως πλεῖστα οἱ λογισμοὶ συντελοῦσιν εἰς ἐνάργειαν.

Ἀρξόμεθα δὲ ἀπὸ τῶν πρώτων, καὶ οὕτως ἐπὶ τὰ τελευταῖα ἤξομεν· οἷον εἰ ἄνθρωπον χαλκοῦν ἢ ἐν γραφαῖς ἢ ὀπασσοῦν ἔχομεν ἐν τῇ ἐκφράσει ὑποκείμενον,
 15 ἀπὸ κεφαλῆς τὴν ἀρχὴν ποιησάμενοι βαδιοῦμεν ἐπὶ τὰ κατὰ μέρος· οὕτω γὰρ πανταχόθεν ἔμψυχος ὁ λόγος γίνεται.

Πέντε δ' ὄντων τῶν τοῦ λόγου μερῶν, ὡς πολλάκις

5 (εἴ om.) ἄλλο τι Pc 7 ἢ πλάστου σχήματος om. Pc 13 et
 p. 70, 4 ἐνάργειαν Pc 15 τῆς ἀρχῆς Vh ἤξομεν Pc 18 ὁ
 Pc; om. Pa Vh

τρόπου τῆς τῶν πραγμάτων ὑπάρξεως ἢ ἐκφρασις ἐξαγγελτικὴ· ἡνίκα μέντοι ἀγάλματα ἢ εἰκόνας ἢ τι τοιοῦτον ἐκφράζομεν, πειραῶσθαι λογισμοὺς προστιθέναι τοῦ τοιοῦδε γραφέως ἢ πλάστου σχήματος, οἷον ὅτι ὀργιζόμενον ἢ ἠδόμενον ἔγραψεν 19 Ac: ὅτι πέντε τῶν τοῦ λόγου μερῶν ὄντων πρὸς διηγηματικὸν ἢ ἐκφρασις γυμνάζει, οὐ ψιλὴν ἀφήγησιν ποιουμένη, ἀλλὰ τὰ τὴν ἐνάργειαν ἐργαζόμενα παραλαμβάνουσα. καὶ συμβουλευόντες δὲ ἀνάγκην ἔχομεν ἐκφράσαι τοῦτο, περὶ οὗ ὁ λόγος, ἵνα μᾶλλον πείσωμεν· καὶ κατηγοροῦντες καὶ ἀπολογούμενοι δεόμεθα τῆς ἐκ τοῦ ἐκφράζειν ἀξήσεως· καὶ ἐν πανηγύρει ἱκανὸν τὸ τῆς ἐκφράσεως ἡδονὴν ἐμποιῆσαι

εἴρηται, προοιμίου, διηγήσεως, ἀντιθέσεως, λύσεως, ἐπιλόγου, γυμνάσει ἡμᾶς ἢ ἔκφρασις πρὸς τὸ διηγηματικὸν μέρος, πλὴν ὅσον οὐ ψιλὴν ἀφήγησιν ποιουμένη, ἀλλὰ παραλαμβάνουσα τὰ ἐργαζόμενα τὴν ἐνάργειαν καὶ ὑπ' ὅσιν ἡμῖν ἄγοντα ταῦτα, περὶ ὧν εἰσιν οἱ λόγοι, καὶ 5
μονοноὺ θεατὰς εἶναι παρασκευάζοντα.

Τριῶν δὲ ὄντων εἰδῶν, τοῦ τε δικανικοῦ λέγω καὶ πανηγυρικοῦ καὶ συμβουλευτικοῦ, ἐν πᾶσιν ἢ χρεῖα τοῦ προγυμνάσματος τούτου εὐρεθήσεται· καὶ γὰρ συμβουλεύοντες πολλάκις ἀνάγκην ἔχομεν ἐκφράσαι τοῦτο, περὶ 10
οὗ ποιούμεθα τοὺς λόγους, ἵνα μᾶλλον πείσωμεν, καὶ κατηγοροῦντες ἢ ἀπολογούμενοι δεόμεθα τῆς ἐκ τοῦ ἐκφράζειν ἀξήσεως, καὶ μέντοι καὶ ἐν πανηγυρικαῖς ὑποθέσεσιν ἰκανὸν τὸ τῆς ἐκφράσεως ἡδονὴν ἐμποιῆσαι τοῖς ἐν θεάτροις καθημένοις. 15

Ἔστι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦτο τὸ προγύμνασμα τῶν ὡς μερῶν παραλαμβανομένων· οὐδὲν δὲ ἴσως ἂν κωλύοι καὶ ὡς ἀρκοῦσάν ποτε αὐτὴν πρὸς ὅλην ὑπόθεσιν ἐργάσασθαι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μέντοι τῶν μερῶν ἔστι.

Φράσεως δὲ ποικίλης ἐν αὐτῇ δεόμεθα· πρὸς γὰρ τὴν 20
ὑποκειμένην ὑπόθεσιν ἀρμόζειν δεῖ καὶ τὸ τῆς ἀπαγγελίας εἶδος, ἢ γλυκαίνοντας ἢ ἐκτραγωδοῦντας τὰς συμ-

9 καὶ γὰρ καὶ Pa 10 πολλάκις ante ἀνάγκην Pc Sard., post ἔχομεν Pa Vh 18 φράζειν Vh 14 ἐκ add. ante τῆς Pc 16 ὡς Pa Vh; καὶ Pc 18 ποτε om. Pc τοῦτο add. ante ἐργάσασθαι Pc

16 Ac: ὅτι ἢ ἔκφρασις τῶν ὡς μερῶν ἔστι, ληφθήσεται δὲ ποτε καὶ πρὸς ὅλην ὑπόθεσιν 20 Ac: φράσεως δὲ ποικίλης ἐν αὐτῇ δεόμεθα· πρὸς γὰρ τὴν ὑποκειμένην ὑπόθεσιν ἀρμόζειν (ἀρμόξει Ac) δεῖ καὶ τὸ τῆς ἀπαγγελίας (ἐπαγγελίας Ac) εἶδος ἢ γλυκαίνοντας ἢ ἐκτραγωδοῦντας τὰς συμφορὰς· ἔστι γὰρ ὅτε

7 sq. cf. R 9—11 Sard. 17—19 Max. 57, 27 sq. 20 cf. Theo. 119, 31 sq.; Herm. 23, 10; Aphth. 47, 5 20—22 Max. 58, 1 sq.

φορὰς ἢ ὅλως ἄλλο τι παριστάντας πάθος· ἔστι γὰρ ὅτε εὐθυμίαν μόνην ἐμποιῆσαι θέλομεν, ἔστι δὲ ὅτε δεινῶσαι τε καὶ ἀνέξῃσαι, ὡς ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ Περὶ τῆς παραπροσβείας τὸ κατὰ τὴν Φωκίδα πάθος ὑπ' ὄψιν
 5 ἄγειν πειρᾶται διὰ τοῦ λόγου.

Περὶ Θέσεως.

Περὶ τῆς διαιρέσεως <ἐν> τῇ καλουμένῃ θέσει πολλῇ τοῖς τεχνογράφοις γέγονεν ἀμφισβήτησις· ἀλλ' ἡμεῖς πρότερον, τί ἐστι θέσις, εἰπόντες τότε τῆς διαιρέσεως ἀφ' ὅ
 10 μεθα.

Θέσις τολύνην ἐστὶ πρᾶγμα λογικὴν ἐπίσκεψιν ἐπιδεχόμενον ἄνευ προσώπων ὠρισμένων καὶ πάσης ἐτέρας περιστάσεως. εἴρηται δὲ λογικὴν ἐπίσκεψιν ἐπιδεχόμενον, οὐχ ὅτι καὶ τὰ ἄλλα ἄνευ λόγου ἐπισκεπτόμεθα,
 15 ἀλλ' ὅτι τοῦτο περὶ μόνην τὴν ἐξέτασιν εἴληπται τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου καὶ οὐδεμίαν ἔχει περιστάσιν ἐτέραν, ἐπεὶ προστεθείσης περιστάσεως τελεία ὑπόθεσις γίνεται. ταύτη γὰρ τοι καὶ διαφέρει τῆς ὑποθέσεως ἢ θέσεως, ὅτι ἡ μὲν ἄνευ περιστάσεως, ἡ δὲ μετὰ περιστάσεως συνίσταται.
 20 οἷον θέσις ἐστίν, εἰ γαμητέον· ἐνταῦθα αὐτὸ καθ'

7 — p. 76, 23: P 657, 19—661, 2

8 Dem. 19, 65 4 προσβείας Pc τὴν φωκίδα Ac O; τῶν φωκίδων P 7 ἐν add. Finckh 9. 10 ἀψώμεθα Pa 14 [καί]P

εὐθυμίαν μόνην διὰ τοῦ ἐκφράζειν ἐμποιῆσαι θέλομεν τοῖς ἀκροαταῖς, ὅτε δὲ δεινῶσαι καὶ ἀνέξῃσαι, ὡς ἐν τῷ παραπροσβείας Δημοσθένης τὸ κατὰ τὴν Φωκίδα πάθος ὑπ' ὄψιν ἄγειν πειρᾶμενος διὰ τοῦ λόγου 11 Ac: θέσις ἐστὶ πρᾶγμα λογικὴν ἐπίσκεψιν ἐπιδεχόμενον ἄνευ προσώπων ὠρισμένων καὶ πάσης ἐτέρας περιστάσεως

11 cf. Theo. 120, 12; cf. Sard.; Dox. 539, 14. 540, 11; Max. 60, 29 sq. 16 cf. Herm. 24, 5 sq. 18 cf. Aphth. 49, 22; Max. 59, 9 sq. 20 cf. Herm. 24, 8 sq.

ἐαυτὸ τὸ πρᾶγμα ζητοῦμεν, οὐ ζητοῦντες, εἰ τόνδε δεῖ
 γαμεῖν, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, ἀλλὰ μόνον, εἰ τὸ πρᾶγμα
 ἀγαθὸν ἢ μὴ τοιοῦτον· εἰ μέντοι γε ἐθελήσομεν τυχὸν
 ἀναπλάσαι, ὅτι ἔχων τις τρεῖς παῖδας τούτους ἀποβαλὼν
 βουλεύεται τὴν γυναικα οὐκ οὔσαν ἔτι τεκνοποιὸν ἀπο- 5
 πέμψας ἐτέραν γῆμαι, ὑπόθεσις γίνεται.

Τοῦτο δὲ τὸ προγύμνασμά ἐστι μὲν τοῦ συμβουλευ-
 τικοῦ εἶδους, διαιρεῖται δὲ κατὰ τοὺς ἀκριβεῖς τεχνο-
 γράφους τοῖς πανηγυρικοῖς κεφαλαίοις. οὐ λέληθε γάρ
 με, ὅτι ἕτεροι καὶ ἕτεροι τισὶν ἐχρήσαντο κεφαλαίοις, 10
 οἱ μὲν τοῖς τελικοῖς καλουμένοις, τινὲς δὲ καὶ ἄλλοις,
 καινὰ αὐτοῖς ὀνόματα περιτιθέντες. περὶ ὧν ἰστέον,
 λέγω δὲ τῶν τοῖς καινοῖς ὀνόμασι χρησαμένων, ὅτι πάντα
 ἐκεῖνα τὰ ὡς κεφάλαια παρὰ τινων ὀνομαζόμενα ἐνθυ-
 μήματά ἐστι, συνιστάντα τὸ ἐν τῷ πράγματι χρήσιμον, 15
 οἷον ὃ λέγουσι κατὰ φύσιν ἢ κατὰ νόμον ἢ κατὰ ἔθος
 ἢ κατὰ τὸ ὄσιον τὸ περὶ τοὺς τελευτήσαντας ἢ ὄσιον τὸ
 περὶ τὴν πατρίδα· τοιαῦτα γάρ τινα κεφάλαια ἐξευρή-
 κασι. θῶμεν οὖν εἶναι τὴν ἐξέτασιν ἡμῖν περὶ τοῦ εἰ
 γαμητέον· ἐνταῦθα τοίνυν εἰ ἀρξάμεθα, εἰ κατὰ φύσιν 20
 τὸ πρᾶγμα, ζητεῖν, εἰ κατὰ ἔθος, εἰ κατὰ νόμον, εἰ ὄσιον

12 κενὰ Vh ἐπιτιθέντες Pc; περιθέντες Pa Vh 15 συν-
 στάντα Pa c; συνιστάντο Vh 16 λέγω Pc 17 expr. ἢ
 κατὰ τὸ ὄσιον τὸ περὶ τὴν πατρίδα ἢ τὸ περὶ τοὺς τελευτήσαν-
 τας, cf. 73,1 et Ac 20 ἀρξάμεθα Finckh; ἀρξόμεθα Pa Vh;
 ἀρξόμεθα Pc

8 Ac: τὴν θέσιν κατὰ τοὺς ἀκριβεῖς ἐγκωμιαστικοῖς ἐργασόμεθα
 κεφαλαίοις 10 Ac: ὅσοι δὲ τὴν θέσιν διείλον τοῖς τελικοῖς
 κεφαλαίοις ἢ τοῖς κατὰ νόμον ἢ κατὰ φύσιν ἢ κατ' ἔθος ἢ κατὰ
 ὄσιον τὸ περὶ τὴν πατρίδα ἢ τοὺς τελευτήσαντας, ἔλαθον ἑαυτοὺς
 τοῖς ἐνθυμήμασι τῶν ἐγκωμιαστικῶν κεφαλαίων ἀντὶ τῶν κεφα-
 λαίων χρησάμενοι

10 sq. cf. Dox. 547, 21 sq. 10 sq. cf. Herm. 25, 21; Aphth.
 50, 3 sq. 11 sq. cf. Theo. 121, 24 sq.

περὶ πατρίδα, εἰ ὅσιον περὶ προγόνους, τί ἄλλο ζη-
 τοῦμεν, ἢ ὅσα ἂν ἀγαθὰ ἐκ τοῦ γάμου γένοιτο, ἅπερ ἂν
 εἴη ἐνθυμήματα τῶν ἐγκωμιαστικῶν κεφαλαίων ἐνός; εἰ
 δὲ ζητοίημεν, τίνες οἱ εὐρόντες καὶ πρῶτοι χρησάμενοι,
 5 τί ἕτερον ἢ ἐροῦμεν τὰ ἐνθυμήματα, ἅπερ ἀντὶ τοῦ γέ-
 νους παραληψόμεθα; ὥστε μοι δοκοῦσι καλῶς ποιεῖν οἱ
 τοῖς ἐγκωμιαστικοῖς αὐτὴν διαιροῦντες κεφαλαίους, ἵνα
 ἢ μὲν τὸ προγύμνασμα εἶδους συμβουλευτικοῦ, ὕλης δὲ
 πανηγυρικῆς καὶ διαιρέσεως· καὶ γὰρ ἐν αὐταῖς ταῖς τε-
 10 λείαις κατὰ συμβουλήν ὑποθέσειςιν ἢ προτρέποντες ἢ
 ἀποτρέποντες δι' ἐπαίνων ἢ ψόγων αὐτὸ κατασκευάζειν
 εἰώθαμεν. ὥστε μοι καὶ ἐνταῦθα ἐπαινετοὶ δοκοῦσιν οἱ
 οὔτω διαιροῦντες.

Παραλαμβάνεσθω οὖν καὶ ἐν αὐτῇ προοίμια, ἐν ἣ δύο
 15 ἢ καὶ πλεονα, τῆς χρείας τῷ λέγοντι τὸ μέτρον δριζού-
 σης, ἢ σύστασιν ἢ διαβολὴν ἔχοντα τοῦ πράγματος ἢ
 ἄλλο τι κατασκευάζοντα, ὧν ἐν προοιμίοις εἰώθασιν οἱ
 ῥήτορες ποιεῖν. μετὰ δὲ ταῦτα ἰέναι δεῖ ἐπὶ τὰ ἀπὸ τοῦ
 γένους· παραληψόμεθα δ' ἐν αὐτοῖς ἐν τάξει προγόνων
 20 τοὺς εὐρόντας καὶ πρώτους χρησαμένους ἢ θεοὺς ἢ ἀν-
 θρώπους. μετὰ δὲ ταῦτα ἀντὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων τάξο-
 μεν τὰ περὶ τὴν ἄσκησιν τοῦ πράγματος γινόμενα, ἀντὶ

1 τὴν πατρίδα Vh 4 πρῶτοι καὶ P; cf. l. 20 5 τὰ
 Pc; om. Pa Vh 7 αὐτὴν P; αὐτὸ Finckh 10. 11 ἢ ἀπο-
 τρέποντες om. Vh 16 ἔχοντα Pa; ἔχον^τ Pc Vh 17 κατα-
 σκευάζοντα Pa; κατασκευάζον^τ Pc; κατασκευάζοντος Vh 20 πρώ-
 τος Ac; πρώτως P; cf. l. 4

8 Ac: ἡ θέσις ἐστὶ κατὰ μὲν τὸ εἶδος τοῦ συμβουλευτικοῦ,
 κατὰ δὲ τὴν ὕλην τοῦ πανηγυρικοῦ 14 Ac: παραλαμβάνεσθω
 οὖν προοίμια τῆς χρείας ποιουμένης (τὴν χρείαν ποιούμενα Ac)
 <τὸ> μέτρον, σύστασιν ἔχοντα ἢ διαβολὴν τοῦ προκειμένου. καὶ
 μετὰ ταῦτα παραληψόμεθα τοὺς εὐρόντας καὶ πρώτους χρησα-

δὲ πράξεων τὰς ἐξ αὐτοῦ ὠφελείας, καὶ οὕτως πλατυνοῦμεν τὴν ἐργασίαν.

Διαφέρει δὲ ἡ ἐνταῦθα πανηγυρική διαίρεσις τῆς τοῦ ἐγκωμίου διαιρέσεως, ὅτι ἐν ἐκείνῳ μὲν ἀντίθεσις οὐκ ἐμπίπτει, εἰ μὴ ἄρα ἐξ ἰδιαζούσης ὕλης, ἐνταῦθα δὲ πάν- 5
τως ἐμπεσεῖται ἀντίθεσις, ἔχουσα μὲν ἐξέτασιν τῶν συμβαινόντων τε καὶ παρεπομένων τῷ πράγματι κακῶν, λυομένη δὲ παραδειγματικῶς καὶ ἐνθυμηματικῶς· παραδειγματικῶς μὲν ἐκ τῶν ἑτέροις πράγμασι παρακολουθούτων κακῶν, οὐκ ὄντων δ' ἱκανῶν ἀποτρέπειν τοὺς 10
ἐθέλοντας ἐπ' αὐτὰ λέναι καὶ διὰ τοῦτο τοῖς ἀγαθοῖς πλείοσιν <οὔσι> μᾶλλον ἢ τοῖς κακοῖς προσέχοντας· ἐνθυμηματικῶς δὲ ἐκ τῶν ἀποδείξεων τῶν δεικνυουσῶν καὶ ἐν αὐτῷ τὰ ἐπόμενα καλὰ τοῖς εἰς ἄκρον κατωρθωκόσιν. οἷον τυχόν, εἰ γαμητέον· μετὰ τὸ εἰπεῖν, πόσα ἐκ 15
γάμων γίνονται ἀγαθὰ τικτομένων ἑτέρων ἐφ' ἑτέροις τῶν εἰς πλήθος ἀυξόντων, εἰ τύχοι, ἰδίᾳ καὶ κοινῇ τὰς

4 ὅτι om. Pc cf. 53, 6 sq. 5 ἰσαζούσης Vh 11 θέ-
λουτάς τε Vh 11—12 vix sana, cf. Ac 12 οὔσι add.
Ac 14 εἰς om. Vh

μένους, εἶτα ἀντὶ ἐπιτηδευμάτων τὰ περὶ τὴν ἄσκησιν τοῦ πράγματος γινόμενα τάξομεν, ἀντὶ δὲ πράξεων τὰς ἐξ αὐτοῦ ὠφελείας, καὶ οὕτω πλατυνοῦμεν (πλατύννοουσι sic Ac) τὴν ἐργασίαν. διαφέρει δὲ ἡ πανηγυρική διαίρεσις τοῦ ἐγκωμίου, ὅτι ἐν ἐκείνῳ μὲν ἀντίθεσις οὐκ ἐμπίπτει, εἰ μὴ ἄρα ἐξ ἰδιαζούσης ὕλης, ἐνταῦθα δὲ πάντως ἐμπεσεῖται ἀντίθεσις, ἐξέτασιν ἔχουσα τῶν παρεπομένων τῷ πράγματι κακῶν, λυομένη (λύομεν Ac) δὲ παραδειγματικῶς καὶ ἐνθυμηματικῶς. παραδειγματικῶς μὲν ἐκ τῶν ἑτέροις πράγμασι παρακολουθούτων κακῶν, οὐκ ὄντων δὲ ἱκανῶν ἀποτρέπειν τοὺς ἐθέλοντας ἐπ' αὐτὰ λέναι διὰ τὸ πλείοσι τοῖς ἀγαθοῖς οὔσι τῶν κακῶν [οὐκ ὄντων δὲ ἱκανῶν] προτρέπειν μᾶλλον ἐφ' αὐτὰ· οὔτε γὰρ ναυτίλλας ἐκάλυψε τὰ νανάγια οὔτε γεωργίας οἱ ἀήμοι οὔτε γάμους αἰ μοιχεύει. ἐνθυμηματικῶς δὲ ἐκ τῶν ἀποδείξεων τῶν δεικνυουσῶν τὰ τῷ πράγματι ἐπόμενα ἀγαθὰ τοῖς εἰς ἄκρον κατωρθωκόσιν

πόλειξ καὶ παρασκευαζόντων τοὺς τρόπους διαφόροις τὴν
 εὐνοίαν ἐπιδειξομένους, καὶ μετὰ τὸ δεῖξαι, ὅτι καὶ τοῖς
 γένεσιν ἢ διαδοχῇ σφύζεται, καὶ ὅτι πένησι τεχθήσονται
 οἱ γηροβοσκῆσόντες, πλουσίους οἱ τὰς οὐσίας φυλάξοντες,
 5 καὶ μετὰ πολλὰ τοιαῦτα τὰ θετικὰ καλούμενα ἀντιθήσο-
 μεν, τὰς μοιχείας τε καὶ τὰς τῶν παίδων ἀποβολάς, αἴ-
 τινες λυθήσονται ἐκ ναυαγιῶν μὲν τῶν οὐκ εἰρξασῶν
 τοὺς πλέοντας, ἀρχμῶν δὲ καὶ ὄμβρων τῶν οὐ κωλυσάν-
 των γεωργίας, ἐπαγομένων τούτοις καὶ τῶν ἐπὶ παίδων
 10 ἀριστεταῖς στεφάνων, εἰκόνων, σιτήσεων, εὐκλείας ὄλων
 καὶ πάντων τῶν δεικνύντων εὐδαίμονα τοῖς μὴ ἐναντί-
 ας πειραθεῖσι τύχης τὸν βίον ἅπαντα.

Τοῦ δὲ κοινοῦ τόπου διαφέρει — καὶ γὰρ ἐκεῖ αὐ-
 ξησίς ἐστι πράγματος, καὶ κατὰ τοῦτο ἔστι τις αὐτοῖς
 15 κοινωνία — διαφέρει οὖν, ὅτι ἐν μὲν ἐκείνοις ὁμολογού-
 μενόν ἐστι τὸ πρᾶγμα, περὶ οὗ οἱ λόγοι, ἐνταῦθα δὲ
 ἀμφισβητούμενον, διὸ καὶ ἄπερ ἐπηγέσαμεν, διαβάλλειν
 οὐ κωλυθήσομεθα· καὶ ἐν ἐκείνῳ μὲν δικαστῶν ψῆφον
 ἐκινουῦμεν, ἐνταῦθα δὲ ὡς βουλῆς οὔσης μόνης καὶ οὐ-
 20 δενὸς ἀκολουθοῦντος κακοῦ παρὰ δικαστῶν τὴν ἐξέτασιν
 ποιησόμεθα· κἀκεῖ μὲν καὶ πρόσωπον [καὶ] τὸ ἀμαρτήσαν

2 ἐπιδειξομένους Pc 8 πένῃ Vh 4 τοῖς πλουσίοις Pc
 φυλάξαντες Pa Vh 7 ναυαγιῶν P εἰρξάντων Pc 8 δὲ
 Pa Vh; τὲ Pc 11 δεικνύντων Pc 12 περιθεῖσι Vh 14 ἀ-
 τῶι Pc 19 fort. κινουῦμεν ut Ac 20 παρὰ PcAc; περὶ Vh;
 ἄνευ Pa 21 καὶ εἰας. videtur Pa ἀμαρτήσαι Walz

18 Ac: διαφέρει ἢ θέσις τοῦ κοινοῦ τόπου, ὅτι ἐν μὲν τῷ κοι-
 νῷ τόπῳ δικαστῶν ψῆφον κινουῦμεν, ἐνταῦθα δὲ ὡς βουλῆς οὐ-
 σης μόνης καὶ οὐδενὸς ἀκολουθοῦντος κακοῦ παρὰ τῶν δικαστῶν
 τὴν ἐξέτασιν ποιούμεθα, κἀκεῖ μὲν καὶ πρόσωπον τὸ ἀμαρτήσαν
 (μαρτυρήσαν Ac) ὑπόκειται, ἐνταῦθα δὲ ἀπερίστατος ἢ τοῦ πράγ-
 ματος ὑπάρχει μόνου ζήτησις

ὑπόκειται, ἐνταῦθα δὲ ἀπερίστατος ἢ τοῦ πράγματος ὑπάρχει ζήτησις μόνου.

Πολλή δὲ ἢ τοῦ προγυμνάσματος τούτου χρήσις καὶ πρὸς πολλὰ ὠφέλιμος, εἴ γε τέως μὲν τῶν δύο εἰδῶν τῆς ῥητορικῆς, τοῦ τε ἐγκωμιαστικοῦ λέγω καὶ τοῦ συμβου- 5 λευτικοῦ, τὴν μελέτην ἔχει, πάντων δὲ τῶν τοῦ λόγου μερῶν ἐστὶ δεκτικὴ, προοιμίων τε λέγω καὶ διηγήσεων — τῶν ἐν τῇ ἔξετάσει [τε] λέγω τῶν ἀγαθῶν τῶν περὶ τὸ προκείμενον πρᾶγμα — καὶ ἀντιθέσεων καὶ λύσεων, οἷς δεῖ τοὺς ἐπιλόγους ἔπεσθαι, καθολικὰς συμβουλάς ἔχον- 10 τας καὶ παρακλήσεις ἐπὶ τὸ προκείμενον, ἵνα καὶ ἐκ τούτου τὸ τῆς συμβουλῆς ἴδιον διασφῶζοιτο.

Ἔστι δὲ καὶ αὕτη τῶν ὡς μερῶν παραλαμβανομένων μόνων ὄλην γὰρ οὐκ εἰκὸς γενέσθαι τὴν θέσιν τὴν οὖ- 15 σαν ἀπερίστατον καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο τῶν τελείων ὑποθέσεων ἐλαττουμένην, πλὴν εἰ μὴ εἴποι τις εἶναι ὄλην διὰ τὸ πάντα τὰ μέρη τοῦ λόγου ὑποδέχεσθαι.

Τῶν δὲ θέσεων αἱ μὲν εἰσι φυσικαί, οἷον εἰ σφαιρο- εἰδῆς ὁ οὐρανός, ἢ εἴ τις ἑτέρα τοιαύτη θειοτέραν ἔχουσα ζήτησιν, αἱ δὲ πολιτικαί, οἷα ἢ ἔξετασθεῖσα· ἀλλὰ τῆς 20 μὲν τῶν φυσικῶν διαιρέσεως φροντιοῦσιν οἱ περὶ φιλοσοφίαν διατρέβοντες, ἢ δὲ τῶν πολιτικῶν διαίρεσις δεδήλωται.

8 ἐν τῇ om. Pc 11 alt. καὶ Pa; om. Pc Vh 14 μόνον Vh
[ὑπὸ ex τῇ] θέσιν Pa 16 εἶπη Vh 20 οἷα P

8 Ac: παρέχεται δὲ τὸ χρήσιμον πᾶσι τοῖς μέρεσι τοῦ πολι-
τικοῦ 〈λόγου〉· πάντων γὰρ ἐστὶ δεκτικόν· προοιμίων, διηγή-
σεων, ἀντιθέσεων καὶ λύσεων, οἷς οἱ ἐπιλόγοι ἐπακολουθοῦσι
καθολικὰς συμβουλάς ἔχοντες καὶ παρακλήσεις 18 Ac: ἢ θέ-
σις τῶν ὡς μερῶν ἐστὶ

3 cf. Sard. 18 sq. cf. Theo. 121, 6 sq.; Herm. 25, 5 sq.;
Apth. 49, 15

Περὶ νόμον εἰσφορᾶς.

Νόμος ἐστὶ δόγμα πλήθους ἢ ἀνδρὸς ἐνδόξου πολιτικόν, καθ' ὃ ἅπανσι προσήκει ζῆν τοῖς ἐν τῇ πόλει. τῶν δὲ νόμων οἱ μὲν εἰσι κοινοί, οἱ δὲ ἴδιοι· κοινοὶ μὲν οἱ περὶ τῶν τῆς πόλεως καθόλου, ἴδιοι δὲ οἱ περὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους συμβολαίων· καὶ πάλιν τῶν νόμων οἱ μὲν ἀγαθῶν ἀμοιβὰς εἰσηγοῦνται, οἱ δὲ ἀδικημάτων τιμωρίαν ὀρίζουσι. διαφέρει δὲ ψήφισμα νόμου, κατὰ πάντα κοινωνοῦν αὐτῶ, μόνῳ ἐνί, ὅτι τὸ μὲν ψήφισμα πρὸς καιρὸν ἐστίν, ὁ δὲ νόμος πρὸς ἅπαντα τὸν χρόνον ἀναφέρεται.

Διαφέρει δὲ ἡ τοῦ νόμου εἰσφορὰ τοῦ κοινοῦ τόπου [οὐ μόνου, οἷς καὶ τῆς πραγματικῆς, ἀλλ'] ὅτι [καὶ] ἐκεῖ μὲν ὁμολογουμένου πράγματός ἐστι καὶ ἐξεληλεγμένου καταδρομή, ἐνταῦθα δὲ ἔτι ἀμφισβητουμένου.

Διαιρεῖται δὲ [ὡς καὶ ὁ τεχνικός φησί] τοῖς τελικοῖς κεφαλαίοις· οἱ γὰρ ἄλλοις βουλόμενοι διαιρεῖν αὐτὴν κεφαλαίοις ἔλαθον ἑαυτοὺς τὰς ἐνθυμηματικὰς ἀποδεί-

2 — p. 79, 15: P 669,7—670, 18; 23. Haec excerpta tantum videntur esse

10. 11 φέρεται Pc 16 καὶ om. Vh 17 αὐτοῖς Pa Vh

3 Ac: τῶν νόμων οἱ μὲν εἰσι κοινοὶ οἱ περὶ τῶν τῆς πόλεως καθόλου, οἱ δὲ ἴδιοι οἱ περὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους συμβολαίων· καὶ οἱ μὲν ἀγαθῶν ἀμοιβὰς εἰσηγοῦνται, οἱ δὲ ἀδικημάτων τιμωρίαν ὀρίζουσι 8 Ac: διαφέρει ψήφισμα νόμου κατὰ πάντα κοινωνοῦν αὐτῶ ἐνί, ὅτι τὸ μὲν πρὸς καιρὸν, ὁ δὲ νόμος πρὸς ἅπαντα χρόνον 12 Ac: διαφέρει ἡ τοῦ νόμου εἰσφορὰ τοῦ κοινοῦ τόπου, ὅτι ἐκεῖ ὁμολογουμένου πράγματός ἐστι καταδρομή, ἐνταῦθα δὲ ἀμφισβητουμένου. διαιρεῖται δὲ τοῖς τελικοῖς κεφαλαίοις. ταῦ-

ξεις καινοῖς ὀνόμασι κοσμήσαντες, καὶ ἐπὶ τὴν τῶν κεφαλαίων προαγαρόντες τάξιν [τοῦτο δὲ καὶ ἐν πραγματικῇ τινες πεπόνθανσι]. διαιρεῖται δὲ τὰ τελικὰ κεφάλαια εἰς ἔγγραφον καὶ ἄγραφον· ἔγγραφον μὲν τὸ ἐκ νόμου, ἄγραφον δὲ τὸ ἐξ ἔθους. τούτων δ' ἡ τάξις ἐν μὲν πεπλασμένη ὑποθέσει ὡς εἰκὸς εὔρεθῆσεται, ἐν δὲ ἀληθεῖ πραγμάτων ὑποθέσει τῆς τάξεως κριτῆς ὁ ἀγωνιζόμενος, ὥσπερ πολλάκις καὶ Δημοσθένης ποιεῖ, ταῖς χρεῖαις τὴν τάξιν συμεταβάλλων τῆς διαιρέσεως.

Γυμνασία δὲ γίνεται τῶν νόμων ἐν εἰσηγήσει μὲν καὶ ἀντιλογίᾳ, ὅταν πρῶτον εἰσφέρηται, ἐν κατηγορίᾳ δὲ καὶ ἀπολογίᾳ, ὅταν πάλαι κειμένου ἐξέτασις γίνηται· καθόλου γὰρ ἢ τὸν ὄντα διαβάλλομεν ἢ συνιστῶμεν, ἢ τὸν μὴ ὄντα εἰσφέρομεν ἢ εἰσφέρεσθαι κωλύομεν.

Τὸ παρὸν προγύμνασμα ἔστι πρωτοτύπως τοῦ δικανικοῦ· γένοιτο δ' ἂν τις καὶ τοῦ συμβουλευτικοῦ συγγένεια πρὸς αὐτό, ἀλλὰ καὶ τοῦ πανηγυρικοῦ βραχεῖά τις, καθὸ ἐπαινοῦντες ἢ ψέγοντες ἢ κυροῦν ἢ ἀκυροῦν ἐθέλομεν.

17 βραχεῖά PaVhAc; χρεῖά Pc 18 κυροῦν Ac; κυροῦμεν P

τα δὲ εἰς ἔγγραφα καὶ ἄγραφα. ἔγγραφον τὸ ἐκ νόμου, ἄγραφον τὸ ἐξ ἔθους. τούτων δ' ἡ τάξις ἐν μὲν πεπλασμένη ὑποθέσει ὡς εἰκὸς εὔρεθῆσεται, ἐν δὲ ἀληθεῖ πραγμάτων ὑποθέσει τῆς τάξεως κριτῆς ὁ ἀγωνιζόμενος, ὥσπερ καὶ Δημοσθένης ποιεῖ ταῖς χρεῖαις τὴν τάξιν συμεταβάλλων τῆς διαιρέσεως. γυμνασία δὲ γίνεται τῶν νόμων ἐν εἰσηγήσει μὲν καὶ ἀντιλογίᾳ, ὅταν πρῶτον εἰσφέρηται, ἐν κατηγορίᾳ δὲ καὶ ἀπολογίᾳ, ὅταν πάλαι κειμένου ἐξέτασις γίνηται· καθόλου γὰρ ἢ τὸν ὄντα διαβάλλομεν ἢ συνιστῶμεν, ἢ τὸν μὴ ὄντα εἰσφέρομεν ἢ εἰσφέρεσθαι κωλύομεν 15 Ac: τὸ παρὸν <προ>γύμνασμα ἔστι μὲν τοῦ δικανικοῦ· γένοιτο δ' ἂν τις καὶ τοῦ συμβουλευτικοῦ συγγένεια πρὸς αὐτό καὶ βραχεῖά τις τοῦ πανηγυρικοῦ, καθὸ ἐπαινοῦντες ἢ ψέγοντες κυροῦν ἢ ἀκυροῦν ἐθέλομεν. τοῦ δὲ πολιτικοῦ λόγου

"Ἐτι δὲ καὶ τοῦ πολιτικοῦ <λόγου> τῶν μερῶν ἔχει γυμνασίαν προοιμίων καὶ ἀγώνων καὶ ἐπιλόγων μόνων· διηγήσεως δὲ, οἷα μὴ μετὰ περιστάσεως οὔσης καὶ περὶ τῶν μελλόντων βουλῆς προκειμένης, οὐ σφόδρα ἐνταῦθα
5 δεόμεθα.

· Ἔστι δὲ οὔτε τῶν ὡς μερῶν κυρίως οὔτε τῶν ὅλων· οὔτε γὰρ ὅλον ἐστὶ διὰ τὸ ἀπερίστατον οὔτε μέρος διὰ τὸ μείζον ἢ κατὰ μέρος ὑπάρχειν· μᾶλλον δ' ἂν εἴη τῶν μερῶν.

10 Φράσεως δὲ συνεστραμμένης ἤδη χρεῖα καὶ δυνατωτέρας, οἷα δὴ οὐ πρὸς θέατρον ὀρῶντος τοῦ λόγου, οὐδὲ πάθος κινουῦντος, ἀλλὰ δεομένου δεινότητος καὶ ἐργασίας [ὄσης καὶ ἐν πραγματικῇ ἐπιμελεῖσθαι εἰώθαμεν].

15 Τοσαῦτα περὶ τούτων τὰ νῦν ὡς ἐν εἰσαγωγῇ λεκτέον.

1 λόγον add. Ac 4. 5 ἐνταῦθα οὐ σφόδρα Pc 6 δὲ καὶ οὔτε Pc 11 πρὸς τὸ Pc 15 P 670, 23. 24; om. Ac λεκτέον ante ὡς Pc

τῶν μερῶν ἔχει γυμνασίαν προοιμίων καὶ ἀγώνων καὶ ἐπιλόγων μόνων· διηγήσεως δὲ οἷα μὴ μετὰ περιστάσεως οὔσης οὐ σφόδρα δεόμεθα. φράσεως δὲ συνεστραμμένης χρεῖα καὶ δυνατωτέρας, οἷα δὴ <οὐ> πρὸς θέατρον ὀρῶντος τοῦ λόγου καὶ δεομένου δεινότητος καὶ ἐργασίας, ὄσης καὶ ἐν πραγματικῇ ἐπιμελεῖσθαι εἰώθαμεν

1—5 Dox. 555, 27 sq.

INDEX

- Agathonis fr. 11 N.² cf. 60 2
Αγαμέμνων 64 11
Αγαρίστη 52 1
Αθηναίοι 69 1
Αισχίνης 48 16
Αἴσωπος 22 12; *Αἰσώπειοι μῦθοι*
 6 20 7 2
Ἀλέξανδρος (rex) 21 7
Ἀνδρομάχη 64 12
Ἀριστείδης (iustus) 22 14
Ἀριστείδης 53 13 57 5; (*Ἐπερ τῶν*
τεσσάρων) 34 10 57 3
Ἀριστοτέλης (*αἰδέσιμος ὦν*) 55 10
 [30 1 ann.]
Ἀττική 51 4
Ἀχιλλεύς 12 6 52 8 59 21 22 64 17
 66 1

Biantis dictum 27 13

Γοργίας 3 13

Δάμων 21 10 17
Δάφνη 31 10 33 3
Δημοσθένης 20 4 31 22 40 3 78 8;
 (cf. XIII 34) 51 1; (*Περὶ τοῦ στεφά-*
νου) 48 13 56 18; (*Περὶ τῆς παρα-*
προσεβείας) 71 3; (*Πρὸς Λεπτίνην*)
 40 20; (XXI) 13 16 44 13; (*Κατὰ Ἀν-*
δροτίωνος) 40 19 61 20; (*Κατὰ Τι-*
μοκράτους) 32 1 18 40 19; (*Κατὰ*
Ἀριστογείτονος) 46 9
Διογένης 20 13
Διόδωρος (v. *Θεόδωρος*) 2 12
Διονύσια 68 17
Δωριεῖς 3 15

Ἔκτωρ 64 12
Ἕλληνες 61 17
Ἐπίδαμνος 13 1
Ἐταγόρας 52 4
Euripides (Med. 598) 27 19;
 (Phoenic. fr. 812 N.²) 26 14

Ζεὺς 21 8 16

Ἥλιος 16 5 8
Ἥρα 21 10
Ἡρόδοτος 12 15; (cf. VI 126 sq.)
 52 1

Θεμιστοκλῆς 61 15 16
Theognis (35 B.⁴) 27 2
Θεόδωρος (OP: *διόδωρος*) 2 12
Θερσίται 68 16
Thucydides (cf. I 24 sq.) 13 1

Ἴλιος 64 11
incerti auctores rhetorici (*τινές,*
οἱ ἀκριβέστεροι sim.) 4 10 6 1 18 7 8
 8 16 sq. 10 7 9 11 16 12 2 13 19 14 4
 6 8 17 16 18 1 sq. 21 1 19 24 13 27 14
 28 8 30 13 19 31 1 33 5 14 34 7 35 6
 7 8 36 16 37 4 38 3 23 40 1 41 8 42 3
 46 7 17 47 1 50 3 54 6 55 3 8 14 58 9
 59 2 8 63 11 65 1 4 14 67 17 19 72 8 11
 13 14 73 7 13 77 17 78 3
incertus poeta comicus (IV 34 5 1
 Meineke) 27 7
incertus poeta tragicus (fr. 181
 N.²) 28 4
Ἰσοκράτης (*Πανηγυρικός*) 48 11
 53 14 15 56 17; (cf. IX 21) 52 4; (*Βού-*

- σιρις) 53 14 16; (Κατὰ τῶν σοφιστῶν) 54 3—21; (Ars) 58 6; (dictum) 20 11 21 3 23 1
- Κένταυροι 12 21
 Κουρνοῦτος 55 19
 Κυκλάδες 51 4
 Κύκλωπες 12 21
 Κύπριοι 52 5
 Κύρος 52 2
- Λάκων 20 16
 Λύδιοι μῦθοι 6 21 7 3
 Λυκόφρων (μοιχός) 36 21
- Μειδίας 13 16 44 14
 Menander (fr. 411 Kock) 26 21
 Μιτυληναῖος Πιττακός 18 7—20
 Μοῦσαι 23 4
- Ξενοφῶν (Ἀπομνημονεύματα) 26 6
- Ὀλυμπιάς 21 7 15
 Ὀμηρος 12 5 14 20 3; (B 24 25) 26 11 12; (H 111) 27 21 28 23; (M 243) 28 6 (X 158) 61 13; (α 302) 27 9 17; (ρ 218) 28 1
- Παναθήναια 68 17
 Πάτροκλος 64 18
 Πανσανίας 61 15
 Πελοποννήσιοι 69 1
 Περικλῆς 51 24
 Πηλεὺς 66 1
 Πίνδαρος 12 11
 Πιττακός 18 7—23
 Πλάτων (ὁ θειότατος Π. ἐν Φαίδρω 270 B) 50 3; (267 D) 5 9; (cf. 264 C) 40 16; (dictum) 23 3
 Πορφύριος 55 19 (cf. 13 19)
- Σιρίκιος 28 7
 Σίφνος 51 2; Σίφνιος 51 1
 Σπάρτη 20 16
 Συβαριτικοὶ μῦθοι 6 21 7 2
 Σωκράτης 58 3
- Τίμαρχος (πόρνος) 36 21
 Τιμοκράτης 32 1 sq.
- Φαέθων 16 5—14
 Φρύγιοι μῦθοι 6 21 7 4
- Χείρων 52 9